

CS. 13.

GAZDÁSZKÉZELÉSI UTASÍTÁS

A MAGY. KIRÁLYI CSENDŐR ŐRSZÖK
VALAMINT
CSENDŐRSÉGI PÓTLÓKÉPES ÉS TANOSZTÁLYOK
SZÁMÁRA.

M. K. K. K. K.

BUDAPEST
1912.

GAZDÁSZATKEZELÉSI UTASÍTÁS

A MAGY. KIRÁLYI CSENDŐR ŐRSÖK

VALAMINT

A CSENDŐRSÉGI PÓTLÓKERET ÉS TANOSZTÁLYOK

SZÁMÁRA.

BUDAPEST,
1912.

TARTALOM.

Bevezetés	13
-----------	----

I. RÉSZ.

A magyar királyi csendőr őrsők gazdaságkezelése.

ELSŐ FEJEZET.

Általános pénztárkezelési szabályok, továbbá az élelmezési állomány nyilvántartására és a pénz-, termény- és anyagjárandósági cikkek, valamint a dohány igénylésére, felvételére és felhasználásuk kimutatására vonatkozó határozványok.

1. §. A pénzek elhelyezése	15
2. §. Pénztári bizottság	16
3. §. A pénztár közös elzárása	16
4. §. A pénztári állandék helyességéről való meggyőződés	17
5. §. Pénzek átvételénél követendő eljárás	18
6. §. Pénzek kézbesítése és posta-utalvánnyal való továbbítása	19
7. §. Pénz- és értékküldemények csomagolása és továbbítása	21
8. §. Az élelmezési állomány nyilvántartása	25
9. §. A rendes pénzilletékek igénybevételére vonatkozó eljárás	26
A) A zsoldjegyzék szerkesztése	26
B) A zsoldjegyzék alapján igénybe veendő illetékek és általán- nyok s azok felszámításának okmányolása	28
C) A zsoldjegyzék beküldése	30
10. §. A bizonyos szolgálati viszonyok beálltával esetről-esetre kifi- zetendő illetékek és egyéb költségek igénybevétele, valamint ezeknek okmányolása	31
11. §. A pénzbeli illetékek és egyéb kiadásoknak fedezésére kijáró pénzösszeg felvétele, kifizetése és felhasználásának ki- mutatása	33
12. §. A kincstár javára bevételezendő térítványokkal való elbánás	35
13. §. Eljárás előre nem látott kiadások felmerülése esetében	35

	Lap
14. §. Utazási költségek és ezek elszámolása	37
a) Utazási okmányok	37
b) Utazási előleg	39
c) Illetékek	40
d) Utazási számadás	40
15. §. Karhatalmi segédleti költségek	43
16. §. Katonai (honvéd) vagy polgári bíróságokhoz, vagy közigazgatási hatóságokhoz megidézések esetében felmerülő kiadások	44
17. §. Kórházi (tébolydai) ápolás és himlőoltás	48
A) Kórházi (tébolydai) ápolás	48
B) Himlőoltási eljárás	50
18. §. Az őrsállomáson ápolott egyének gyógykezelési költségei	51
a) Nős legénységnek a családja körében való ápolása	51
b) Nős legénység családjának gyógyszerek kiszolgáltatása	53
c) Nőtlen legénységnek az őrsön való ápolása	53
d) Nős és nőtlen legénységnek az őrsön való gyengélkedése	53
19. §. Szabadságon megbetegedett legénység gyógykezelési költségei	54
20. §. Szolgálat teljesítése közben megbetegedett legénység gyógykezelési költségei	55
21. §. Szolgálat teljesítése alkalmával önhibáján kívül sebesülést vagy súlyos testi sérülést szenvedett legénység gyógykezelési költségei	55
22. §. Rabtartási költségek	56
23. §. Fertőtlenítési költségek	57
24. §. Levélpostai díjak	58
A) Levélpostai portómentesség	58
B) A portómentes levelek csomagolása, pecsételése és címzése	60
C) Nem díjmentes levelek postadíja	62
25. §. Kocsipostai portódíjak	62
A) Kocsipostai küldemények (csomagok) portómentessége	62
B) Kocsipostai küldemények csomagolása, pecsételése és címzése	64
C) Nem díjmentes küldemények postadíja	66
26. §. Leveleknek postára való feladása és helyben való kézbesítése, továbbá postai leveleknek és csomagküldeményeknek a postán való átvétele	67
27. §. Hivatalos küldemények szállításának szerződésileg való biztosítása	69
28. §. Távirdai kiadások	70

	Lap
29. §. Gyalog- vagy lovasküldöncök díjazása	71
30. §. Teherszállítási költségek	71
31. §. A lótap igénybevétele és átvétele	73
a) A lótap igénybevétele	73
b) Eljárás a cikkek minőségére nézve felmerülő kifogások esetében	74
c) Eljárás a szállítandó cikkek átvételénél	76
d) A lótapnak kézi bevásárlás útján való biztosítása	78
32. §. Az anyagjárandóságot illető határozványok	78
33. §. A mérsékelt áru dohány felvétele	80

MÁSODIK FEJEZET.

A ruházat előirányzása, átvétele, kezelése és elszámolására vonatkozó teendők.

34. §. Általános határozványok	81
35. §. A tömegrendszer	81
36. §. Igény a ruházatra	82
37. §. A tömegbeli cikkek kiszolgáltatása	83
38. §. Méretnagyság	84
39. §. A tömegkönyv, valamint a ruha- és fegyverzeti könyvecske	85
40. §. A próba-szolgálatba belépők felruházása	86
41. §. A próba-szolgálatra belépők magán-ruházatával való elbánás	87
42. §. A ruházati cikkek előirányzása	88
43. §. Utólagos előirányzás	90
44. §. A tömegbeli cikkeknek az őrsön való átvétele	90
45. §. A tömegbeli tárgyak feletti rendelkezési jog	92
46. §. Hasznavehetetlenné vált cikkekkel való elbánás	92
47. §. Ruhacikkeknek átengedése havidíjasokká kinevezettek részére	94
48. §. Áthelyezések alkalmával követendő eljárás	94
49. §. Eljárás gyalogos csendőrnek lovasítása, vagy lovas csendőrnek gyalogosítása esetében	95
50. §. Eljárás vezénylések és felülvizsgálatra berendelések alkalmazásával	96
51. §. A betegek, ideiglenesen szabadságoltak és a fogságba jutók felruházása	97
52. §. A szökevények visszahagyott cikkeivel való elbánás	98
53. §. Az elhalt legénység felruházása	99
54. §. A csendőrségből kilépők felruházása	100

	Lap
55. §. Becslések	101
56. §. A tömegilletékek és a külön engedélyezett tömegátalány- pótlékok elszámolása	103
57. §. Csizmakoptatási átalány	103
58. §. A tömegtöbbletre való igény	103
59. §. A tömegalap terhére felmerülő kiadások	104
60. §. Különleges ruházati cikkek	104

HARMADIK FEJEZET.

A szerelvény, lőszerelvény, fegyverzet és lőszer igénybevételére, átvételére és kezelésére vonatkozó határozványok.

61. §. Általános határozványok	106
a) Legénységi szerelvény és lőszerelvény	106
b) Fegyverzet és lőszer	106
62. §. Aprólékos kéziszerrel való ellátás	107
63. §. Igény kincstári szerelvényre, lőszerelvényre, fegyverzetre és lőszerre	107
64. §. A kincstári szerelvény, fegyverzet és lőszer kiszolgáltatása	108
65. §. A kincstári szerelvény és a lőszer gondozása	109
66. §. A szerelvény és fegyverzet kezelése különös esetekben	111
67. §. A szökevények által elvitt és a megkerült szökevények által visszahozott cikkek kezelése	112
68. §. Hasznavehetetlenné vált kincstári szerelvényekkel való el- bánás	113
69. §. A fegyverzet helyreigazításánál és pótlásánál követendő eljárás	114

NEGYEDIK FEJEZET.

Lóüggyek.

70. §. A szolgálati lovak vasalása	116
71. §. Szolgálati lovak megbetegedése esetében követendő eljárás	117
72. §. Gyógyítható, de nem ragályos beteg szolgálati lovak gyógy- kezelése	118
73. §. Ragályos beteg, de gyógyítható szolgálati lovak gyógy- kezelése	119
74. §. Eljárás nem ragályos, de gyógyíthatatlan betegségi esetekben	121
75. §. Eljárás gyógyíthatatlan ragályos betegségi esetekben	122
76. §. Náthaláz (influenza), továbbá buta- és dühcsirában sinlődő szolgálati lovakkal való elbánás	125
77. §. Szolgálati lovak elhullása esetében követendő eljárás	126

ÖTÖDIK FEJEZET.

Egyéb gazdaszatkezelési teendők.

78. §. A közzgazdálkodási pénzek kezelése	127
79. §. Az irodai és írószer-átalányok elszámolása	128
80. §. A gazdasági átalány kezelése	128
81. §. A szolgálati könyvek kezelése és nyilvántartása	130
82. §. Elhelyezés	131
83. §. A laktanya-berendezési tárgyak kezelésére vonatkozó teendők	134
84. §. Örök átadásánál követendő eljárás	136
85. §. A lótrágya értékesítése	137
86. §. Nyomtatványok beszerzése	137
87. §. Kincstári tárgyak eladása	138

II. RÉSZ.

A magyar kir. csendőrségi pótlókeret gazdaszatkezelése.

HATODIK FEJEZET.

*A pénztárkezelésre, továbbá az élelmezési állomány nyilvántartására, valamint az illetékek igénylésére, felvételére és felhasználásuknak ki-
mutatására vonatkozó határozványok.*

88. §. Általános pénztárkezelési szabályok	140
89. §. Az élelmezési állomány nyilvántartása	141
90. §. A pénzbeli illetékek fedezésére szolgáló pénzüsszegek igénybevétele	143
91. §. A pénzbeli illetékek fedezésére fölvetett összegek hováfordi- tásának kimutatása	145
92. §. Utazási költségek	145
93. §. A termények, anyagjárandóságok és a mérsékelt áru dohány igénybevétele és felhasználásának kimutatása	146

HETEDIK FEJEZET.

Egyéb gazdaszatkezelési határozványok.

94. §. A ruházat, szerelvény, fegyverzet és lőszer kezelésére vonatkozó határozványok	147
95. §. A közzgazdálkodási pénzek kezelése	149
96. §. Az irodai és egyéb átalányok elszámolása	149
97. §. A szolgálati könyvek kezelése és nyilvántartása, továbbá nyomtatványok beszerzése	151

	Lap
98. §. Az elhelyezésre, továbbá a laktanya-berendezési tárgyak kezelésére vonatkozó teendők	151
99. §. A pótló-keret átadásánál követendő eljárás	153
100. §. A pótlóvak beszerzési módja	153
101. §. Pótló-felavatási átalány	154
102. §. Táppótlék a pótlóvak számára	154
103. §. Jelentés a pótlóvazás eredményéről és a pótlókeret működéséről	155
104. §. A legénységi szolgálati lovak pótlása a kerületeknél	155
105. §. Lovak vasalása és gyógykezeltetése	156
106. §. A lótrágya értékesítése	157

III. RÉSZ.

A magyar királyi csendőrségi tanosztályok gazdaszatkezelése.

NYOLCADIK FEJEZET.

A pénztárkezelésre, továbbá az ételmezési állomány nyilvántartására, valamint az illetékek igénylésére és felhasználásuk kimutatására vonatkozó határozványok.

107. §. Általános pénztárkezelési szabályok	158
108. §. Az ételmezési állomány nyilvántartása	159
109. §. A pénzbeli illetékek igénybevétele és az illetékek fedezésére felvett pénzek hováfordításának kimutatása	160
110. §. Utazási költségek	162
111. §. Az anyagjárandóság és a mérsékelt áru dohány igénybevétele, valamint felhasználásának kimutatása	163

KILENCEDIK FEJEZET.

Egyéb gazdaszatkezelési határozványok.

112. §. A ruházat, szerelvény, fegyverzet és lőszer kezelésére vonatkozó határozványok	164
113. §. A közgazdálkodási pénzek kezelése	165
114. §. Az irodai, írószer és egyéb átalányok elszámolása	166
115. §. A szolgálati könyvek kezelése és nyilvántartása, továbbá nyomtatványok beszerzése	167
116. §. Az elhelyezésre, továbbá a laktanya-berendezési tárgyak kezelésére vonatkozó teendők	167
<i>Zárhatározványok</i>	168
<i>Függelék.</i> A laktanyában előforduló elhalálozások és születések eseteiben követendő eljárás	169

MELLÉKLETEK.

	Lap
1-ső számú melléklet. Részletes áttekintési lajstrom	173
2-ik „ „ Részletes áttekintési ellenlajstrom	174
3-ik „ „ Étellemezési jegy	175
4-ik „ „ Étellemezési ellenjegy	176
5-ik „ „ Zsoldjegyzék	177
6-ik „ „ Pót-zsoldjegyzék	179
7-ik „ „ Nyugta az étellemezési járandóságról	180
8-ik „ „ Nyugta a zászlósi pótdíjról	181
9-ik „ „ Kötelező a csendőrségnél való további szolgálatra	182
10-ik „ „ Nyilatkozat a csendőrségből való kilépésre nézve	183
11-ik „ „ Kimutatás a kifizetett vezénylési pótdíjról	184
11a „ „ Nyugta a kifizetett járórvezetői pótdíjról	185
12-ik „ „ Kimutatás és nyugta a kifizetett érem-pótdíjról	186
13-ik „ „ Kimutatás és nyugta a kifizetett jelvény-pótdíjról	187
14-ik „ „ Táblázat az őrsök részére rendszeresített gazdasági átalányról és annak mikénti elosztásáról	189
15-ik „ „ Nyugta a lovaglási jutalomdíjról	195
16-ik „ „ Nyugta a belügyminister által engedélyezett jutalom-, stb. díjakról	196
17-ik „ „ Nyugta a drágasági pótlékról	197
18-ik „ „ Nyugta a fentartási pótlékról	198
19-ik „ „ Nyugta a kiséreti díjról	199
20-ik „ „ Ellennyugta a kiséreti díjról	200
21-ik „ „ Menetlevél	201
21a „ „ Utazási számadás	203
22-ik „ „ Kiséreti levél	204
23-ik „ „ Utazási napló a fogoly-kiséreti költségekről	205
24-ik „ „ Nyílt rendelet polgári bírósághoz tanuként megidézett legénység számára	206
25-ik „ „ Számla az orvosi költségekről	209
26-ik „ „ Nyugta az ápolási költségekről	210
27-ik „ „ Kimutatás az őrsön történt gyógykezelésből felmerült költségekről	211

	Lap
28-ik számú melléklet.	Orvosi bizonyítvány --- --- --- --- --- 212
29-ik " "	Posta-átvételi könyv --- --- --- --- --- 213
30-ik " "	Nyugta a postai küldemények szállítási díjáról --- --- --- --- --- 215
31-ik " "	Távirat a rendkívüli események bejelentése esetében --- --- --- --- --- 216
32-ik " "	Nyugta a lótapról --- --- --- --- --- 217
33-ik " "	Ellennyugta a lótapról --- --- --- --- --- 218
34-ik " "	Jegyzőkönyv a lótap-szükségletnek biztosításáról --- --- --- --- --- 219
35-ik " "	Nyugta a lótapért esedékes összegekről --- --- --- --- --- 220
36-ik " "	Igazolvány a tűzifa áráról --- --- --- --- --- 221
37-ik " "	Dohány-felvételi napló --- --- --- --- --- 223
38-ik " "	Nyugta a dohány felvételéről --- --- --- --- --- 226
39-ik " "	Kimutatás az összesített tömeg terhére igénybe vehető ruházat és lószerezvényről 227
40-ik " "	Kimutatás a becslés alá vonható tömegbeli cikkekről --- --- --- --- --- 228
41-ik " "	Kimutatás az alatt feltüntetett újabb méretekről --- --- --- --- --- 229
42-ik " "	Tömegkönyv --- --- --- --- --- 233
43-ik " "	Ruha- és fegyverzeti könyvecske --- --- --- --- --- 237
44-ik " "	Előirányzat a ruhaszükségletről gyalogőrsök részére --- --- --- --- --- 247
45-ik " "	Előirányzat a ruhaszükségletről lovas vagy vegyes őrsök részére --- --- --- --- --- 249
46-ik " "	Kimutatás az esedékes tömegátalány-pótlékról --- --- --- --- --- 251
47-ik " "	Kimutatás a csizmakoptatási általányról --- --- --- --- --- 252
48-ik " "	Nyugta tömegfőlöslég felvételéről --- --- --- --- --- 253
49-ik " "	Kimutatás az előirt legénységi szerelvényekről --- --- --- --- --- 254
50-ik " "	Kimutatás a fegyverzethez tartozó cikkekről 256
51-ik " "	Kimutatás a felhasznált forgópisztoly gyakorló töltényekről --- --- --- --- --- 260
52-ik " "	Kimutatás az őrsön tartalékként tartandó fegyveralkatrészekről --- --- --- --- --- 261
53-ik " "	Szerződés a kincstári lovak vasalásáról --- --- --- --- --- 262
54-ik " "	Kimutatás a lovak után felmerült gyógykezelési költségekről --- --- --- --- --- 264

55-ik számú melléklet.	Nyugta a lovak után felmerült állatorvosi díjakról --- --- --- --- --- 265
56-ik " "	Gazdálkodási könyv --- --- --- --- --- 267
57-ik " "	Általány számla könyv --- --- --- --- --- 271
58-ik " "	Jegyzőkönyv laktanyaépület átvételéről --- --- --- --- --- 274
59-ik " "	Nyugta a házbérről --- --- --- --- --- 275
60-ik " "	Jegyzőkönyv a kincstári laktanyaépületen eszközlendő helyreállításokról --- --- --- --- --- 276
61-ik " "	Kimutatás a kincstári laktanyaépületen eszközlendő helyreállítások költségeiről --- --- --- --- --- 277
62-ik " "	Leltár az őrs használatában levő berendezési tárgyakról és szolgálati könyvekről 279
63-ik " "	Táblázat a rendszeresített legénységi, irodai, konyhai, fogdai, istállóí, és egyéb berendezési eszközökről --- --- --- --- --- 283
64-ik " "	Jegyzőkönyv az őrsraktanya-berendezési cikkeinek megvizsgálásáról --- --- --- --- --- 291
65-ik " "	Kimutatás a beszerzések és helyreállítások költségeiről --- --- --- --- --- 292
66-ik " "	Árujegyzék --- --- --- --- --- 293
67-ik " "	Jegyzőkönyv őrsparancsnokság átvételéről 294
68-ik " "	Árverési jegyzőkönyv az elárverezett tárgyakról --- --- --- --- --- 295
69-ik " "	Pótló anyagkönyv --- --- --- --- --- 297
70-ik " "	Táblázat a pótlókeret részére rendszeresített gazdasági általányról és annak mikénti elosztásáról --- --- --- --- --- 301
71-ik " "	Kimutatás és nyugta a pótló-idomítási jutalomdíj és ruhakoptatási általányról --- --- --- --- --- 304
72-ik " "	Kimutatás a pótló-idomítási lószerezvényekről --- --- --- --- --- 305
73-ik " "	Kimutatás a felhasznált gyakorlati töltényekről --- --- --- --- --- 306
74-ik " "	Nyugta a tanosztály parancsnokság írószer-általányáról --- --- --- --- --- 307
75-ik " "	Nyugta az altiszti tanfolyambeli legénység után felvett írószer általányról --- --- --- --- --- 308
76-ik " "	Nyugta a próbacsendőrök után felvett írószer általányról --- --- --- --- --- 309

	Lap
77-ik számú melléklet. Nyugta altiszti tanoncok után járó gazdasági átalányról	310
78-ik „ „ Nyugta a tantermek után járó fűtési átalányról	311

Megjegyzés.

Papir nagyság: A. az iv magassága 34, szélessége 42 cm.

„ B. „ „ „ 42, „ 52 „

Beszerzendő: I. = irodai, G. = gazdasági átalányból.

Tárgymutató	313
-------------------	-----

BEVEZETÉS.

A magyar királyi csendőr őrsök pénz-, termény- és anyagjárandósági szükséglete előljáró szárnyparancsnokságaik által folyósítatnak.

Gazdászatkezelési ügyekre nézve az őrsparancsnok a fennálló szabályok szerint őt megillető szolgálati teendőikön kívül köteles:

- a) az élelmezési állományt nyilvántartani;
- b) a pénzek, termények és anyagjárandósági cikkek felvételére vonatkozó okmányokat szerkeszteni;
- c) a leltári nyilvántartást vezetni.

Az őrsparancsnok időleges távolléte esetében az őrs gazdaszatkezelési teendőinek ellátására az őrsparancsnok helyettese van hivatva, minek folytán ezen utasításban az őrsparancsnokra kimondott határozványok, ennek távollétében az őrsparancsnok helyettesére is mérvadók.

Kikülönített őrsök alatt a szárny azon őrsei értendők, melyek a szárny székhelyén kívül vannak elhelyezve.

„Csendőr“ kifejezés alatt ott, hol az egyes rendfokozatok nincsenek határozottan kitéve, az összes csendőrlegénység értendő.

A járás- és törzsőrmesterek szintén a legénység állományába tartoznak.

Az őrsparancsnok gazdaságkezelési teendői ezen utasítás I. részében vannak körülírva.

A II. rész a magyar királyi csendőrségi pótlókeret és a III. rész a magyar királyi csendőrségi tanosztályok gazdaságkezelési ügyvitelét foglalja magában.

Személyi illetékek felvétele mindenkor teljes névaláírással (családi-, utónév és rendfokozat) nyugtázandó, minden egyéb számadási okmány aláírásánál pedig a vezetőknév és rendfokozat használandó.

Ott a hol a jelen utasítás szövegében általánosan csak „szárny“ vagy „szárnyparancsnokság“-ról van szó, ez alatt a pótszárny parancsnokság is értendő; különleges, tehát csak a pótszárnyat, vagy pótszárny parancsnokságot érdeklő rendelkezéseknél ezen körülmény mindenütt kifejezést nyert.

„Teljes névaláírással a polgári és katonai hatóságok által kiadott okmányok aláírásánál pedig a vezetőknév és rendfokozat használandó.“

I. RÉSZ.

A magyar kir. csendőr őrsök gazdaságkezelése.

ELSŐ FEJEZET.

Általános pénztárkezelési szabályok, továbbá az élelmezési állomány nyilvántartására és a pénz, termény és anyagjárandósági cikkek, valamint a dohány igénylésére, felvételére és felhasználásuk kimutatására vonatkozó határozványok.

1. §.

A pénzek elhelyezése.

Az őrsök kezelése alatt álló illeték, gazdasági átalány, közzgazdálkodási és egyéb elszámolás tárgyát képező pénzek a pénztárakban őrzendők.

E célból minden őrs pénztartó asztallal láttatik el, melynek két, egymástól különböző oly szerkezetű biztonsági lakattal kell ellátva lennie, hogy a lakatot a saját kulcsán kívül más kulccsal felnyitni ne lehessen.

A pénztárak az őrsirodáknak helyezendők el, és azoknak, valamint a pénztárakban lévő pénzekre vonatkozó okmányoknak biztos megőrzése iránt gondoskodni az őrsparancsnokok kiváló kötelességéhez tartozik.

A pénztartó asztal lapjai és a fiók lécei bélülről vasbádoggal az asztallábakhoz erősítendők.

Idegen pénzeket, vagy idegen értéktárgyakat, melyek hivatalos számbavétel tárgyát nem képezik, megőrzés végett a pénztárakba befogadni nem szabad.

2. §.

Pénztári bizottság.

Az őr s pénztára „Pénztári bizottság“ által kezelendő, mely az őrsparancsnokból és egy csendőrből áll.

A pénztári bizottságnak hivatása a felvett pénzeket átvenni és azok kezeléséről számadást tenni.

A pénztári bizottsági tagok a pénztárban őrzött összes pénzek álladékanak helyességeért és teljes számáért egyetemlegesen felelősök.

3. §.

A pénztár közös elzárása.

A pénztárak felnyitása és elzárása a pénztári bizottsági tagok által mindenkor személyesen teljesítendő.

A pénztári bizottsági tagok mindegyikének a pénztár kulcsának egyike adatik át s ezt szakadatlanul mindaddig őrizete alatt tartja, a mig mint pénztári bizottsági tag működik. Eme kulcsok hasonmásai szintén a pénztár-bizottsági tagok által őrzendők; szigoruan figyelendő azonban arra, hogy mindenkor csak azon kulcs mása jusson a bizottsági tagok birtokába, a melyeknek eredetije eme tagok őrizetében van.

A pénztári bizottsági tagoknak az egyszer átvett kulcsot semmi körülmények között felcserélni nem szabad és arra figyelni kell, hogy a két kulcs ugyanazon időben egy kézbe ne jusson.

A pénztári bizottsági tagnak az őr sállomás helyéről történendő távozása esetében, az őrizete alatt volt kulcs mindenkor az őt helyettesíteni hivatott csendőrnek adandó át.

Ha valamely őr sön azon eset áll be, hogy a laktanyában csak egy csendőr marad honn, akkor minden pénztár-bizottsági tag a kulcsot (szolgálatba való kiindulása esetén is) magával vinni tartozik.

A pénztárhoz tartozó kulcsok valamelyikének elvesztése a szárnyparancsnokságnak haladéktalanul bejelentendő, melynek

alapján egy uj biztonsági lakatnak azonnali beszerzése iránt az intézkedés megteendő, addig pedig a pénztár-bizottsági tag őrizetében levő kulcs mása használandó.

Az uj lakat alkalmazása után a régi lakat a pénztár elzárására többé nem használható.

Az uj lakat alkalmazása a pénztári bizottsági tagok jelenlétében történik. Az uj lakatnak beszerzése és kiküldéséből felmerült költségeket az elveszett kulcs kezelője viseli.

4. §.

A pénztári álladék helyességéről való meggyőződés.

A pénztári bizottsági tagok valamelyikének változása esetében, vagyis minden oly alkalommal, a midőn a pénztári kulcs a helyettesnek átadatik, a pénztár is átadandó.

Az átadás a pénztári bizottság minden egyes tagjának a jelenlétében történik, mely alkalommal az ujonnan vagy helyettesként belépő tag az általányszámla és közzgazdálkodási könyvek, valamint a vonatkozó egyéb okmányok alapján, a pénztárban őrzendő pénzek összegét megállapítani s ennek a pénztárban való létéről, a pénztárban őrzött összes pénzek megszámlálásával meggyőződni köteles. Ha esetleg eltérés mutatkozik és az azonnal rendbe nem hozható, erről a szárnyparancsnokságnak haladéktalanul jelentést kell tenni.

Helyettesítések esetén az átvevő csak arról tartozik meggyőződni, hogy a tényleges pénzmaradványok az illető naplókban feltüntetett maradvány-összegekkel megegyeznek-e?

Ha valamely őr sön azon eset áll be, hogy a laktanyában csak egy csendőr marad honn, a pénztári bizottság által a pénztár nem adandó át, hanem a pénztárkezelők távollétének ideje alatt esetleg felmerülhető költségek fedezésére, a honnmaradt csendőrnek utólagos számadástétel kötelezettsége mellett nyugta alapján, egy bizonyos összeg kézbesítendő.

A pénztári bizottság által a pénztárban csakis a forgalomban használt pénznemek tartandók.

Pénzek átvételénél követendő eljárás.

1. A szárny székhelyén állomásozó őrs pénzbeli járandóságait kézbesítési könyv mellett a pénztári bizottság veszi át.

2. Kikülönített őrsökön a posta útján érkezett pénzeknek átvétele a 26. §. értelmében történik.

Az átvevő pénztári bizottságnak a küldemény átvételénél mindenekelőtt a csomagolás és pecsételés épségéről kell meggyőződést szereznie, s ha e tekintetben kifogás nem forog fenn, a küldemény átveendő, ha azonban a póstán fogantatandó megvizsgálás alkalmával a csomagolás vagy pecsétek épsége tekintetében aggályok merülnének fel, az esetben a pénzes levél átvétele megtagadandó. A további vizsgálat az illető póstahivatal kötelessége. Ily esetben a tényállásról a szárnyparancsnokságnak azonnal és közvetlenül jelentés teendő.

3. Az átvett pénzeslevél az őrsön a pénztári bizottság jelenlétében, a pecsétek épségben hagyása mellett, az egyik oldalon felvágandó és a pénz megszámlálása után a boríték „Előttünk bontatott fel és korona fillér találtatott benne“ záradékkal való ellátás és a bizottság által történt aláírás után a pénztárba helyezendő.

Azon esetben, ha a pénz és annak kíséretében érkezett okmányokkal szemben különbség mutatkozik, erről az őrs pénztári bizottsága által aláírt jelentés a szárnyparancsnokságnak azonnal felterjesztendő.

Ha a pénz póstautalvánnyal érkezett, a következő záradék: „..... korona fillér felvétellett“, az utalványszelvény hátlapjára irandó.

Az őrsre érkezett minden pénzeslevél borítéka és utalványszelvénye hat hónapig az őrs pénztárában megőrzendő, azután pedig az őrsparancsnok által megsemmítendő.

Pénzek kézbesítése és póstautalvánnyal való továbbítása.

1. A szárny pénztárába teljesítendő befizetések a helyi őrs részéről az őrsparancsnok által kézbesítési könyvvel, kikülönített őrsök által pedig posta útján eszközöndők.

2. Kikülönített őrsök részéről 1000 koronát meg nem haladó pénzküldemények kizárólag portómentes utalványokkal adandók póstára; kivéve azon esetet, ha az elküldendő hivatalos pénz bünjelt képez, vagy forgalomban nem levő s letétként kezelendő arany- és ezüstpénzből áll. (1. 7. §.) Az utalvány a tuloldali minta szerint szerkesztendő.

*A feladott pénz a megfelelő ügyintézés után -
garantálva, hogy ilyen minőségű és mennyiségű pénz
lehetően azonnal kerüljön a postára, az utalvány
stb. egyidejű megküldésével.*

SZELVÉNY.

Feladó neve és lakása:

M. kir. csendőr őrs-
parancsnokság

Makón.

A feladó magánköz-
leményei:

90 kor. 41 fill.

Farkas Pál őrsvezető
191... április havi zsold-
illetménye. (Szárnypar.
191... évi... sz. par.)A felvevő postahivatal hely-
és kelti bélyegzőjének lenyo-
mata:

Kifizetési szám

PÓSTA-UTALVÁNY.

— 90 — kor, 41 fillérről,
azaz (a K-kat betűkkel, a f-eket számjegyekkel ismételve):
Kilencven korona 41 fillérről.Cim: A m. kir. csendőr szárnyparancs-
nokságnak

Rendeltetési hely: Szentés.

Lakás (városrész, utca stb.)
vagy utolsó pósta

Beszedettdij:

K f

(A frankojegyek
ide ragasztán-
dók.)Belföldi
forgalomra.

Pósta- előjegyzések	Felvevő hivatal száma és felvevő asztal betűje	Befizetés napja, illetve hely- és kelti bélyegző len- yomata	Bevételi szám	Felvevő pósta- alkalmazott aláírása

A címzett nyugtája.

A jelen pósta-utalvány túllapján kiirt összeget
a postaintézetől felvettem.

Kelt ... n, 191... évi ... hó ... n.

Aláírás:

A rendeltetési
postahivatal
hely- ésAz utalvány-érkezési
naplószámakelti bélyegző-
jének lenyomata.

Tudnivalók:

Egy-egy pósta-utalványra bármely kir. postahivatal
belföldi forgalomban 1000 K-ig terjedő összeget fogad el,
illetve fizet ki. Ennél nagyobb összeget egy pósta-utal-
vánnyal utalványozni nem lehet.Az utalványozott összeget a kézbesítéstől számított
tizennégy nap alatt át kell venni. Ha a kifizető pósta-
hivatal elegendő pénzzel nem rendelkezik, címzettnek
várnia kell, míg a táviratilag rendelt pénzellátmány meg-
érkezik.

A magánközlemények folytatása.

Utalványozási díjak:

20 K-ig	10 f
300 K-n felül	100 K-ig — K 60 f
600 "	" 1000 "
1000 "	" 1 "
20 K-ig	10 f
20 "	" 20 "
40 "	" 40 "
20 K-n felül	100 "
100 "	" 300 "
100 "	" 1000 "

Az utalványozáshoz csak a m. kir. pósta által kiadott
ürlapokat szabad használni, melyek az írószerátalány terhére
a postahivataloknál beszerzendők.

Az őrsparancsnok kötelessége az utalványozott összeget
az utalvány-ürlapon számokkal tisztán kiírni és ezenkívül az
ürlapot külön e célra vonalozott sorban a koronákat betűkkel,
a filléreket pedig megint számokkal ismételni; a fillérek ösz-
szegét betűkkel ismételni nem szabad. Az esetleg üresen
maradó helyeket erős tollvonással kell kitölteni.

A póstabélyegjegyek felragasztására szánt helyre az őrs-
parancsnokság cime, az ügy száma és a „hivatalos“ szócskán
kívül a megfelelő portómentességi záradék pl. „Hivatalos fize-
tések, portómentes“ irandó és a hivatalos pecsét, vagy bélyegző
festéklenyomatával ellátandó.

A szelvényt a feladó őrsparancsnokság a szükséges írás-
beli hivatalos közleményre használhatja.

3. Azon esetben, ha az őrs portóköteles pénzt pósta-
utalvánnyal küld és az nem oly természetű, hogy a portó-
költséget az őrs tartozik viselni, az esedékes póstadíj a kül-
dendő összegeből levonandó és póstabélyegjegyekben az utal-
vány-ürlapra felragasztandó.

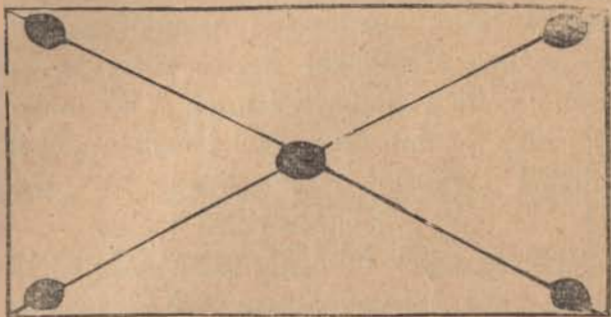
7. §.

Pénz- és értéküldemények csomagolása és továbbítása.

1. Pénzes boritékban, vagy csomagban elküldendő pénzek
és értékek a pénztári bizottság jelenlétében darabonként meg-
számlálандók és azután a csomag boritéka lepecsételendő
és „Elöttünk megszámláltatott és lezárattott“ záradékkal és a
pénztári bizottság aláírásával ellátandó.

Bankjegyeket és értékpapírokat tartalmazó küldemények
250 grammig levélalakban, vagy a feladó által készített, vagy
a postahivataloknál kapható boritékban adandók fel és az
alábbi minta (1) szerint jó pecsétviaszból álló, és a hivatalos
pecsétnyomóval lenyomott öt ép pecséttel látandók el. A

sarokpecségeket úgy kell alkalmazni, hogy a boríték széleit ne ériék és a boríték sarkától legalább $\frac{1}{2}$ cm.-nyire legyenek.

1. minta.

Borítékot nyomtatvány-ürlapból, továbbá vonalozott, vagy színes szegélyű papirból készíteni nem szabad és a borítékon vastag vonásokat (aláhúzásokat) tenni, pl. a címzett nevét, a rendeltetési helyet vagy egyéb feljegyzést aláhúzni tilos.

A bankjegyeket a borítékba való helyezésük előtt külön papirba kell burkolni.

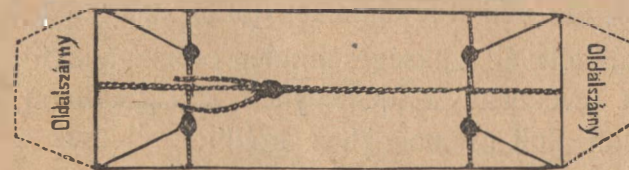
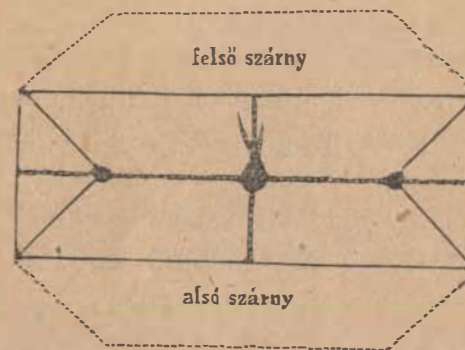
Ércpénzdarabok (ideértve a váltópénzt is) lemezpapírra, vagy kártyára illesztve és papir, vagy másnemű takaró közé téve, benn a levélben oly módon erősítendő meg, hogy szállítás közben eredeti helyzetükben megmaradjanak.

Ha a küldendő pénzüsszeg oly tömeget képez, hogy borítékban célszerűen elhelyezni nem lehet, fonákjával kifelé fordított viaszos vászon, tartós gyolcsba vagy bőrbe kell csomagolni.

Ily küldemények akként zárandók le, miként ez a jelentékenyebb értékű csomagokra nézve előírva van. (2. pont.)

2. Bankjegyeket és értékpapírokat tartalmazó küldemények 250 grammon felül súlyuk és értékükhöz képest, fonákjával kifelé fordított viaszos vászonba, tartós gyolcsba vagy bőrbe csomagolva adhatók fel. A göngyölet az alábbi minták (2. 3.) szerint hajtandók össze, egy darabból álló, erős zsineggel kötendő körül és ugyanezen minták szerint pecsételendő.

A zsinetet úgy kell kötni, hogy a csomó a boríték pecsétoldalának közepére essék. A csomó két végét a göngyöletre kell pecsételni.

Bőrzacsókókon, ott, hol a göb egybe van hajtva és azon felül a zsineg két vége felett a pecsétet világosan ki kell nyomni. A göb ne legyen rövid és az azt körülövező zsineg a göbön keresztül legyen huzva.

Bankjegyek és értékpapírok a borítékba való helyezés előtt papirba burkolandók.

Ércpénzek tekercsekké göngyölendők. A tekercsek az elhelyezés előtt jól összekötve papirba burkolandók.

Az ércpénznek tekercscsé való göngyölése az esetben elmaradhat, ha a pénz vászonnal bélelt, vagy kettős bőrzacsókóban küldetik.

3. A címzés tisztán, olvashatóan és lehetőleg tüzetesen magára a göngyöletre irassék. Ha a göngyölet ez utóbbi célra nem elégséges, vagy a göngyöleten csak nagyon nehezen lehet írni; ez esetben legalább a címzett parancsnokságot, vagy az

azt jelző betűket és számokat, a rendeltetési helyet és az értéket kell a göngyöletre írni. Ha a göngyöletre egyáltalán írni nem lehet, ez esetben azon papírlapot, melyre a cím írva van, nemcsak széleivel, hanem egész lapjával kell a csomagra és pedig a zsineg alá ragasztani.

Aranyat, ezüstöt, pénzt, ékszert és drágaságokat tartalmazó küldeményre, valamint azon küldeményekre is, melyek értéke a 200 koronát meghaladja, sem címlapot, sem más tárgyat, mely a göngyölet esetleges sérülését eltakarná, ragasztani nem szabad. Ily küldeményeknél a címet mindig magára a göngyöletre (vászorra vagy ládára) kell írni.

Ha az ércpénz zacskóban van elhelyezve, a lemezpapírra, vagy a fatáblára irt cím a zacskó göbje körül kötözött és a göbön áthuzott zsinegre oly módon pecsételendő, hogy a pecsét megsértése nélkül a küldeménytől elválasztható ne legyen.

4. Szállítólevél szükséges minden csomaghoz 50 grammon és minden levélalaku küldeményhez 250 grammon felül. Az 50 grammon aluli csomagokhoz szállítólevél csak akkor kell, ha azok nem levélalakuak.

A hivatalos küldeményekhez, minthogy ezek szállítólevelei bélyegmentesek, nyomtatott szállítólevél-ürlapok használandók.

Pénzküldemények más tartalmu küldeményekkel egy szállítólevél kíséretében nem adhatók fel, még azon esetben sem, ha az utóbbiak is értéknyilvánítással vannak ellátva.

5. Értékpapír-küldeményeknél a küldött értékpapírok darabszáma a címiraton és esetleg a szállítólevélen is kiirandó.

Az érték nyilvánítása ugy a szállítólevélen, mint a címiraton korona és fillérben történik.

Pénzküldeményeknél a küldött pénzjegy, ugyszintén az ércpénz is a címiraton, vagy ha szállítólevél van, ezen is részletezendő és összegezendő. A váltópénz részletezése nem szükséges.

Pénzjegyek és ércpénz értéke mindig a küldemény valósgos tartalmával megegyezőleg nyilvánítandó.

és a feladócsomag megőrzésénél
A pénzes levél vagy csomag feladásánál ugyanazon eljárás követendő, mint az utalvánnyal küldött pénzeknél előíratott. (6. §.)

8. §.

Az élelmezési állomány nyilvántartása.

1. Az őrshez beosztott összes egyének és lovak képezik az őrs élelmezési állományát.

Ezen állomány állhat: az őrsnek az elhelyezési táblázatban állandóan meghatározott létszámára soroló egyénekből és lovakból s ezen kívül más őrsről élelmezés végett beosztottakból.

Az őrsök élelmezési állományának nyilvántartása:

- a) a szolgálati könyv,
- b) a lovak anyakönyvi és avatási számainak pontos feljegyzése által történik.

A törzs állományába tartozó zsold élvezetében álló legénység a helyi őrs által élelmeztetik.

2. Az őrsparancsnoknak csakis kórházba és a kerületi fogházba történt közvetlen átadás esetén van megengedve az élelmezési állományt érintő változásokról okmányokat kiállítani, még pedig: részletes áttekintési (ellen) lajstromot az 1-ső és 2-ik számú melléklet és élelmezési (ellen) jegyet a 3-ik és 4-ik számú melléklet szerint szerkesztve.

A részletes áttekintési lajstrom és élelmezési jegy a kórháznak, illetve kerületi fogháznak adandó át, a kórház parancsnokság vagy kerületi fogházfelügyelőség által aláírt részletes áttekintési ellenlajstrom és élelmezési ellenjegy pedig a szárnyparancsnokságnak beterjesztendő.

Azon egyéneknek, kikre nézve a büntető bírósági vizsgálati fogságba való helyezés kimondatott (illetékszabályzat 46. §. 4. a) pont), a fogsági illetékre történt helyezés napját az őrsparancsnok a letartóztatás megtörténtéről, a szárnyparancsnokságnak teendő felterjesztésében jelenti.

Az élelmezési állományban előforduló rendkívüli változások (szökés, elhalálozás, lónak elfutamodása, vagy elhullása stb.) további eljárás végett a szárnyparancsnokságnak mindenkor haladéktalanul röviden bejelentendők.

9. §.

A rendes pénzületékek igénybevételére vonatkozó eljárás.

A) A zsoldjegyzék szerkesztése.

L'1302 R. A zsoldot élvező legénységet megillető pénzületékek (zsold és az ezzel egyidejűleg kifizetendő illetékek), továbbá az átalányok fedezésére szükséges pénzüsszegek, az 5. számú melléklet szerinti „Zsoldjegyzék“, az időközben növedékbe jött egyéneknek a legközelebbi zsoldfelvételi időszakig esedékes illetékei pedig a 6. számú melléklet szerint szerkesztendő. „Pótzsoldjegyzék“ alapján igénylendő.

A zsoldjegyzék az őrsparancsnok, a pótzsoldjegyzék pedig a szárnyparancsnokság által szerkesztendő és pedig:

a) az őrs élelmezési állományába osztott zászlósok, hadapródok és törzsbeli altisztek és csendőrök;

b) szolgálattétel végett az őrsre állandóan vagy ideiglenesen beosztott legénység;

c) az őrs élelmezési állományából kórházban, gyógyfürdőben, vagy szabadságon levők illetékeiről.

A zsoldjegyzékbe az élelmezési állományba tartozó minden altiszt és csendőr mindaddig, míg az állományba tartozik, folytonosan felveendő, akár jelen van, akár pedig ideiglenesen más állomásra lett szolgálattételre beosztva. Hasonlóképpen felveendő a kórházban és fogságban levők, valamint azon egyének is, kik bármely más okból illetéket nem élveznek.

Ha legelőször vétetik fel az élelmezési állományba véglegesen beosztott altiszt, vagy csendőr a zsoldjegyzékbe, akkor a zsoldjegyzék „Az átvételnek elismerése“ rovatában

felemlítendő, hogy honnan és mikor osztatott be az illető egyén; pl. „folyó hó 6-án a tabi őrsről ide véglegesen áthelyeztetett“.

Ha valamely altiszt vagy csendőr az élelmezési állományból fogyatékbba jön, vagy az ideiglenesen beosztott illetékes őrsére bevonult, az illetőnek rendfokozata és neve még egyszer felveendő. A zsoldjegyzékben „Az átvételnek elismerése“ rovatban azonban az előfordult változás részletezendő, pl. „folyó hó 24-én a pécsi őrsre helyeztetett át“, „folyó hó 30-án itt az őrsön meghalt“, „folyó hó 18-án a baksai őrsre bevonult“. Ily egyének a következő zsoldjegyzékben többé már fel nem említendő.

Ha valamely altiszt vagy csendőr más állomáson van ideiglenesen beosztva, vagy kórházban, a kerületi fogházban, vagy más okból illetéket nem élvez, ezen körülmény, valamint az illetőre vonatkozó minden más változás a zsoldjegyzék „Az átvételnek elismerése“ rovatában mindannyiszor felemlítendő. Pl. „folyó évi junius hó 10-ike óta ideiglenesen a pécsi őrsön“, „folyó évi október hó 4-ike óta a kaposvári cs. és kir. katonai csapat-kórházban“, „1911. évi augusztus hó 11-ike óta a honvéd-kerületi fogházban“, „folyó évi április hó 15-ike óta a tanosztályban“.

Ha valamely őrsön ideiglenesen van valamely altiszt vagy csendőr beosztva, az őrsparancsnok az illetőt s annak illetékét hasonlóképpen felveszi a zsoldjegyzékbe, felemlítvén mindannyiszor annak „Az átvételnek elismerése“ rovatában, hogy mióta és mely őrsről van az illető ott; pl. „folyó évi április hó 10-ike óta a baksai őrsről ideiglenesen itt“.

Az őrsparancsnok huzza le mindig a papir-iv végeig azon három vonalat, melyek a zsoldjegyzékben a függélyes „összesen“ rovatot képezik és soha el ne mulassza ugy a vizszintes, mint a függélyes vonalakba beleirt tételeket összeadni, mi által téves felszámításoknak a megbiztosabban eleje vétetik.

A folyó évi november hó 5. évi kelt 12653/VI. b. 1917.
 számú belügyministeri rendeletről kifolyólag értesitem,
 hogy azon esendők legelsőjezi egyénök, kik jelenleg ki-
 tiintetéssel el vannak látva és a kik ezen jelvé-
 nyekkel vagy azok egyikével 1917. évi március
 hó 31-ig lettek kitiintatva, de ezen időpontig jelvény
 pótdíjban nem részesültek, 1917. évi április hó 1. től
 kezdődőleg, az ezen idő után a fent említett éidem-
 koratokkal, vagy azok egyikével kitiintatottak
 részére az adományozás, illetve a legfelőbb elha-
 tározás napjától kezdve jelvénypótdíj folyóntan-
 do'sa illető a jelvény pótdíj élvezetében nyugálko-
 mányba helyezése, vagy más állami szolgálathoz
 való átlépése esetén is meg marad, minden más
 fogypotéki esetben azonban a többi illetékekkel együtt
 a jelvény pótdíj a fogypoték napjával végződik.

A jelvény pótdíj állomány paramában való tör-
 gyelés után a róladdal / havi díjjal / egyidejűleg
 havonként előre lesz fizetve.

A kifizetett jelvény pótdíjakról nyugtat szer-
 kesztési nem kell. Törés ömesterek részére ki-
 fizetett ezen pótdíj a fizetési könyvsorsokban: havi-
 díj nyugtatában; míg a róladdal élvező legelsőjezi, ezen
 pótdíja a róldegyekben „Egyéb illeték” rovata a-
 latt számolandó el.

Az arany éidem kerest után napi 64 fillér,
 a koronás ezüst éidem kerest után napi 32 fillér
 és az ezüst éidem kerest után napi 20 fillér jár.

Fogyó's hivói ítéllettel szabadrág ventőre itél-
 tek jelvény pótdíja a róladdal egyidejűleg mű-
 nik meg és a hiúrtetés tartama alatt a kims-
 tőn javára esik.

Legjelmi fenyítések végrehajtása alatt azonban
 a pótdíj élvezete nem szakad meg.

Az örvök gard. kezeleni utantás 13. számú
 melléklete hatályon kívül helyezettetik.

Az illeték szabályat 103. s. és az örvök gard.
 kezeleni utantás 9. s. nál fent említett minis-
 teri rendelet előjegyzendő.

L! 5 ikt. 1918.

B) A zsoldjegyzék alapján igénybe veendő illetékek és átalányok s azok felszámításának okmányolása.

1. Az őrsön zsoldban részesülő legénységnek rendfokozat szerinti zsoldja a „Zsold“ című rovatban okmányolás nélkül veendő fel.

A nős (özvegy) nejét (családját) esetleg megillető élelmezési járandóság az „Egyéb illetékek“ rovatába irandó be. Ez azonban a 7. számú melléklet szerint szerkesztett nyugta által igazolandó, mely nyugta a szakaszparancsnokság útján a szárnyparancsnoksághoz küldendő fel.

7. sz.
mellék-
let.

Ezen járandóság a zsolddal egyidejűleg fizetendő ki. Azon esetben, ha a már felvett járandóságból visszatérítés válna szükségessé, akkor a megtérített összeg az őrsparancsnok által beszolgáltatási jegy mellett a szárnyparancsnokságnak beszolgáltatandó.

2. Illeték felvételre nézve az őrsökhöz utalt ^{szászok és} zászlósok és hadapródok szolgálati pótdíja a 8. számú melléklet szerint kiállított nyugtának csatolása mellett a „Szolgálati pótdíj“ című rovatba és pedig, miután oszthatatlan illetéket képez, a zsoldjegyzékben egész óra számítandó fel.

8. sz.
mellék-
let.

Ugyanazon rovatban minden okmányolás nélkül felveendő az őrsön zsold élvezetében álló legénységnek szolgálati pótdíja is.

A három évi csendőrségi szolgálat leteltével esedékes szolgálati pótdíjat, valamint a magasabb szolgálati pótdíjat is a kerületi parancsnokság engedélyezi.

E célból köteles az őrsparancsnok minden hozzá utalt egyénről, kinek elvállalt csendőrségi szolgálati ideje lejár, a lejárat előtt két hónappal vagy a 9. számú melléklet szerinti „Kötelező“-t, vagy pedig a 10. számú melléklet szerinti kiállított kilépési „Nyilatkozat“-ot szolgálati uton a szárnyparancsnoksághoz felterjeszteni.

9. sz.
melléklet.
10. sz.
melléklet.

A törzsbeli legénység által aláírt ezen beadványokat a segédtiszt terjeszti elő a kerületi parancsnokságnak.

A kötelezők időpontja mindenkor olyképp tüntetendő fel, hogy az illető csendőr szolgálati kötelezettsége azon hó utolsó napjával szűnik meg, mely hónapban az illető a csendőrséghez belépett.

3. A belügyi tárcát terhelő, nemkülönben más ministeri tárcákat vagy idegen hatóságokat és magánosokat terhelő vezénylési pótdíj (Illetékszabályzat 42. és 104. §§.) a 11. számú melléklet szerinti „Kimutatás“-sal, továbbá a járőrvezetői pótdíj a 11a. melléklet szerinti nyugtával való okmányolás mellett, a beterjesztést követő óra szerkesztendő zsoldjegyzéknek „Egyéb illetékek“ című rovatába veendő fel. Ha oly ügykódések alkalmával, midőn utazási számadás szerkesztetik, merül fel a vezénylési pótdíj, akkor az az utazási számadásban számítandó fel (14. §. d) 2. pont 5. bekezdés) s ha az többeknek jár, akkor annak átvétele a menetlevelen igazolandó. Ilyen vezénylési pótdíj tehát a 11. számú melléklet szerinti „Kimutatás“-ba nem veendő fel.

11. sz.
mellék-
let.

11a. sz.
mellék-
let.

Más ministeriumok, községek vagy magánosok érdekében teljesített s vezénylési pótdíj élvezetével egybekötött minden egyes szolgálat után külön kimutatás szerkesztendő; ezen kimutatás az illető eredeti felhívással felszerelendő, azon körülmény pedig, hogy az eredeti felhívás a kimutatáshoz csatolatott az iktató-könyv „Megjegyzés“ rovatába bejegyzendő.

Ezen kimutatások minden hó utolsó napján lezárva a következő hó 5-ig a szakaszparancsnoksághoz felterjesztendők. A szakaszparancsnok a kimutatásokat átvizsgálja és a helyesnek talált kimutatásokat megerősítési záradékkal ellátva, a hó 10-ére a szárnyparancsnoksághoz felterjeszti. A hiányosnak talált kimutatásokat az őrsnek pótlás végett visszaküldi és ezen körülményt a szárnyparancsnokságnak egyidejűleg bejelenti.

Az őrsről helyesbités után visszaérkezett kimutatásokat a szakaszparancsnokság azonnal felterjeszti a szárnyparancsnoksághoz, mely annak alapján az esedékes vezénylési pótdíjat a legközelebbi zsoldjegyzékkel az őrsnek kiadja.

12. sz.
melléklet.
13. sz.
melléklet.

4. Az érempótdij (Illetékszabályzat 36. §.) a 12. és jelvény-pótdij (Illetékszabályzat 103. §.) a 13. számú melléklet szerint szerkesztett „Kimutatás és Nyugtá“-val okmányolandó és a zsoldjegyzék „Egyéb illetékek“ című rovatába veendő fel; ezen kimutatás és nyugta mindenkor a zsoldjegyzékkel egyidejűleg terjesztendő fel a szárnyparancsnoksághoz.

14. sz.
mellék-
let.

5. A járás (őrs) parancsnok irodaátalánya (Illetékszabályzat 55. §.), a 14. számú melléklet szerint kijáró gazdasági átalányok (Illetékszabályzat 56., 58—62., 66—68. §§.), fűtési és világítási átalány (Illetékszabályzat 55. §. 4. és 5. pont), az őrs közzgazdálkodásában részt nem vevő hadapródok, zászlósok és nőtlen szárnysegéd munkások részére kijáró fűtési átalány (Illetékszabályzat 57. §.), továbbá a főzőnő bérpótléka (Illetékszabályzat 48a. §.), valamint az esetleg engedélyezett laktanya-ügyeletes szoba fűtési és világítási és végre víz- és élelmi cikkszükséglet (Illetékszabályzat 69. és 70. §.) szállítási átalányok okmányolás nélkül szintén a zsoldjegyzék „Egyéb illetékek“ című rovatában veendők fel.

A laktanya külvilágosítására a gazdasági átalányból világitandó egy lámpán felül engedélyezett lámpák (Illetékszabályzat 56. §. 3. pont) világítási átalánya szintén a gazdasági átalány javára, a zsoldjegyzék „Egyéb illetékek“ című rovata alatt okmányolás nélkül igénylendő.

C) A zsoldjegyzék beküldése.

1. Az élelmezésbe beosztott legénység zsoldjának és az ezzel kifizetendő illetékeknek, valamint az esedékes átalányoknak utalványozása, illetőleg folyósítása céljából a következő hónapban esedékes összegekről kiállított zsoldjegyzék keltezés és aláírás nélkül akként terjesztendő fel a szárnyparancsnoksághoz, hogy az az esedékesség előtt nyolc nappal oda beérkezzen.

2. Más szárnybeli őrstől élelmezésbe beosztott legénység illetékeiről a külön szerkesztett zsoldjegyzék közvetlenül küldendő meg az illető szárnyparancsnokságnak.

10. §.

A bizonyos szolgálati viszonyok beálltával esetről-esetre kifizetendő illetékek és egyéb költségek igénybevétele, valamint ezeknek okmányolása.

1. A legénység rendfokozat szerinti járandóságain kívül, az illetékszabályzat vagy egyéb rendeletek határozványai értelmében az őrsöknél esetenként még más kiadások is merülhetnek fel.

Ezek alatt azon illetékek értendők, melyek az igényjogosultaknak egyszer s mindenkorra fizetendők ki (mint például a zászlósok egyenruházati járuléka); továbbá azon kiadások, melyek bizonyos szolgálati működések folytán keletkeznek (mint például jutalomdíjak).

Az ily illetékek (kiadások) fedezésére szükséges pénzek elvileg az őrsparancsnok által esetről-esetre a szárnyparancsnokságtól idejekorán kérendők, melyek azután a vonatkozó kiadási okmányok alapján a szárny pénztári naplójában véglegesen kiadásba helyezve, az őrsöknek az igényjogosultaknak leendő kézbesítése végett kiadatnak.

2. Hogy az őrsöknél mily esetenkénti illetékek (kiadások) merülhetnek fel s az igénybevételek, illetőleg a felszámítás minő kellékekkel (okmányokkal) igazolandó, továbbá, hogy mily esetenkénti illetékek nyugtázandók az igényjogosult vagy egyedül az őrs által, mindez az alábbi pontokból vehető ki.

a) A zászlóssá történt kinevezés esetében egyszer s mindenkorra kijáró ruházati átalány (Illetékszabályzat 33. §.) nyugta alapján közvetlenül a szárny pénztárából veendő fel.

b) A lovaglási jutalomdíjra való igény (Illetékszabályzat 35. §.) a lovaglási idő letelte után, az őrsön tartandó legközelebbi törzstiszti vagy szárnyparancsnoki szemle alkalmával az őrsparancsnok által a szemlét tartó előljárónak jelentendő.

Az engedélyezett lovaglási jutalomdíjat a 15. számú melléklet szerint kiállított nyugtára a szárnyparancsnokság fizeti ki.

15. sz.
mellék-
let.

L. P. K. 24. 1924

c) A jutalmazások és segélyezések, valamint az életmentési és feljelentési jutalomdíjak (Illetékszabályzat 108. és 109. §§.) címén engedélyezett összegek a 16. számú melléklet szerint kiállított nyugták alapján a szárnyparancsnokság által kifizetendők.

16. sz. melléklet.

d) A netalán engedélyezett drágasági pótlék (Illetékszabályzat 38. §.) a 17. számú melléklet szerint szerkesztett és a zsoldjegyzékkel együtt a szárnyparancsnoksághoz beküldendő nyugtára veendő fel.

17. sz. melléklet.

e) Az őrsöknek esetleg kijáró fentartási pótlék (Illetékszabályzat 48. §.) a 18. számú melléklet szerint szerkesztett s a szárnyparancsnoksághoz betérjesztendő nyugta alapján veendő fel.

18. sz. melléklet.

f) A szárny székhelyén első elméleti kiképzés alatt levő próbacsendőrök írószerátalánya (Illetékszabályzat 55. §.) a 76. számú melléklet szerint szerkesztett nyugta alapján, a növekedék havában két óra egyszerre a helyi szárnyparancsnokság pénztárából veendő fel.

g) Feljelentési díjak és egyéb ily jutalékok (Illetékszabályzat 110. §.) az utalványozó végzés keltére és számára való hivatkozás mellett kiállított nyugtára, ha pedig a jutalékról értesítési kimutatás kézbesített, annak hátlapjára vezetett nyugta alapján, a szárnyparancsnokságok útján az illető állam- (adóhivatali) pénztárból vétetnek fel.

A nyugtázó aláírását, hivatalos cimnyomattal való ellátás mellett, az őrsparancsnok, ha pedig a nyugtát ez állította ki, a szárnyparancsnok hitelesíti.

h) Futárok, utasok, póstakocsik és kincstári pénz szállítmányok kísérése alkalmával (Illetékszabályzat 107. §.) esedékes kíséreti díjak az őrsparancsnok által, a 19. számú melléklet szerint kiállított nyugtára, illetve a 20. számú melléklet szerinti ellennyugtára a kíséretet igénybevevőtől felveendő és az illetőnek, ki a kíséretet teljesítette, kifizetendők.

19. sz. melléklet.
20. sz. melléklet.

A lefizetett kíséretidijról szóló ellennyugtát a kíséretet igénybe vett egyén vagy hivatal írja alá, a kíséretet teljesített

csendőr a kíséretidij felvételét az ellennyugtán elismeri s azután ezen ellennyugta a vonatkozó ügdarab iktatószámával (vagy ha kísérésre való felhívás szóbelileg történt, új iktatószámmal) ellátva irattározandó.

i) Az engedélyezett csizmakoptatási általány (illetékszabályzat 63. §.) az 57. §. értelmében szerkesztett kimutatás alapján (47. számú melléklet) folyósítatik a szárny pénztárából és a zsoldjegyzékkel adatik az illető őrsöknek.

k) A járásörmesterek havi illetményei a zsoldjegyzékben „Ehhez” által kezelendők, az illetmények részletezése a minden számvivő-tiszthelyettes, járás- és törzsörmester részére kiadandó „Fizetési könyvecské”-ben eszközendő (1. szárnygazdászat kezelési utasítás 25. számú mellékletét.)

A fizetési könyvecskének beszerzési költségét azon havidijas altiszt fedezi, aki részére a könyvecske kiállított.

Az illeték hiánytalan átvétele az illető által eme könyvecskében elismerendő.

A fizetési könyvecske mindenkor a zsoldjegyzékkel egyidejűleg terjesztendő be a szárnyparancsnoksághoz (11. §. 3. pont 3. bekezdés).

11. §.

A pénzbeli illetékek s egyéb kiadásoknak fedezésére kijáró pénzüsszeg felvétele, kifizetése és felhasználásának kimutatása.

1. A zsoldjegyzék alapján kijáró pénzüsszegek, valamint oly követelések is, melyek a zsoldjegyzékbe a szárnyparancsnokságnál felvételtek, a zsoldjegyzéknek az őrsre való visszaküldése mellett, a szárny pénztárából, még pedig: a szárny székhelyén levő őrsnek minden hó 1-én közvetlenül adatnak ki (5. §.), a külállomásbeli őrsöknek pedig akként küldetnek meg póstán utalvánnyal (26. §.), hogy a pénz a külállomáson legkésőbb a fizetési napon reggel megérkezzenek.

2. A zsoldjegyzék szerinti illetékek és egyéb járandóságok a fizetési napon:

a) tiszti állomáshelyeken (szárny-, szakasz-, különítmény-parancsnokságok székhelyein) mindenestre egy tiszt vagy zászlós jelenlétében, a járás (őrs) parancsnok által;

b) a kiküldönített őrsökön, ha előljáró szolgáltilag jelen van, ennek, különben pedig két csendőrnek jelenlétében a járás (őrs) parancsnok által fizetendő ki az igényjogosultaknak.

3. Az illetékek átvételének bizonyosságául az igényjogosultak által a zsoldjegyzék illető rovata sajátkezüleg aláírandó; a kifizetés megtörténte pedig, ha a kifizetésnél tiszt vagy zászlós volt jelen, ez által, máskülönben pedig a járás (őrs) parancsnok és két csendőr által a zsoldjegyzékben igazolandó.

Oly követelések, melyek a zsoldjegyzékbe a szárnyparancsnokságnál vétettek be (jutalmazási és segélyezési pénzek, utazási költségek stb.), szintén a fizetési napon kézbesítendő és felvételük a zsoldjegyzékben az élvezetjogosultak által ugyancsak sajátkezü aláírással igazolandó.

A fentiek értelmében ellátott zsoldjegyzék a kifizetést követő 8 nap alatt a szárnyparancsnokságnak visszaküldendő.

Az őrsről szabadságon levő csendőrnek pénzbeli járandósága az őrs hivatalos pecsétjével s „*Hivatalos fizetések, portómentes*“ záradékkal megjelölt póstautalvánnyal, az illető címére, posta útján küldendő meg, és az erről szóló postafeladóvevény a vonatkozó ügydarabra ragasztandó.

A zsoldfizetés korlátozására vonatkozó intézkedés az Illetékszabályzat 27. §. 3. pont utolsó bekezdésében foglaltatik.

4. Házbérek, laktanyabérek, orvosi, állatorvosi, gyógyszerészi és kórházi költségek, továbbá szállítók és mesteremberek kereseti összegei és hivatalos ¹⁸⁹⁴ küldemények szállításáért fizetendő díjak stb. a szárnyparancsnokság által az illetőknek mindenkor közvetlenül, vagy pedig a helyi hatóság útján küldetnek meg.

12. §.

A kincstár javára bevételezendő térítvényekkel való elbánás.

1. Az őrsökönél elérkezett kincstári tárgyakért (87. §.) a kincstár javára befolyt pénzek az őrs pénztári bizottsága által veendő át és az őrs pénztárába letéteményezendő, a vonatkozó bevételi okmány pedig, az összegnek a legközelebbi zsoldjegyzékben történendő levonása végett, a szárnyparancsnokságnak beküldendő, esetleg, ha ily okmány nem léteznék, a pénzüsszeg átvételéről a szárnyparancsnokságnak jelentést kell tenni.

Az őrsparancsnok tartozik gondoskodni arról, hogy a legénység által illetékek, utiköltségmaradvány, utazási előleg stb. fejében visszatérítendő összegek annak idején befizetessenek. Ily pénzek a pénztári bizottság által átvéve, szintén az őrs pénztárába teendő és ha a visszatérítendő összeg a szárnyparancsnokság által a zsoldjegyzékben idejében le nem vonatnék, erről a szárnyparancsnokságnak jelentés teendő.

2. Azon esetben, ha a visszatérítendő összeg, elhalálozás, elítélés vagy egyéb más körülmény következtében az őrs által behajtható nem volna (Illetékszabályzat 27. §. 7. pont), annak beszédése, esetleg elengedésének kieszközlése végett a szárnyparancsnoksághoz felterjesztést kell tenni.

13. §.

Eljárás előre nem látott kiadások felmerülése esetében.

1. Az őrsnél váratlanul előforduló kisebb kiadások a gazdasági általány pénztárából előlegezendők.

Előleg csakis szolgálati célokra, vagyis kincstári költségeknek fedezésére adható; magáncélokra vagy később esedékes illetékek fejében előleget adni semmi szín alatt nem szabad.

2. Ha valamely altiszt vagy csendőr, mielőtt a vezénylési pótdíj (Illetékszabályzat 42. §.) a zsoldjegyzékkel az őrsre

megérkezett volna, az őrsről végleg eltávozik, akkor annak vezénylési pótdija írásbeli elismervény mellett — mely két csendőr által tanuként aláírandó — a gazdasági átalánypénztárból kifizetendő s az elismervény készpénz gyanánt az átalánypénztárban megőrzendő mindaddig, míg a zsoldjegyzékkel a vezénylési pótdij megérkezik, amikor a pénz az elismervénnyel kicserélendő, az elismervény pedig a szolgálati jegyek közé helyezendő s az év végével azokkal együtt irattározandó.

3. Azon rendkívüli esetben, ha összpontosítás céljából több csendőr vezényeltetik valamely őrre és csak több nap múlva vonulnak vissza illetékes őrükre és a vezényeltetés helyén levő őrön a gazdasági átalány pénzkészlete a felmerült vezénylési pótdijak kifizetésére elégtelen, akkor a vezényeltetés helyén a vezénylési pótdijak nem fizetendők ki, hanem ezt a kimutatás felterjesztése alkalmával az illető őrparancsnok bejelenti. Ezen jelentés alapján, a szárnyparancsnokság az esedékes vezénylési pótdijakat egyenesen azon őrökre küldi, ahova az igényjogosult legénység tartozik.

4. Ha a honvédkerületi fogházba, csendőrségi fogdába vagy pedig polgári fogházakba átadott egyén által a zsoldjegyzékben levont illetékek (zsold és szolgálati pótdij) az illetőtől még nem voltak beszedhetők, azok megtérítésükig az őr gazdasági átalányából előlegezendők, miről az őrparancsnok és két csendőr által aláírt és készpénz gyanánt megőrzendő jegyzék helyezendő az őr pénztárába, az előlegezett összegnek megtérítése, illetőleg a további intézkedésnek megtétele végett pedig a szárnyparancsnokságnak jelentés teendő.

Azon esetben, ha ezen előlegezésre a gazdasági átalány pénztárkészlete elégtelen lenne, vagy pedig, ha a visszatérítendő illetékek az illetőnek közzgazdálkodási hányadából fedezhetők nem volnának, a szárnyparancsnokságnak jelentés teendő.

L/113.100/VII-6.1933. B.M. 14. §.

20. Cs. K. - 1933. Utazási költségek s ezek elszámolása.

a) Utazási okmányok.

1. Az utba indítandó szállítmány parancsnoka, illetőleg egyenkénti utazásoknál a menetelő altiszt vagy csendőr esetleg családtag a 21. számú melléklet szerint kiállított s az utazási számadással egy iven levő „Menetlevél“-lel ellátandó.

21. sz.
mellék-
let.

2. Ha a szolgálati utazás sürgőssége miatt a menetlevél kiállítható nem volna, vagy pedig, ha az utazás szükségessége járőrszolgálat teljesítése közben merül fel, utazási igazolványul az őrjárat lap használandó (Illetékszabályzat 47. §. 4. pont), melynek előmutatására az utazó legénység az összes hazai vasuti vonalakat és gőzhajókat, nemkülönben a szabályszerű előfogatot is igénybe veheti.

A közbiztonsági szolgálat érdekében teljesítendő utazásoknál (sürgős nyomozások, üldözések, vezénylések, áthelyezések stb. Illet. szab. 47. §.) — mert a vasuti menetdíjak a kereskedelemügyi ministeriumnak átalányként évente térítetnek meg — a külön rendeletben megjelölt vasutvonalakon menetdíj nem fizetendő, de köteles az utazó csendőr az utazási okmány gyanánt szolgáló menetlevelet, vagy őrjárat lapot a jegyvizsgáló ellenőrző személyzetnek előmutatni.

Önbuzgalomból letartóztatott foglyok kísérése alkalmával a vasuti, gőzhajói és előfogati díjak a járőr által kifizetendők; eme díjak fizetése az illető pénztárnok (előfogati díjnál a helyhatósági személy) által igazoltatandó, eme költségek pedig felsőbb engedély kikérése nélkül a szárnyparancsnokság által elszámolhatók.

Oly vonalakon, amelyeken a vasuti menetdíj fizetendő, a használandó menetlevél ez értelemben állítandó ki s a fizetett vasuti díjak, nemkülönben a gőzhajói díjak átvétele a menetlevelen az illető pénztárnok (vasuton a vasuti kalauz) által igazoltatandó és a menetlevél lebélyegeztetendő.

3. A menetleveleket a legénység részére a vett parancs alapján, vagy szükség esetén a családtagok részére a szárny székhelyén a szárnyparancsnok, a szakasz (különítmény) székhelyén a szakasz (különítmény) parancsnok és a kikülönített őrsőknél az őrsparancsnok állítja ki.

A kiállított menetlevelek a vonatkozó ügyszerűsítő iktatószámát kapják; ha pedig az utazás szóbeli parancs folytán történik, a menetlevelek beiktatandók és a nyert iktató számmal ellátandók. Például: $\frac{120. \text{szám.}}{\text{ikt.}}$

A menetleveleken csak a szállítmányvezető neve irandó ki, míg a vele utazó többi csendőrlegénység csak szám szerint jegyzendő fel.

Ha azonban a csendőrök foglyokat kísérnek, a foglyok nevei a menetlevelen, esetleg ha sokan vannak, egy, a menetleveléhez csatolt külön jegyzékben feltüntetendők.

Szolgálati utazásoknál a menetelő csendőrnek kötelessége utazás közben a legrövidebb utirány felől meggyőződést szerezni; mire nézve elindulása előtt kellőleg kioktatandó.

Elvül szolgáljon, hogy sürgős szolgálati utazásoknál mindig azon szállító eszköz (vasut, gőzhajó, előfogat) használandó, a melyen a szándékolt cél a legrövidebb idő alatt elérhető.

4. A menetleveleken az elindulás, megérkezés, vagy a tovább utazás napja, jelentkezés alkalmával, az erre hivatott parancsnokság által, a következő záradékkal igazolandó:

Elindult „N.....ből.....év.....hó.....án“.

Bevonult „N.....be.....év.....hó.....án“.

N.

Cimnyomó.

szakasz (örs-) járásparancsnok.

Katonai (honvéd-) bíróságoknál tanuképen történő megjelenések alkalmával a kihallgatás megtörténte a menetlevelen igazoltatandó.

5. Ha rendkívüli szolgálati körülmények folytán vasut, gőzhajó, vagy előfogat helyett az utazásra bérkocsit kell hasz-

nálni, akkor a fizetett bérkocsidíj összege a menetlevelen, ennek hiányában az őrsjáratlapon nyugtázandó.

6. Gyorsvonatok igénybevétele esetén, ha bármily okból katonai menetjegyek nem adatnak, *polgári menetjegyek* váltandók és a vasuti pénztárnok által a fizetett összeg az őrsjáratlapon, vagy a menetlevelen igazoltatandó.

7. Tekintettel az a) 2. pontban foglaltakra a kiállítandó menetlevelben mindenkor határozottan kiteendő, hogy vajjon vasuti díj egyáltalában fizetendő-e, avagy mettől-meddig díjmentes az utazás.

A menetdíj fizetési kötelezettség nélkül utazó legénység részére kiállítandó menetlevel felső szélére mindenkor a következő záradék rávezetendő: „Érvényes a belügyi tárca terhére jegy nélkül való szolgálati utazásra.“

Szolgálatilag teljes felszerelésben utazó csendőrségi egyének által oly vonatokon is, ahol a vasuti menetdíj fizetendő, vagy áthelyezési utazásoknál, amidőn az utazó családtagok után a menetdíj fizetendő, a díjfizetés a vonaton a kalauz vagy vonatvezető kezeihez eszközölhető.

Foglyokat kísérő járőrök jogosítottak a rendes beszállási idő előtt is a készen álló vonatba beszállani; a fogolyért járó menetdíjat pedig elismervény mellett a vonatkalauznak vagy vonatvezetőnek fizetik.

8. Előfogatok igénybe vételénél, valamint az esetben, ha a rendszeresített kétlovas előfogatok helyett három, esetleg négylovas előfogatok használatnak, ezeknek szükségessége a menetlevelen, menetlevel hiányában pedig az őrsjáratlapon hatóságilag igazolandó.

b) Utazási előleg.

1. A szolgálati utazások vagy szállítmány-vezetések alkalmával keletkező költségek fedezésére az illető számadók, ha azt kérik, megfelelő előleggel ellátandók.

Negyven koronát meghaladó előleg a nyugta beküldése mellett, a szárnyparancsnokságtól kérendő, kisebb mérvű uta-

zásoknál pedig az őr gazdasági átalánypénztárából előlegezendő.

Az előleg mindenkor utólagos számadástétel kötelezettsége mellett, a menet körülményeihez képest megközelítőleg kiszámítva adandó.

2. Átutazó csendőrségi személyek részére utazási előleg csakis rendkívüli esetekben, a midőn a késelem a szolgálat hátrányára lenne, adható, ellenkező esetben az utazási előlegnek kiszolgáltatása a szárnyparancsnokságtól kérendő.

Az őrspénztárból adott előlegek a visszatérítés kieszközlése céljából, a vonatkozó nyugtának felterjesztése mellett a szárnyparancsnokságnak bejelentendők.

c) Illetékek.

A szállítmány, illetőleg az egyenként menetelő altiszt vagy csendőr zsoldját és szolgálati pótdíját azon őrstől kapja, amelyhez élelmezés tekintetében utalva van, az esetleg kijáró vezénylési pótdíj (Illetékszabályzat 42. §.) az utazási számadásban (d) pont) számitandó fel.

Ha a szállítmány több főből áll, akkor a szállítmányvezető által kifizetett vezénylési pótdíj, (III. szab. 42. §.) fogási illeték, stb. átvétele a felvételre jogosult által a menetlevelen nyugtázandó.

d) Utazási számadás.

1. Minden utazásról, melynek költsége a javadalmazás terhére számolandó el, az utazás befejezte után 8 napon belül, a 21a. számú melléklet szerint kiállított s az alábbiak szerint okmányolt utazási számadás azon őrön, ahova a bevonulás történt, az őrparancsnoknak átadandó, ki azt az előjáró szárnyparancsnokságnak haladéktalanul beküldeni tartozik. Kivételt képeznek az általános szolgálati határozványok VII/9. pontjában említett esetek, a midőn az utazási számadás szolgálati uton terjesztendő fel.

21a. sz.
mellék-
let.

Egyébiránt az őr- (járás) parancsnok is köteles gondoskodni arról, hogy az őrshöz tartozó egyének által az utazásról az előirt idő alatt számadás tétessék.

Ha valamely oknál fogva nem volna lehetséges a megszabott határidőben számadást tenni, akkor ez a szárnyparancsnokságnak bejelentendő.

Ha valamely szállítmányvezető súlyos betegség, vagy más különös ok miatt, a számadástételben akadályozva lenne, a szárnyparancsnokság helyettest jelöl ki, kinek kötelessége az okmányok átvétele után számadást tenni.

Ezen körülménynek a szárnyparancsnokság által az utazási számadáson kifejezés adandó.

Ha az a) 2. pontjában foglaltaknál fogva vasuti menetdíj nem fizettetett s egyéb utazási költség nem merült fel, természetesen utazási számadás sem készítendő, hanem ily esetekben a menetlevél irattárba teendő.

2. Az utazási számadás mellékleteit képezi az utazási számadással egy iven levő menetlevél, há azonban menetlevél bármely okból ki nem állított, az őrjárat lap csatolandó az utazási számadáshoz.

Ha vasuton (gőzhajón) ló is szállított, az esetben a szállítólevél is melléklendő az utazási számadáshoz.

Az esetleg szerkesztendő utazási számadásokhoz a parancsok eredetben csatolandók; az ily parancsok az alosztályoknál nem másolandók, hanem az iktatókönyvben felemlítendő, hogy az utazási számadáshoz csatoltattak.

A tanosztályba, kórházba és céllövészetekhez vagy vissza tett utazásoknál az esetleg készítendő utazási számadáshoz parancs nem csatolandó.

Az utazási számadásban felszámitandók az esetleges vasuti, gőzhajói és előfogati viteldíjak, továbbá a szállás-pénzek, vezénylési pótdíj és a netáni fogoly illetékek.

Lovaknak vasuton vagy gőzhajón történt szállításánál a szállítólevél szerint fizetett viteldíjak számitandók fel az utazási számadásban.

A vezénylési pótdijra való igény megállapításánál a lak-tanyából történt elindulás, illetőleg megérkezésnek ideje szolgál alapul, ennél fogva az idevonatkozó adatokat a szárnyparancsnok ellenőrizni tartozik.

Az utazási számadást a szállítmányvezető állítja ki és írja alá, az alárendelt szállítmány részére általa esetleg kifizetett vezénylési pótdij és netáni fogoly illeték a menetlevelen az érdekeltek által nyugtázandó.

3. A szárnyparancsnokság a hozzá beérkezett utazási számadást szám szerint és érdemlegesen átvizsgálja és ha észrevétel nem merül fel, a menetlevél szerint felvett utielőleget azon esetben, ha az más őrs által adatott, az illető őrsnek posta útján megküldi, az ennek beszámításával mutatkozó követelést pedig a legközelebbi zsoldjegyzékkel azon őrsnek adja ki, a mely által az utazási számadás felterjesztett.

Ha az előleget azon őrs adta, a melynél a beszámolás történt, akkor a zsoldjegyzékkel az egész utazási költség kiadatik az őrsnek, mely esetben az előlegösszeg a gazdasági általánynak visszatérítendő, az esetleg még fenmaradó pénzösszeg pedig a szállítmányvezetőnek kifizetendő.

Ha az utazási számadásnál észrevétel merül fel, a szárnyparancsnokság az észlelt illetéktelenséget, az eredetileg igényelt összeg látható javítása mellett helyesbíti, s a helyesbített számadást újból való szerkesztés végett az őrsnek visszaküldi.

Ha a számadó a helyesbitéssel nem értene egyet, az erre vonatkozó indokokat az őrs- (járás) parancsnoknak bejelenti, ki ezen indokokat az utazási számadás csatolása mellett a szárnyparancsnokságnak bejelenteni köteles.

A szárnyparancsnokság az általa érvényesnek megállapított összeget küldi meg az őrs útján az illetőnek. A módosítás ellen beterjesztett jelentés fölött a havi számadás átvizsgálása alkalmával a kerületi parancsnokság határoz; miért is az ily jelentések az utazási számadással együtt, a szárnyparancsnokság által a pénztári naplóhoz csatolandók.

L! 113.100/VII.6.-1933. B.M. r. 15. §.
20. B. K. - 1933. 15. §.

Karhatalmi segédleti költségek.

1. A polgári bíróságok által igénybe vett, valamint a közigazgatási hatóság által, nem a belügyministerium, hanem más ministeriumok vagy hatóságok rendeleteinek, esetleg ítéleteinek végrehajtása, vagy pedig elővezetések céljából kirendelt karhatalmi segédlet (Illetékszabályzat 104. §.) utazási költségei a menetlevéllel és az eredeti felhívással felszerelt utazási számadásban (21a. számú melléklet), ha pedig csak vezénylési pótdij merült fel, a felhívással okmányolt kimutatásban (11. számú melléklet) számolandók el.

2. Közigazgatási hatóság által, a közbiztonság érdekében felhasznált csendőrségi karhatalom költségei a belügyi tárcát (csendőrségi javadalmazást) terhelik.

3. Katonai (honvéd) egyének kíséréséből felmerülő költségek a felhívással okmányolt utazási számadásban (21a. számú melléklet), ha pedig csakis vezénylési pótdij illetékes, kimutatásban (11. számú melléklet) számolandók el.

Ha a letartóztatás önbuzgalomból történt, ennek a fel-számítási okmányban „Megjegyzés“ alatt kifejezés adandó.

4. Fogolykísérések alkalmával (Illetékszabályzat 105. §.) a 22. számú melléklet szerint kísérelével állítatik ki az illető hatóság által és a fogoly kíséréséből fölmerülő költségek a 23. számú melléklet szerint szerkesztett utazási naplóban számolandók el. A kísérelével felszerelt utazási napló a fogoly kíséreti járőr vezetője által azon kir. ügyészségnél, illetve járásbíró-ságnál, esetleg fegyháznál (fogháznál) mutatandó be, a melyhez az illető foglyok tényleg kísértettek.

22. sz.
melléklet.
23. sz.
melléklet.

Katonai (honvéd), vagy polgári bíróságokhoz, vagy közigazgatási hatóságokhoz megidézések esetében felmerülő kiadások.

1. Csendőrségi ügyekben kihallgatás végett katonai (honvéd), vagy polgári bíróságoknál, továbbá tanuképen valamely katonai (honvéd) bíróságnál, s végül a közigazgatási hatóságoknál kihágási vagy egyéb a csendőrség felterjesztése alapján folyamatba tett ügyekben kihallgatás céljából való megjelenésből (Illetékszabályzat 106. §.) felmerülő költségek, a menetlevéllel és az utazásra vonatkozó parancscsal okmányolt utazási számadásban (21a. számú melléklet) a javadalmazás terhére végleg számítandók fel.

2. Valahányszor csendőr legénységi egyén polgári bíróság által tanuként megidéztek, az illető az idéző jegy (meghívás, átirat, parancs), valamint a 24. sz. mellékletű mintának megfelelően kiállított „Nyílt rendelet”-tel és utielőleggel ellátva olyképp indítandó utba, hogy az idéző jegyben (meghívásban, átiratban, parancsban) meghatározott nap és órában az idéző bíróságnál pontosan megjelenhessék.

Az idéző jegy (meghívó vagy átirat) az illető bíróság által rendszerint a tanukihallgatást előzőleg oly időben küldetik az illetékes csendőr szárnyparancsnoksághoz, hogy a megidézett egyénnek a megjelenése s illetőleg utbaindítása iránti intézkedés még a kellő időben megtehető legyen.

Az idéző jegy (meghívó vagy átirat) vétele és iktatása után a szárnyparancsnokság köteles a megidézett egyén részére a nyílt rendeletet, valamint annak második oldalán levő költség-számlát megfelelően kitölteni s úgy ezt, mint az idéző jegyet és uti előleget késedelem nélkül azon őrs- (járás-) parancsnokságnak megküldeni, mely alá az idézett egyén tartozik s melynek parancsnoka köteles az illetőnek kellő időben való utbaindításáról gondoskodni, az elindulás napját és óráját pedig a nyílt rendeleten igazolni.

Az utazási előleg csak azon esetben adandó a szárnypénztárából, ha nagyobb (40 koronát meghaladó) összegről van szó, máskülönben pedig az előleg az őrs gazdasági átalányából, vagy közgazdálkodási pénztárából szolgáltatandó ki (14. §. b) pontja).

Oly esetekben, a midőn a bíróság az idéző jegyet közvetlenül az őrsre (járásparancsnoksághoz) küldi, köteles az őrs- (járás-) parancsnok az idéző okmányt azonnal a szárnyparancsnokságnak felterjeszteni, kivéve azon esetet, hogyha a bíróságnál való megjelenésre szabott határidő s illetőleg az idéző okmányban megjelölt határnap és az idézvény vétele közötti idő oly rövid, hogy az idézvény felterjesztése és az utbaindítás iránti intézkedés megtételére már idő nincsen, ily esetekben tehát úgy a nyílt rendeletet, mint a költség-számlát az állomány illetékes őrs- (járás-) parancsnok állítja ki, a szükséges uti előleg pedig az őrs gazdasági átalány (vagy közgazdálkodási) pénztárból — nyugta ellenében — szolgáltatandó ki.

Az idéző bíróság székhelyére és onnan vissza az illetékszabályzat 106. §-a értelmében igénybe vehető szállító eszközökért (vasut, gőzhajó vagy előfogat) járó díjak tényleg történt kifizetése a nyílt rendelet első oldalán erre szánt helyen az illető pénztárnok (községi előljáró) által — a hivatalos cinyomat alkalmazása mellett — igazoltatandó.

A bíróságnál való megjelenés az elnöklő bíró (törvényszéki elnök, járásbíró stb.) által igazoltatik, a kijáró illetmény pedig kiutaltatik.

Az utalványozás megtörténte után a nyílt rendelet harmadik oldalán levő nyugta a kihallgatott egyén által az utalványozott összegnek megfelelően kitöltendő, aláírandó és kifizetés végett a bűnügyi költségátalányt kezelő ama hivatali közegnek (kir. ügyész, járásbíró vezetője) nyújtandó be, akihez az utalvány szól. — Az illető hivatali közeg az utalványozott összeget az utalvány átvétele, nemkülönben a bemutatott nyílt rendelet harmadik oldalán levő nyugta levágása

és átvétele után kifizeti, a kifizetés megtörténtét pedig a költség számla alatt igazolván, a nyílt rendeletet a kihallgatott egyénnek visszaadja.

Ennek megtörténte után az illető csendőr késedelem nélkül állomány illetékes őrsére (állomás helyére) bevonulni s úgy a nyílt rendeletet, mint a kapott uti előleget (utóbbi teljes összegben) közvetlen előjárójának átadni köteles.

Az őrs- (járás-) parancsnok a nyílt rendeletet átveszi, a bevonulást igazolja s az előjáró szárnyparancsnokságnak azonnal ama jelentés kíséretében terjeszti elő, hogy az uti előleg a megidézett egyén által visszafizettetett.

Azon esetben, ha az uti előleg a szárnypénztárból szolgáltatott ki, a visszafizetett utielőleg a legközelebbi zsold fizetés alkalmával a zsoldjegyzékben „Ebből“ által kezelendő s a kerületi parancsnokságnak — az adóhivatalba leendő beszolgáltatás végett — postautalványon előterjesztendő. A postautalvány szelvényen a beküldött összeg mi okból felterjesztése röviden bejelentendő és azon pénztári napló tétel, mely alatt az előleg elszámoltatott, pontosan feltüntetendő. Az őrs által szolgáltatott utielőleg ama pénztárba helyezendő vissza, melyből az előleg adatott, a nyugta pedig a pénztári bizottság által megsémmitendő.

A szárnyparancsnokság a beérkezett nyílt rendeleten levő igazolásokat, nemkülönben a költség számla szerint teljesített fizetés s illetőleg felvétel helyességét és egyáltalában az okmány adatait beható vizsgálat tárgyává teszi s azon esetben, ha netalán tulélvezmény, vagy illetéktelen felvétel, esetleg kevesebb fizetés észlelhetnék, a kiegyenlítés iránt az illetékes bírósággal azonnal érintkezésbe lépni köteles.

Ha a nyílt rendelet és költség számla rendben található, azon ügyirathoz csatolandó (irattárba teendő), mely a tanukihallgatásra vonatkozik.

Miután pedig mindig előre nem látható, hogy a bírósághoz és onnan való visszautazás mennyi időbe fog kerülni,

a tanudij illetményre vonatkozó rovatba mindenkor csupán a biztosan előrelátható időre kijáró tanudij irandó be, az esetleg még kijáró többlet kifizetése iránt az előző bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.

Azon esetben, ha a megidézett csendőr időközben más bíróság területére áthelyeztetett, vagy elvezényeltetett volna, a szárnyparancsnokság által az idézés, a megidézett csendőr új állomásának közlése mellett, az illető bíróságnak visszaküldendő.

3. Polgári jogügyekben valamely bírósághoz megidéztetés esetében, ha a megkereső bíróság nyílt rendelet kiállítását és utielőleg kiszolgáltatását kéri, a megkeresésnek elég teendő és a megidézettnek felmerült utazási költségei a 2. pontban előírt módon elszámolandók. Ha azonban a bíróság nyílt rendelet és utielőleg adását nem kérte, nyílt rendelet nem állítandó ki és utielőleg sem adandó, hanem ez utóbbinak kiszolgáltatása iránt az őrsparancsnok az illető bírósághoz fordul.

4. Ha a csendőr személye ellen, szolgálat teljesítése közben, vagy a csendőrségi szolgálatból kifolyólag elkövetett becsületsértési ügyben, saját kerületi parancsnoksági engedély alapján tett feljelentése következtében kihallgatás végett bírósághoz idéztetik, vagy fegyverhasználati ügyben a csendőr bírósághoz rendeltetik, a megjelenésből felmerült költségek (Illeték szabályzat 106. §. 2. pontja)-a menetlevéllel és a bírósági idézővel okmányolt utazási számadásban a javadalmazás terhére végleg számolandók el.

5. Saját személyes, tehát nem a szolgálatból folyó ügyben, mint magánvádló vagy polgári peres félnek, mint vádló magánfélnek bírósághoz idéztetés esetében az illető csendőr a megjelenésből felmerülő összes költségeket a sajátjából tartozik viselni; ily célból történendő utazásoknál tehát menetlevél sem állítható ki.

Kórházi (tébolydai) ápolás és himlőoltás.

A) Kórházi (tébolydai) ápolás.

1. A gyógykezelés végett kórházba menő betegek, az oda és vissza való utazásra érvényes menetlevéllel ellátva és az 51. §. értelmében felszerelve, részletes áttekintési (ellen-) lajstrom (1. és 2. számú melléklet) és élelmezési (ellen-) jegy (3. és 4. számú melléklet) mellett adandók át a kórháznak.

A beteg, ha állapota megengedi, egyedül utazik a kórházba és személyesen adja ott át az okmányokat, ha pedig egyedül utazni nem képes, a kísérő, kinek részére külön menetlevél állítandó ki, kézbesíti azokat.

A betegnek az őrsön visszahagyott ruházata, szerelvénye és fegyverzete (51. §. 1. és 66. §. 5. pont) az őrsparancsnok által átvéve, annak felelőssége mellett a közigazgatás terhére gondozandó. A visszahagyott magántárgyak, kellőleg becsomagolva, további megőrzés végett az őrsparancsnoknak szintén átadandók, ezeknek gondozása azonban nem követelhető.

Katonai kórházba menő betegek pénz- és értéktárgyaikat béke időben magukkal vihetik (1887. évi 55,956. számú H. M. rendelet), de erről a kórházba való átadásakor az illető kórház vezetőjének jelentést kell tenni, aki azután intézkedik, hogy ezen értékek a csendőrnél maradhatnak-e, vagy pedig a kórház által vétetnek őrizet alá?

2. Az illetékszabályzat 45. §. 5. pontja értelmében a katonai vagy polgári kórháznak fizetendő ápolási és gyógykezelési költségek, valamint a kórházba és onnan vissza ugy a beteg, mint esetleges kísérője után felmerülő utazási költségek is a beteg zsoldjából fedezendők; az ezek levonásával fenmaradó zsoldrészlet pedig a nőtlen esendőörök után az őrs közigazgatását és a nősök után a családot illeti meg. Ha azonban nőtlen beteg helyettesítésére más őrsről valaki oda vezényeltetik, ugy a zsoldmaradvány felerészben a beteg álló-

mány illetékes, és felerészben azon őrsöt illeti meg, a melyről a vezénylés történt. Ellenben a szolgálati pótdíjat a beteg a kórházi ápolás tartamára is megkapja. (Illetékszabályzat 45. §.)

Ennélfogva, ha nőtlen altiszt, csendőr, próbacsendőrvagy ujonc kórházba átadatott, a legközelebbi zsold-időszakig esedékes zsoldjából az utielőleg, illetve az utiköltség levonásával fenmaradó zsoldrész az őrs pénztári bizottsága által bevételezendő.

Ezen összegből az őrs pénztári bizottsága a zsold fizetési napig esedékes kórházi ápolási díjat a szárnyparancsnokságnak posta-utalvánnyal beküldi, a fenmaradó zsoldrészt illetőleg pedig a jelen pont első bekezdése értelmében jár el.

Ha a beteg a legközelebbi zsoldfizetési napon is még kórházban van, akkor zsoldjából a szárnyparancsnokság az ápolási díjakat levonja és letétbe helyezi, a még fenmaradó zsoldrészt pedig az őrs közigazgatásába leendő bevételezés végett a zsoldjegyzékkel az érdekelt őrsnek illetve őrsöknek kiadja.

A metaláni szolgálati pótdíj a beteget illetvén, az neki postautalvánnyal megküldendő.

Ha a beteg felgyógyulva az őrsre bevonul, akkor a szárnyparancsnokság a letétbe helyezett ápolási díjakból csak annyit tart vissza, a mennyi a kórház követelésének kiegyenlítésére szükséges, a többit pedig az illető őrsnek azon utasítással küldi meg, hogy abból, valamint ezen pont első és esetleg harmadik bekezdése értelmében a közigazgatásba már bevételezett zsoldrészletekből, az illető csendőrnek, a kórházból történt kibocsátás napjától, a zsoldszak végéig esedékes zsoldilletéket fizesse ki.

A kórházból az őrsre történt visszautazás költségei a közigazgatásba bevételez zsoldmaradványból fedezendők.

Ha a kórházi és szállítási költségek a beteg zsoldilletékeiből nem fedezhetők, illetve a zsoldilleték ezen költségek fedezésére elégtelen, akkor a fedezetlen rész a kincstár terhére szabályszerűen elszámolandó.

3. Ha nőst altiszt vagy csendőr adandó át a kórháznak, akkor ő családjának a legközelebbi zsoldidőszakig történendő ellátásáról gondoskodni, a zsoldfizetési napig esedékes kórházi ápolási díjat pedig az őrs pénztári bizottságának átadni tartozik, mely azt a szárnyparancsnoksághoz felterjeszti. Ha a beteg a legközelebbi zsoldfizetési napon is még kórházban van, akkor zsoldjából az ápolási díjak levonandók és a szárnyparancsnokságnál letétbe helyezendők, a még fenmaradó zsoldrész pedig a családnak adandó át. A netáni szolgálati pótdíj a beteget illetvén, az neki postautalvánnyal megküldendő.

4. A kórházi ápolási napokra esedékes ápolási díjakat a szárnyparancsnokság a levont, illetőleg beérkezett ápolási díjakból a kórháznak megtéríti.

5. A kórház vezetősége által aláírt élelmezési okmányok a szárnyparancsnokságnak esetről-esetre beküldendők. A betegek részére kiállított menetlevelek, a kórházból visszaérkezés után piros tintával „érvénytelen“ átírással ellátva irattárba teendők.

B) Himlőoltási eljárás.

A csendőrlegénység az oltási kényszernek alávetve van s mindazok, akiken a beoltási- vagy himlőhelyek határozottan meg nem állapíthatók, beoltandók, illetve újraoltandók.

Ezen beoltás, illetve újraoltás rendszerint akkor fogantósítandó, mikor a törvényhatóságok területén levő oltókörök orvosai az oltási eljárást az illető járásban végzik.

Az őrsparancsnok tehát köteles, midőn ezen oltási eljárásról — akár előljáró parancsnoksága, akár pedig a hatóság útján — értesül, a beoltandó és újraoltandó csendőrökkel (a próbacsendőröket is beleértve) az oltóbizottság előtt megjelenni s azokat beoltatni, illetve újraoltatni.

Ha netalán az őrs összes csendőreinek beoltása, illetve újraoltása kívánatos, hogy a közbiztonsági szolgálat hátrányt ne szenvedjen, az őrs legénység beoltása lehetőleg több csoportban fogantósítandó.

Oly őrsökön, melyeknek állomásán, vagy a melyeknek körletében himlőjárvány lép fel, vagy annak fellépése fenyeget, köteles az őrsparancsnok összes csendőreit azonnal az őrsállomásra nézve illetékes városi-, községi- vagy körorvos elé vezetni s ez esetben mindazon csendőr (próbacsendőr), kinél meg nem állapítható, hogy beoltva, illetve hogy újraoltva is van, vagy 5 éven belül természetes himlőt állott ki, beoltatni, illetve újraoltatni köteles.

A beoltottak az oltási tünetek lefolyása alatt minden oly szolgálatra alkalmazhatók, mely által a beoltás helyei nagyobb erőművi izgatásnak kitéve nincsenek; a beoltott legénységnek kiméletes foglalkoztatását, tehát a szerint kell megszabni, a mint és a meddig az az orvosi javaslat alapján szükségesnek mutatkozik.

Azon első ízben beoltottak, kiken az oltás eredménye határozottan meg nem állapítható, újra beoltandók.

Az oltások megtörténte és eredménye esetről-esetre a szárnyparancsnoksághoz szolgálati uton bejelentendő.

Az oltáshoz szükséges oltóanyagot az oltással megbízott, illetve az oltást végzett orvos, az oltás teljesítésére általa gyűjtött és folytonosságban tartott oltóanyagból tartozik szolgáltatni. Ha esetleg az orvosnak új tehénhimlő-anyagra van szüksége, ennek kiszolgáltatása iránt a törvényhatóság intézkedik s az összes beoltási költségeket a belügyi tárca terhére ez számolja el.

18. §.

Az őrsállomáson ápolt egyének gyógykezelési költségei.

a) Nős legénységnek a családjában való ápolása.

1. Megbetegedett nőst legénységnek meg van engedve, ha azt a beteg, vagy családjában kívánja és a betegség természete megengedi, hogy betegsége tartama alatt családjában ápolassék. (Illetékszabályzat 45. §-a).

A beteg családjában ápolandó, ha azonban az orvos szükségesnek tartja, a beteg mellé annyi időre, a hány napra

L. 7/23. 1935.

az orvos azt szükségesnek véli, ápoló felfogadható az őrsparancsnok által.

2. Kórházon kívül ápoló nő legénységnek megbetegedése az őrsparancsnok által, az orvosi bizonyítvány felterjesztése mellett jelentendő be a szárnyparancsnokságnak.

3. A kórházon kívül ápoló beteg összes pénzbeli illetékeinek élvezetében marad, köteles azonban ebből az ápolási és gyógykezelési költségei fejében naponta 1 korona 16 fillérből álló ápolási díjat a kincstárnak megtéríteni, melynek beszedése, illetve levonása a 17. §. A) 3. pontja értelmében történik.

4. Az ápolás és gyógykezelés szükségességének megszűntével az orvosi díjakról a 25. számú melléklet szerint szerkesztett számla, továbbá az esetleg alkalmazott ápoló költségeiről a 26. számú melléklet szerint kiállított nyugta, a gyógyszerekről pedig az orvosi vényekkel felszerelt gyógyszerértéki számla az őrsparancsnok által a gyógykezelés után azonnal beszerzendő és a 27. számú melléklet szerinti kimutatásba foglalva a szárnyparancsnoksághoz felterjesztendő; az esetleg felmerült fertőtlenítési költségek az utóbbi kimutatásban számitandók fel.

5. Az orvosi díjak, valamint a gyógyszerek árai annak idején a szárnyparancsnokság által közvetlenül egyenlítettnek ki, az esetleg alkalmazott ápolónak díjai azonban a gazdasági általánypénztárból előlegezendők.

Az orvosi díjak felvétele a kifizetés alkalmával az orvosi számlán nyugtázandó.

A gyógyszerekről szóló orvosi vények a gyógyszerészeti általános szabályok értelmében számlába foglalandók; megjegyeztetik azonban, hogy gyógyszerek rendelésénél mindenkor új vény állítandó ki, tehát ugyanazon gyógyszerek ismétlésénél is; továbbá a vényeken az értékek a gyógyszerész által részletezendők és nem egy összegben irandók a vényekre. A részletezés a gyógyszerész által aláírandó s a vényekre a gyógyszerérték címnyomata is rányomandó.

25. sz.
mellék-
let.

26. sz.
mellék-
let.

27. sz.
mellék-
let.

b) Nős legénység családjának gyógyszerek kiszolgáltatása.

A nő legénység családtagjainak kórházon kívüli gyógykezelése esetében igénye van a gyógyszereknek a kincstár terhére való beszerzésére. (Illetékszabályzat 45. és 94. §§.)

Ily esetekben a jelen §. a) 5. pontjának 3. bekezdése értelmében kiállított orvosi vényekre azon családtag neve, a kinek a gyógyszer rendelve lett, az orvos által mindenkor ráírandó (pl. N. N. őrmester neje, vagy N. N. őrmester Károly nevű gyermeke részére).

A gyógykezelés befejeztével az orvosi vények a gyógyszerész részére kiadott általános szabályzat értelmében, a gyógyszerész által kiállítandó számlával együtt, további eljárás végett a szárnyparancsnoksághoz felterjesztendő.

c) Nőtlen legénységnek az őrsön való ápolása.

1. Ha nőtelen altiszt, csendőr, vagy próbacsendőr az őrsön váratlanul oly súlyosan megbetegszik, hogy kórházba nem szállítható, vagy pedig, ha oly ragályos betegségbe esett, hogy kórházba való szállítása az orvos véleménye szerint közegészségügyi szempontból meg nem engedhető, akkor a beteg az őrsön ápolandó (Illetékszabályzat 45. §. 2. és 4. pontja) és azon esetben, ha a betegség természetéből kifolyólag betegápoló felfogadása feltétlenül szükségesnek mutatkozik, orvosi vélemény alapján, annyi időre, a mennyire azt az orvos szükségesnek véli, mellette ápoló alkalmazandó. ✓

2. Mindén ily megbetegedésről a 28. számú melléklet szerint kiállított orvosi bizonyítvány a szárnyparancsnokságnak haladéktalanul beküldendő, egyebekben pedig a jelen §. a) alatti 3—5. pontjai értelmében kell eljárni.

28. sz.
mellék-
let.

d) Nős és nőtelen legénységnek az őrsön való gyengélkedése.

Oly gyengélkedéseknél, midőn az orvos a baj csekély voltánál fogva kórházi gyógykezelést egyáltalában nem tart szükségesnek, hanem a gyengélkedőnek inkább csak pihe-

nésre, vagy üdülésre van szüksége, mely célra az általános szolgálati határozványok II/4. pont 3. bekezdése szerint az illető részére szolgálatmentesség engedélyeztetett, akkor a gyengélkedő illetékeinek teljes élvezetében marad, de az esetleg felmerült összes gyógykezelési költségeket sajátjából tartozik fedezni, miért is e címen — a gyengélkedésből kifolyólag — a kincstár terhére semminemű költség sem számítható fel.

19. §.

Szabadságon megbetegedett legénység gyógykezelési költségei.

1. A szabadság helyén megbetegedett legénységi egyénnek igénye van arra, hogy magát katonai (honvéd) vagy polgári kórházban gyógykezeltesse.

A beteg ily esetben vagy a legközelebbi őrsparancsnokhoz fordul, a ki aztán a 17. §. A) 1. pont első bekezdésében előírt okmányokat szerkeszti és a kórházba történt átadásról, további eljárás végett az illető őrsöt értesíti, vagy pedig a beteg egyedül utazik a kórházba és erről, további eljárás végett, illetékes őrsének szolgálati jeggyel vagy levelezőlapon jelentést tesz.

A kórházban ápolat ily betegnek az őrsön levő ruházata, szerelvénye és fegyverzete gondozására nézve a 17. §. A) 1. pontjának 3. bekezdése mérvadó; az ápolási díjak és az illetékekre vonatkozólag pedig a 17. §. A) 2. pontja értelmében kell eljárni.

2. Ha azonban a szabadságon lévő beteg a tartózkodási helyen óhajtja magát ápoltatni, — a minnek azonban nőtlen egyéneknél csak a 18. §. c) pontjában megjelölt esetekben lehet helye, — akkor erről őrsparancsnokának, az orvosi bizonyítvány beküldése mellett, jelentést tenni tartozik. Az őrsparancsnok az orvosi bizonyítványt a szárnyparancsnoksághoz terjeszti fel.

Azon esetben, ha a beteg tartózkodási helyén ápoltatik és az orvos szükségesnek találja, a beteg mellé annyi időre, a hány napra az orvos ezt szükségesnek véli, ápoló felfogadható.

Egyebekben pedig a 18. §. a) alatti 3—5. pontjai értelmében kell eljárni.

20. §.

Szolgálat teljesítése közben megbetegedett legénység gyógykezelési költségei.

Járőrszolgálat teljesítése közben váratlanul megbetegedett legénységi egyén a legközelebbi kórházba, vagy ha ilyen közel nincsen, őrsére, ha pedig szállítása veszélylyel járna, a legközelebbi községbe, a község által kijelölendő helyiségbe szállítandó, részére ápoló felfogadandó és a beteg a kijelölt helyiségben gyógykezelendő mindaddig, míg az orvos azt szükségesnek találja.

Az ily megbetegedés az őrsparancsnok által a szárnyparancsnokságnak haladéktalanul bejelentendő. (18. §. c) 2. pont.)

A betegnek az őrsön maradó ruházata, szerelvénye és fegyverzete a 17. §. 1. A) pont, 3. bekezdése értelmében gondozandó, egyebekben pedig a 18. §. a) alatti 3—5. pontban előírt határozványok szerint kell eljárni.

21. §.

Szolgálat teljesítése alkalmával önhibáján kívül sebesülést vagy súlyos testi sérülést szenvedett legénység gyógykezelési költségei.

1. Ha valamely altiszt vagy csendőr a szolgálat teljesítése alkalmával önhibáján kívül szenvedett sebesülés vagy súlyos testi sérülés következtében kerül akár kórházi, akár pedig kórházon kívüli gyógykezelés alá, ez esetben összes

illetékeinek élvezetében marad és a kincstár fizeti a gyógykezelési és az ápolási költségeket is. (Illetékszabályzat 45. §. 4. pont.)

Minden ily eset a szakaszparancsnokságnak haladéktalanul bejelentendő, mely azután erről a helyszínen történt nyomozás alapján az orvosi bizonyítvány csatolása mellett a kerületi parancsnokságnak szolgálati uton részletes jelentést tesz, melynek alapján a kerületi parancsnokság azon esetben, ha kórházi ápolásról van szó, az esetleges utazási költségeknek, valamint a kórházi gyógykezelés tartamára esedékes ápolási költségeknek a kincstár terhére való felszámítását hátriratilag engedélyezi, ha pedig a gyógykezelés kórházon kívül történt, ezen jelentést a következő pont értelmében felhasználja.

2. Ha a beteg kórházon kívül gyógykezelettetett, akkor a gyógykezelési költségeket illetőleg a 18. §. a) alatti 4. és 5. pont határozványai szerint kell eljárni, mely esetben a jelen §. első pontjának második bekezdése értelmében szerkesztett szakaszparancsnoki részletes jelentés a kerületi parancsnokság által a 27. számú melléklet szerint szerkesztett kimutatással együtt a belügyminiszterhez terjesztetik fel.

3. Ha a beteg laktanyában ápoltatik, az őrs által neki nyújtott ételmezésért csak a rendes közétkezési napi betétet tartozik az őrs közzgazdálkodása javára befizetni, melyért azonban csak a közzgazdálkodás által előállítható ellátást követelheti.

22. §.

Rabtartási költségek.

Mihelyt valamely csendőrnek vizsgálati fogságba helyezés, vagy pedig honvéd vagy polgári bíróság által reá szabott büntetésének kiállása végett honvédkerületi fogházba, csendőrségi fogdába, vagy polgári fegyintézetbe való átadása végett letartóztatása elrendeltetik, az őrsparancsnok az illetőt,

a parancs vettemezése utáni napon, ha pedig szolgálatban volna, a bevonulás utáni napon fogsági illetékre helyezi s a vett parancshoz képest a fogházba bekisérteti.

Ily egyének ruházatát, szerelvényét és fegyverzetét illetőleg az 51. és 66. §. értelmében kell eljárni.

Azon esetben, ha a letartóztatott egyén betegség következtében azonnal bekisérhető nem volna, gyógykezelés végett a legközelebbi kórháznak átadandó és csak felüdülése után kísérendő be a fogházba.

Ily esetben a kiállítandó részletes áttekintési lajstrom és ellenlajstrom (1. és 2. számú melléklet), valamint az ételmezési jegy és ellenjegy (3. és 4. számú melléklet) „mint büntetőbírószálgilag letartóztatott felügyelet alá helyezendő“ záradékkal látandó el.

A fogsági illetékre történt helyezés napjától fogva a fogháznak történt átadás napjáig esedékes fogsági illeték az utazási számadásban számítandó fel és annak felvétele az illető által a menetlevelen nyugtázandó. (14. §. c) pont.)

A fogháznak kijáró rabtartási költségek megtérítése és elszámolása a kerületi parancsnokság által teljesítettik.

A fogházba való átadás ételmezési jegy (ellenjegy) és áttekintési (ellen)-lajstrom kíséretében történik. (8. §. 2. pont.)

Az ételmezési (ellen)-jegybe az átadó őrsparancsnok által a fogsági illetékkal meddig történt ellátás beirandó.

23. §.

Fertőtlenítési költségek.

Ha valamely őrsállomáson vagy annak környékén ragályos betegség fellépte folytán a lakhelyiségeknek fertőtlenítése rendeltetnék el, az orvos által előirt fertőtlenítő anyag haladéktalanul beszerzendő és a fertőtlenítés az orvos rendelkezése szerint pontosan fogatosítandó.

Kolera elleni óvintézkedések megtételének elrendelése esetében az emésztő gödröknek, peczeárkoknak, trágya- és

szemétdomboknak előirt (utasítás a fertőtlenítés foganatosítására című szolgálati könyv 229—240. pontjai) fertőtlenítése minden őrsraktanyában haladéktalanul foganatba veendő és folytatandó mindaddig, míg az a helyi viszonyokhoz képest szükségesnek mutatkozik.

A szükséges fertőtlenítési anyag a kincstár terhére szerzendő be, és pedig minden hó 1-én annyi vásárolandó be, amennyi a fertőtlenítéshez egész hóra megkívántatik.

A fertőtlenítés az őrsparancsnok jelenlétében a szolgál, ilyenek nem létében az őrs főzőnöje által foganatosítandó.

A fertőtlenítési anyag beszerzéséből felmerült költségek a szárnyparancsnokság által felsőbb engedély kikérése nélkül, végleg elszámoltatnak; miért is az ebbeli költség-szám-lák oda esetről-esetre felterjesztendők.

24. §.

Levélpostai díjak.

A) Levélpostai portómentesség.

1. Azon levelek, melyek az állam, illetve a közszolgálat érdekében küldetnek, melyeknek a szállítási díját tehát magának a kincstárnak kellene fizetnie, portómentesek.

Feltétlenül portómentes hivataloknak tekintendők:

a) a polgári és katonai államhatóságok, és hivatalok és a törvény által velük egyenlő rangba helyezett közegek (tehát a m. kir. csendőrség is), továbbá a törvényhatósági hivatalok, a hivatali főnökök, a hivatalos működésben lévő polgári és katonai kiküldöttek, kormánybiztosok, az udvari hivatalok és a rendjelek irodáinak és azok főnökeinek egymás közt váltott hivatalos levelezése;

b) ezen hatóságok, közegek és testületek által portóköteles címzettekhez közszolgálati ügyekben irt levelek;

c) azon levelek, melyeket portóköteles feladók az említett hatóságokhoz, közegekhez és testületekhez, azok felszólítására, közszolgálati ügyekben intéznek;

d) a községi előjárók s körjegyzőknek az a) pont alatt felsorolt hatóságokkal átruházott hatáskörben közszolgálati ügyekben váltott levelezése;

e) bűnügyi feljelentések, hová a jövedéki áthágásokra vonatkozók is tartoznak;

f) a katonaságnak és katonai tisztviselőknek a tábori posta által közvetített nem ajánlott magánlevelei;

g) a díjmentesség nem terjed ki a helyi forgalomra, kivéven azon hivatalos leveleket, melyek nem a felvevő postahivatal székhelyére, hanem a kézbesítési kerülethez tartozó valamely községbe szólnak. Budapesten azonban helybe szóló hivatalos levelek is díjmentesen kezeltetnek.

2. Az ajánlási díj alól az 1. a) pont alatti hatóságok, közegek és testületek vannak felmentve, és pedig azon levelekre nézve is, melyeket magánfelekhez portóköteles ügyben intéznek, mely esetben a levél csak a pótdíj nélküli portóval látandó el. A magánfeleknek portómentes hatóságokhoz csak felszólításra, közszolgálati ügyekben irt leveleikért, valamint a többi pontok alatt felsorolt többi portómentes levélért, ha ajánlva adatnék fel, az ajánlási díjat a feladáskor meg kell fizetni.

3. A portómentes levelekhez csatolt térti vevények és az ezeket pótló kézbesítési ivec, valamint a portómentes ajánlott levelekről szóló tudakozványok díjmentesek.

4. A portómentes hatóságok, hivatalok és közegek, úgy Magyarországon, mint Ausztriában és a megszállott tartományokban portómentes levelezésre a portómentes egyszerű vagy válaszos levelező-lapokat is használhatják. Magyarországon a postaintézet, Horvátországban egyes hatóságok állítják elő az e célra szolgáló űrlapokat.

5. Hogy valamely hivatalos levél (levelező-lap stb.) portómentesen kezeltessék, szükséges, hogy más levelektől megkülönböztethető legyen.

B) A portómentes levelek csomagolása, pecsételése és címzése.

1. Minden portómentes levélnek a hivatalos pecsét lenyomataival vagy ragjegygyel (vignette) kell lezárva lennie (kivéven, ha az a feladó hivatalos pecsétjével ellátva nincs); a boriték cimoldalának felső jobbsarkára fel kell írni a küldő nevét, és ha az nem hatóság, testület vagy intézet, hanem valamely hivatalos közeg, ebbeli minőségét; ez utóbbi a címben is mindig kiteendő, ha a levél egyes személyhez szól.

2. A boriték alsó balsarkán ki kell tüntetni azt, hogy a levél portómentes ügyet tartalmaz. A levelezéseknél záradékul elég, ha „hivatalból“ megjelölés használtatik. Portóköteles címzettekhez intézett hivatalos levelekre „Közszolgálati ügyben portómentes“ záradékot kell felírni. Azon leveleken pedig, melyek portóköteles feladóktól közszolgálati ügyekben portómentes hatósághoz intézettek, záradékul ki kell tenni: „Hivatalos felszólítás folytán, közszolgálati ügyben portómentes“.

3. Ha valamely, portómentes szállítás végett postára adott levél a most elmondott külkellékeknek nem felel meg, a postahivatalok kötelesek azt kellő felvilágosítás mellett a feladónak visszaadni. Ha azonban ez a posta elindulása előtt már nem lehetséges, a leveleket kellőleg megdíjazva el kell szállítani.

A leadó postahivatal, ha az ily levél címezettje azt állítja, hogy a levél, tartalmánál fogva, portómentes, a boritékot tőle visszakérve, arra a címzett által a feladó hatóság intézvényének rövid tartalmát és számát felírta és a levelet neki portómentesen kiadja, a boritékot azonban a térti levelek jegyzékébe felveszi és azzal együtt az illetékes posta- és távirdaigazgatóságnak felterjeszti, mely a portót attól szedi be, aki a levelet feladta, a nélkül, hogy azt a portómentes kezelésre szükséges feljegyzéssel ellátta volna. Ugyanigy jár el a postahivatal akkor is, ha valamely portómentes levél illetéktelenül terhelte a portóval.

4. A címzés tisztán és olvashatóan legyen írva. Más mint latin betűkkel irt címzésnél szükséges, hogy a cím és rendeltetési hely latin betűkkel is ki legyen írva.

5. A rendeltetési helyet a levél cimoldalának alsó jobbsarkán és szembetűnő betűkkel kell kiírni.

Ha a rendeltetési helyen nincs postahivatal, az utolsó postát is fel kell jegyezni. Ha a rendeltetési hely vagy az utolsó postahivatal neve gyakrabban előfordul, pl. Palota, Vásárhely, ezen név elé valamely közelebb meghatározó szót kell tenni, pl. Rákos-Palota, Vár-Palota, Somlyó-Vásárhely, Maros-Vásárhely stb.; ha pedig a községnek közelebb meghatározó előneve nincs, ki kell tenni a megyét és ha szükséges, a járást is, pl. „Szántó“ „Abauj-megye“, „Szántó“ „Hont-megye“.

A horvát-szlavon terület kivételével, a Magyarországból Magyarországra szóló portómentes levelezés a portómentességnek a postahivatalok által való ellenőrizhetése végett az állam hivatalos nyelvén (magyarul) címezendő.

Azon levelezés, mely ezen követelménynek meg nem felel, szállítatik ugyan, de a portómentesség kedvezményét elveszti.

A portómentes hatóságoktól magánfelekhez intézett portóköteles levelek a pótdíj és ajánlási díj nélküli portóval (20 grammig 10 fillér, azon felül 250 grammig 20 fillér) díjaztatnak (20 grammnál nehezebb levelekre a súly is feljegyztetik); ellenben a közhatóságokhoz intézett portóköteles levelek már a feladáskor bérmentesítendőek.

6. Magánfelek a portómentes hatóságok által hozzájuk intézett hivatalos leveleket elfogadni tartoznak és ha ezt tenni vonakodnak, a visszautasított levél nekik a helyhatóság által hivatalosan kézbesítettik és ha a levél portóval van terhelve és a címzett a kézbesítés alkalmával a portót meg nem fizeti, az tőle végrehajtás útján szedetik be.

7. Miután a portómentesség kedvezménye csupán a közszolgálati ügyben küldött leveleket illeti meg, mindaz, a ki portóköteles levelet portómentes megjelöléssel ad postára, csempészetet, jövedéki áthágást, esetleg csalást követ el és a törvények értelmében büntetés alá esik. (Ily csempészet vagy

áthágás, esetleg a kincstártól megvont díjak ötszörösével egész harmincszorosával büntetetik).

8. A külfölddel való forgalomban portómentességnek helye nincs.

C) Nem díjmentes levelek postadíja.

1. Külföldről díjmentesítettlenül az őr címére érkező hivatalos levelek átveendőek és a felmerülő portódíjak az átadásnál megfizetendőek.

Ezen díjak megtérítése, a levélboríték felterjesztése mellett, a szárnyparancsnokságtól kérendő, mely azt a boríték csatolása mellett, felsőbb engedély alapján, a kincstár terhére elszámolja.

2. Ha külföldre szóló hivatalos levelezések fordulnak elő, akkor a postadíj a szárny pénztárából, a feladó-vevény alapján folyósítatik.

25. §.

Kocsipostai portódíjak.

A) Kocsipostai küldemények (csomagok) portómentessége.

1. A postai tarifák és a postaüzleti szabályzat 67. §-a értelmében portómentesen szállítanak:

a) bankjegyeket, értékpapírokat, drágaságokat (rendjeleket), ércpénzt és nyers állapotban levő nemes fémeket tartalmazó küldemények, ha feltétlenül portómentes polgári és katonai hatóságok és hivataloktól ugyanilyenekhez vannak intézve;

b) az állami hatóságok felszólítására gyűjtött könyöradományok, ha bankjegyek, értékpapírok, ércpénz vagy más nemes fémekből állanak, továbbá a hadsereg számára gyűjtött tépés, sebkötő, fehérmű s efféle küldemények, ha állami hatóságokhoz vagy a gyűjtéssel foglalkozó egyletekhez és bizottságokhoz vannak intézve;

c) mindazon értéknylvánítás nélkül feladott íromány, nyomtatvány, tervrajz és térképküldemények, melyek a levél-

postánál portómentességet élveznének, s csupán egy kilogrammot meghaladó súlyuk miatt szállítatnak a kocsipostával;

d) a bűnjelek, ha állami hatóságtól ugyanilyenhez, községekhez, vagy tudományos intézetekhez, vagy ezektől állami hatóságokhoz küldetnek;

e) az adóhivatalok által közhatóságok címére feladott bélyeglelet-jutalékok.

2. A portómentes küldemények csomagolására, pecsételésére, a tartalom és az érték nyilvánítására jelen §. B) pontjában foglalt szabályok, a hivatalos szállító levelek kiállítására vonatkozólag pedig a 7. §. 4. pontjában foglaltak érvényesek.

3. Portómentes küldemények nyitva nem adhatók fel.

4. A portómentes csomagküldemények általában csak 20 kilogramm sulyig fogadtatnak el; ha pedig a küldemény oly helyre szól, hova csak gyalog vagy lovas posta jár, egyegy küldemény sulya csak 10 kilogrammig terjedhet. A 20, illetőleg 10 kilogrammnál nagyobb sulyu küldeményeket köteles a feladó őr megfelelő sulyu több küldeményre elosztani. Kivételt csupán a ládákban vagy tonnákban szállított ércpénz-küldemények képeznek, melyek vasut vagy személyszállító posta által összekötött helyekre egyenként 62·5 kilogramm sulyig küldhetők.

5. A fennebb elő nem sorolt más tárgyak, pl. irodaszerek, iparcikkek, mintaküldemények, gyógyszerek stb., valamint más a megnevezett célokra küldött pénzek portókötelesek még akkor is, ha portómentes hatóságtól ugyanolyanhoz intéz-
tetnek, mely esetben azok a feladáskor bérmentesítendőek; ha azonban magánfelekhez vagy nem portómentes hatósághoz szólnak, bérmentetlenül is elfogadtatnak s a portó a czimzettől szedetik be.

6. A felvevő postahivatal kézbesítési kerületébe szóló hivatalos kocsipostai küldemények portómentességet nem élveznek. Kivételt képeznek a budapesti postahivataloknál feladott küldemények, feltéve, hogy a fentiek szerint is portómentesek.

B) Kocsipostai küldemények csomagolása, pecsételése és címzése.

1. A csomagoknak általában úgy kell göngyölve lenniök, hogy egyrészt a göngyölet a tartalmat külső befolyás ellen megvédje, illetőleg, hogy tartalmukhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzá férni ne lehessen, másrészt, hogy a tartalom szállítás közben más küldeményekben kárt ne tessen.

A csomag tartalmának minősége, természete, a hosszabb vagy rövidebb szállítási ut, a vizen vagy szárazon, vasuton vagy kocsin való szállítás, majd egyszerűbb, majd erősebb, tartósabb göngyölést igényel. Ehhez képest:

a) jelentékenyebb értékű tárgyak, kivált ha nedvesség, dörzsölés, nyomás vagy ütés által könnyen megsérülhetnek, pl. csipkék, selyemkelmék stb. és oly küldemények, melyek nagyobb távolságra és kivált tengelyen szállítatnak, értékük, terjedelmük és súlyukhoz képest megfelelő módon, közönséges, vagy fonákjával kifelé fordított viaszos vászonba, bőrbe, szükség esetén vászonnal körülburkolt dobozba teendőik és jól körülkötözendők, vagy jó szerkezetű erős ládába csomagolandók.

b) Ékszerek és drágaságok (zsebórák stb.) tokban elhelyezve, azonfelül vászonnal körülburkolt erős fadóbozba, vagy erős faládácskába zárva és jól körülkötözve adandók fel.

c) Csekélyebb értékű és nedvesség, dörzsölés, nyomás vagy ütés folytán nem egykönnyen megsérülő tárgyak csomagolása tekintetéből elégséges, ha tartós, többretű csomagoló papirba burkolva jól körülkötöztetnek.

d) A burkolat összefoglalása végett a küldeményre, különösen a varrásra, illesztékre, zsinigre annyi pecsétet kell alkalmazni, a hány elégséges arra, hogy a küldeményt a pecsétek megsértése nélkül felbontani ne lehessen.

A pecsételésre egyáltalán csak a jó minőségű, erős, tartós pecsétviaszt szabad használni. A ki rossz minőségű pecsétviaszt használ, ennek következményeit maga tartozik viselni.

Különösen elengedhetetlen feltétel az, hogy valamennyi pecsételéshoz, úgy a küldeményen, mint a szállítólevélen egy és ugyanazon pecsétviasz és vésett pecsétnyomó használtassék.

Értéknyilvánítás nélkül feladott csomagok pecsételés nélkül is elfogadtatnak, ha a tartalom vagy oszthatatlansága, vagy a használt csomagolás és lezárás (ragjegy, vignetta stb.) által különben is eléggé biztosítottak látszik.

e) Csomagolás nélkül csak lezárt utazó-táskák, bőröndök, jól abroncsolt hordók, erősen beszegezett ládák, továbbá már nem vérző egy-egy darab vadhus (tehát nem több darab összekötve), töltetlen és életlen fegyverek és szerszámok, géprészek, rudak és egy darabból álló efféle tárgyak fogadtatnak el, ha érték egyáltalán nincs nyilvánítva, vagy a nyilvánított érték a 400 koronát meg nem haladja. Az ily küldeményeket pecsételni sem kell.

f) Ha a csomag folyékony vagy törékeny tárgyakat tartalmaz, ennek jeléül a tartályra figyelmeztető idom, pl. palack rajzolandó.

g) A feladó érdekében áll, hogy készpénzt vagy drágaságokat más tárgyakkal egybe ne csomagoljon; mert a pénz vagy drágaság hiányosságáért oly esetben, ha a vétkes ki nem nyomozható, kárpótlás nem adatik.

h) Biztosítást jelző ragjegyeket a csomagok lezárására használni nem szabad.

2. A címezés tisztán, olvashatóan és lehetőleg tüzetesen magára a göngyöletre irassék. Ha a göngyölet ez utóbbi célra nem elégséges, vagy a göngyöleten csak nagy nehezen lehet írni, ez esetben legalább a címzett nevét vagy az ezt jelző betűket és számokat, a rendeltetési helyet és az értéket kell a göngyöletre írni. Ha a göngyöletre írni egyáltalán nem lehet, ez esetben azon papirlapot, melyre a cím írva van, nemcsak széleivel, hanem egész lapjával kell a csomagra és pedig a zsineg alá ragasztani.

Gyorsan romló tárgyaknál szükséges, hogy a záradék „gyorsan romló“, törékeny tárgyaknál pedig a záradék: „tö-

rékeny“, vagy a szokásos palack-alak úgy a göngyöleten, mint a hivatalos postai szállító-levélen szembetűnőleg kitüntettség és ha a küldeményhez vámnyilatkozat van csatolva, ezen körülmény a hivatalos szállítólevélen szintén feljegyzendő.

3. Szállítólevél szükséges minden csomaghoz 50 grammon és minden levélalakú küldeményhez 250 grammon felül. Az 50 grammon aluli csomagokhoz szállítólevél csak akkor kell, ha azok nem levélalakúak.

Egy hivatalos postai szállítólevéllel legfeljebb három darab (utánvétellel nem terhelt) hivatalos küldeményt lehet feladni, ha egy feladótól egy címzethez vannak intézve, egyikük sem tartalmaz gyorsan romló tárgyakat és vagy mindegyik el van látva értéknylvánítással; vagy egyiken sincs érték nyilvánítva, továbbá vagy mindegyik bérmentve, vagy mindegyik bérmentetlenül adatik fel. Az érték és a súly a szállítólevélen mindegyik küldeményre nézve külön teendő ki, valamint a portó is minden egyes küldeményért külön számíttatik.

4. A csomagok tartalma mind a cimiron, mind a szállítólevélen röviden, de lehetőleg szabatosan és részletesen jeleztessek, pl. férfiruha szőrből, gyapotkelme, ékszer, fehérnemű stb. Határozatlan megjelölések, mint pl. ruha, különféle iparcikkek stb. kizárva ugyan nincsenek, de lehetőleg mellőzendők.

Az érték nyilvánítása, mely a feladó tetszésére van bízva, úgy a szállító-levélen, mint a cimiron korona és fillérben történik.

C) Nem díjmentes küldemények postadíja.

1. Minden nem díjmentes hivatalos küldeményért, ha a küldemény nem intéztetik valamely díjkötelezett címhez, a postadíj a feladásnál megfizetendő.

A postadíjak a postai feladó-vevények alapján azon alaptól (csendőrségi javadalmazás, általános tömeg stb), a melynek érdekében a küldemény feladva lett, megtéríttetnek; miért is a vonatkozó postai feladó-vevények a postadíj megtérítése végett a szárnyparancsnokságnak beküldendő.

2. Külföldről díjmentesítés nélkül érkező hivatalos küldemények postadíjai az átadásnál megfizetendők és a postatudósítvány, vagy egyéb postai okmány alapján a szárnypénztárból megtéríttetnek.

Ha külföldre hivatalos küldemények (csomagok) elküldése válik szükségessé, azok bérmentve adandók fel, a felmerült postadíjakat a feladó-vevények alapján a szárnyparancsnokság megtéríti.

26. §.

Leveleknek postára való feladása és helyben való kézbesítése, továbbá postai leveleknek és csomagküldeményeknek a postán való átvétele.

1. A továbbítandó hivatalos küldemények átadása céljából a csendőrségi szolgálati utasítás 178. §. 6. pontjában előírt posta- és kiadókönyv két példányban vezetendő és pedig az egyik a hivatalból portómentesen postán továbbítandó közönséges levelek, ajánlott levelek, értéknylvánítással el nem látott (irat) csomagok és táviratokról, másik pedig a helybeli parancsnokságok és hatóságok részére való hivatalos küldemények átadására. A postára feladandó hivatalos küldemények átadására szolgáló posta- és kiadókönyv a küldeményfajoknak megfelelő négy részre osztandó és az illető rész tartalmát jelző szelzet-irattal ellátandó.

Kereskedelemügyi m. kir. minister 1908. évi 76366. számú rendeletével megengedte, hogy a m. kir. csendőrség közönséges hivatalos leveleket a postafeladó könyvben való átvételi elismerés ellenében közvetlenül a vasuti mozgó illetve kalauz postáknál is postára adhassa.

Ezen kivételes feladási mód azonban a hivatalos ajánlott levelekre illetve érték nélküli hivatalos csomagokra ki nem terjed.

2. A legénység számára postán érkezett pénzek és értékű küldemények a helyben kézbesítendő küldeményekről vezetendő helyi postakönyvbe való pontos bevezetés és az illetőnek átvételi elismerése mellett kézbesítendő.

3. Szakasz- és tiszti különítmény-parancsnokságok, valamint a csendőrségnél szolgálatban álló legénységnek (az őrmester és ennél alantasabbaknak) szóló magán postaküldemények kézbesítése az illetékes parancsnokság által e célra meghatalmazott altiszt kezéhez történik, kinek ebbeli meghatalmazását a leadó postahivatal őrzi, mely a meghatalmazás terjedelmére nézve szigorúan ennek tartalmához ragaszkodik.

29. sz. melléklet. A meghatalmazott közeg a postaküldemények átvételére megjelenik a postahivatalban, magával hozván a 29. számú melléklet szerint szerkesztett „Átvételi könyv“-et.

A postahivatal részéről a leadó közeg a szóban forgó postaküldeményeket (kocsipostai csomagok szállító-leveleit) a meghatalmazottnak átadja, az esetleges díjakat tőle beszedi és a küldemények átvételét a meghatalmazott által elismereti, még pedig: a közönséges, illetve ajánlott levélpostai küldeményekre nézve a postahivatalban őrizendő átadó naplóban sommásan, az ajánlott levélpostai küldeményekre nézve ezen felül, valamint a postautalványok, pénzeslevelek és kocsipostai csomagokra nézve az illető kézbesítési könyvben (nem kincstári postahivataloknál az átadó vevényeken) egyenként, mire a postaközeg maga részéről a küldemények átadását a meghatalmazott közeg átvételi könyvében olyképen bizonyítja, hogy azok darabszámát (betűkkel) minőség szerint, valamint az esetleg hozzájuk tartozó térti vevények darabszámát (betűkkel) és a beszedett díjakat a rovatos könyvbe bejegyzi és azt kelettel ellátva, aláírásával megerősíti.

Ha valamely nap leadandó postaküldemény nincsen, e körülmény is hasonlóképen bejegyeztetik a meghatalmazott átvételi könyvébe.

A térti vevényt mindig magának a címzettnek kell aláírnia.

Az aláírva visszahozott térti vevényeket a leadó postaközeg az átvételi könyvben az eredeti bejegyzés helyén leírja (pl. 1912. VIII-ig vissza három darab tv. aláírás.)

Az esetleg nem kézbesíthető postaküldeményeket a meghatalmazott közeg saját átvételi könyvébe bejegyezve visszahozza és a visszaadást a könyvben a postaközeg által elismereti. Ugyanitt ismeri el a meghatalmazott közeg a visszahozott küldeményeket terhelő postadíjak visszafizetését is. A postahivatal a visszavett küldeményt úgy kezeli, mint bármely postával érkezett küldeményt (bevezeti az egyenlegbe stb.)

4. Kikülönített őr (járás) parancsnokságok és különítmények állomáshelyein a közönséges és ajánlott levelek bármely csendőrnek meghatalmazás nélkül, de az átvételi könyvvel (29. számú melléklet), a pénzeslevelek kocsipostai küldemények és postautalványok pedig csak két, a postán egyidejűleg megjelenő csendőr egyénnek, kik az átvételt mindkettőn aláírásukkal szabályszerűen igazolni tartoznak, szintén meghatalmazás nélkül, de átvételi könyv használata mellett adatnak ki.

A kikülönített őrök (járások) parancsnokai kötelesek az őr mindazon egyéneit, kik a postának meghatalmazás nélkül való átvételére hivatva lesznek, a postahivatallal megismertetni, új parancsnok pedig köteles magát a postahivatalnál személyesen bemutatni.

27. §.

Hivatalos küldemények szállításának szerződésileg való biztosítása.

A mely őrön, vagy annak közvetlen közelében postahivatal nincsen, az őrshöz posta útján érkező, valamint az őrstől továbbítandó hivatalos küldeményeknek szállítása szerződés útján biztosítatik.

A hivatalos küldemények szállításának szerződésileg való biztosítását a szárnyparancsnokság kezdeményezi.

Az ebbeli eljárás akképen foganatosítandó, hogy a szállítás elvállalására nézve az őrparancsnok több megbízható egyént felszólít s ezek közül a legjutányosabban ajánlkozónak írásbeli ajánlati nyilatkozatát, mely a szállítási díj jutányos-

ságára, valamint az őr és a postahivatal közötti távolságra nézve hatóságilag záradékolandó, továbbá a vállalkozó megbizhatóságáról a helyhatósági bizonyítványt — további eljárás végett — a szárnyparancsnoksághoz felterjeszti.

A szerződés belügyminiszteri engedélyre a szárnyparancsnokság által köttetik meg és a szerződöttett vállalkozónak díját a szárnyparancsnokság a 30. számú mellékletnek megfelelően kiállított s II. fokozat szerinti bélyeggel ellátott nyugta alapján havonta utólagosan közvetlenül küldi meg (11. §. 4. pontja.)

Ezen nyugta az őrparancsnokság által a szárnyparancsnokságnak akként küldendő be, hogy az a hó utolsó napján oda beérkezék.

28. §.

Távirdai kiadások.

A távirdának kincstár költségén való igénybe vétele csak a csendőrségi szolgálatból kifolyó halasztást nem tűrő sürgős esetekben van megengedve.

Ily táviratok a 31. számú melléklet szerint, röviden, de érthetőleg szerkesztendők, mivel az esetleges szóbőségből (felesleges szavak használatából) eredő kiadás-többletet a táviratszerkesztő megtéríteni köteles. (lásd Általános szolgálati határozványok VII/34. pont G. mellékletét.)

A közbiztonságot veszélyeztető ügyekben, vagy nagyobb nyilvános szerencsétlenség (tűzveszély, vizáradások, vasuti balesetek stb.) alkalmából bárki által feladott közérdekű táviratok az illető távirda hivatal által díjmentesen vétetnek fel; ugyancsak kötelesek ily esetekben a távbeszélő magán bérlői a távbeszélőnek ingyenes használatát megengedni, mely esetekben — ha a csendőrségi osztály távbeszélővel nem rendelkeznek, — a közigazgatási hatóságoknál, községi előljáróságoknál és magán bérlőknél levő távbeszélők használhatóak. Ha azonban az előjelzett távbeszélők bármily okból

nem lennének használhatóak, sürgős és halasztást nem tűrő esetekben és ott, ahol távirda nincsen, az állami távbeszélő is használható; ily esetekben azonban a távbeszélő díj lefizetendő, a vonatkozó nyugta pedig kellő indokolás mellett a szárnyparancsnokságnak — a távbeszélődíjnak a javadalmazás terhére leendő szabályszerű elszámolása végett — beterjesztendő.

Ha a táviratozás magánfél kérelmére, hivatalból nem üldözendő ügyben kéretik, akkor a „Hivatalos ügyben“ jelzés elhagyandó és a távirati díj az érdekelt fél által, a távirat feladása alkalmával, lefizetendő.

A csendőrség által feladott hivatalos táviratok, valamint az esetleges küldöncdíjak, a távirati üzleti szabályok 30. és 43. §§. I. fejezet e) pontja értelmében, a belügyi tárcának hiteleztetnek, a feladáskor tehát ilyenmü táviratokért mi sem fizetendő.

29. §.

Gyalog vagy lovas küldöncök díjazása.

Gyalog vagy lovas küldöncnek a kincstár költségén való felfogadásának rendszerint helye nincs; mindazonáltal, ha rendkívüli viszonyok következtében ilyeneknek felvétele elkerülhetetlenül szükségessé válnék, a küldöncdíj kialkudandó és a kifizetett díjról az illetőktől külön nyugta veendő; ha pedig a küldönc felvétele szolgálatteljesítés közben történik, a kifizetett küldöncdíj a járőrvezető őrzési lapján nyugtázandó, esetleg ha nem fizettetett volna ki, a kialkudott díj összege abban az illető aláírásával igazolandó.

A küldöncdíj felszámítását, a nyugta, illetőleg az őrzési lapon levő igazolás alapján, a kerületi parancsnokság engedélyezi.

30. §.

Teherszállítási költségek.

1. Ruházat, szerelvény, lőszerelvény és fegyverzet, ha azok alkalmilag költségmentesen el nem küldhetőek, posta

L! 4. sz. melléklet 1923/2. évt.
L! 3 " " " " " " " " " " " "

c) A szalma száraz és egészséges, tiszta és dohszag nélküli legyen.

Az alomszalmának egynegyede zsupszalma, háromnegyede pedig géppel csévelt, illetve nyomtatott buza vagy rozsszalmából is állhat, de ne legyen összemorzsolva.

Az alomszalma 8·5 kilogrammos kötegekben szállítandó.

b) Eljárás a cikkek minőségére nézve felmerülő kifogások esetében.

Ha az átvétellel megbizottak részéről a kiszolgáltatásra előkészített cikkek minőségére nézve kifogások tétetnének és ezek a szállító vagy megbizottja által nem ismertettek el, akkor arra nézve, vajjon a kifogásolt cikkek az a) pontban meghatározott minőségnek megfelelnek-e, egy helyi bizottság határoz.

Ezen bizottság a kerület székhelyén a szárnyparancsnok (helyettese), a többi állomáson pedig, ha csendőrtiszt jelen van, annak, különben pedig az őrs (járás) parancsnok által felkért közigazgatási hatóság főnöke (helyettese), vagy ilyenek az állomáson nem létele esetében, a községi elöljáróság egyik tagjának elnöklete alatt, egy orvos vagy állatorvosból és a helybeli hatóság által kirendelendő egy képviselő és két szakértőből alakul.

Az, ki a kifogást támasztotta, a helyi bizottságnak tagja nem lehet.

A helyi bizottság a támasztott kifogásról kimerítő jegyzőkönyvet vesz fel és a fölött szavazattöbbséggel határoz.

Egyenlő szavazatok esetében a bizottsági elnök szavazata dönt.

A szállító a bizottsági tárgyalásnál jelen lenni, vagy magát abban egy megbizott által képviseltetni köteles. Ha a szállító vagy megbizottja meg nem jelenik, vagy állandóan eltávozik, elveszti azon jogát, hogy a helyi bizottság határozata ellen a csendőrkerületi parancsnoksághoz felebezessen s ez által jelét adja annak, hogy magát hallgatólag

a helyi bizottság határozatának aláveti. A helyi bizottság a tárgyalást a szállító elmaradása esetében szintugy megtartja, mintha ez, vagy megbizottja annál jelen lenne.

A bizottsági tárgyalásnál jelen volt szállító, vagy meghatalmazottja, valamint azon csendőrségi közegek is, kik a kifogást támasztották, a helyi bizottság határozata ellen a csendőrkerületi parancsnoksághoz felebezhetnek. A felebbezés szándéka a helyi bizottságnak azonnal bejelentendő. Ezen esetben az összes bizottsági tagok által aláírt jegyzőkönyv az őrs (járás) parancsnok által közvetlenül a csendőrkerületi parancsnoksághoz végelhatározás végett felterjesztendő. A bizottsági jegyzőkönyvvel a kifogásolt zab vagy szénának néhány, zsákokba, vagy egyébként elcsomagolt adagja is, bizottságilag lepecsételve, a csendőrkerületi parancsnoksághoz beküldendő. A beküldendő mutatóanyagok a szállító, vagy megbizottja által is lepecsételendők.

A felebbezés, bejelentése után 48 óra alatt a csendőrkerületi parancsnoksághoz közvetlenül beadandó, minthogy különben a felebbezésre való jogosultság megszűntnek és a helyi bizottság határozata a csendőrkerületi parancsnokság által megerősítettnek tekintendő.

A helyi bizottság fel van jogosítva a csendőrkerületi parancsnokság határozatának beérkeztéig olyképp intézkedni, hogy az őrs lovainak hiánytalan ellátása teljesen biztosítva legyen.

Ha a szállító a kifogásolt terménycikkek helyett más, a szerződésszerű minőségnek megfelelő előállítani nem képes, az őrs (járás) parancsnokság fel van jogosítva, azt a szállító terhére kézi bevásárlás útján beszerezni. Az ily bevásárlás által a szerződésszerű árákkal szemben netalán keletkezett költségtöbbletet a szállító viseli.

A csendőrkerületi parancsnokság a helyi bizottság által felterjesztett jegyzőkönyv, illetve az ez ellen beadott felebbezés felett végérvényesen határoz, s az ellen további felfolyamodásnak helye nincsen.

Ha a csendőrkerületi parancsnokság a szállítót találta ügyvesztettnek, a helyi bizottság összehívása által felmerült költségeket, valamint az ez által a rendes ellátás céljából tett intézkedések folytán a szerződés szerű árakkal szemben keletkezett költségtöbbletet a szállító viseli, ellenkező esetben a költségtöbblet a kincstárt terheli.

c) Eljárás a szállítandó cikkek átvételénél.

1. A szállító az összes terménycikkeket a csendőrség közreműködésére, valamint előfogatra vagy egyéb kincstári eszközökre való igény nélkül az őrsöknek közvetlenül átadni tartozik.

Az egyes cikkek méréséhez csakis hitelesített méterszerű súlymértekek használhatók, melyek a szállító által mindenkor olyképen tartandók készen, hogy a szállítandó cikkek megvizsgálására és átvételére hivatott közegek az átadásra előkészített cikkek teljes mértékéről és súlyáról mindig pontosan meggyőződhessenek.

A szállító köteles a lótápot és a zsupszalmát a lak-tanyába, az ezek elhelyezésére szolgáló helyiségekbe be-szállítani. A fuvardij a szállítási árban már benfoglaltatik.

Az út- és hidvámot, a fogyasztási adót, pótlékával együtt és minden más vámilletéket a szállító sajátjából kö-teles fizetni.

A szállító a lótápot (zab, széna és alo.nszalma) rend-szerint minden hó 1-től kezdődőleg előlegesen 10 napra, illetőleg a hó 21-től végéig terjedő időre, előre köteles ki-szolgáltatni.

Ha azonban a lótáp elrakására szolgáló helyiségben (zabos kamra, szénapadlás) 15 napi lótápkészlet elhelyezésére megfelelő férhely van, vagy pedig, ha rossz utak miatt a szál-lítás nehézségekkel jár, a kerületi parancsnokság a lótápnak félhavonként, esetleg rendkívüli esetekben egész havonként előre való szállítását is elrendelheti.

2. A szállítandó cikkek átvétele, illetőleg kiszolgáltatása a következőképen eszközöndő:

A kiszolgáltatás két csendőr és az őrs- (járás) parancs-nok jelenlétében a 32. számú melléklet szerint kiállított nyugta alapján történik, melynek hátlapján a szállító a kiszolgál-tatást aláírásával elismerni tartozik. Ezen nyugta érvényes-ségére szükséges, hogy abban a csapattest, alosztály és őrs, mely részére, továbbá az idő, melyre a kiszolgáltatás eszközöltetik, megnevezve, az átveendő cikkeknek mennyi-sége számokkal és betűkkel olvashatólag és javítások nélkül kifejezve a nyugtatványozók vezetéknevének, valamint rend-fokozatának megjelölése mellett aláírva, s a szerződött száll-ító nevére kiállítva legyen.

A szállítandó cikkek mindig a meghatározott időszakok-ban s mindenkor a nyugtázott teljes mennyiségben szolgál-tatandók ki. Részletes kiszolgáltatások ideiglenes nyugtára és későbbi kiegyenlítésre, továbbá előleges kiszolgáltatások a meghatározottnál hosszabb időszakra, valamint utólagos ki-szolgáltatások a már elmúlt időre, tilosak.

A szállítónak egyesektől vagy őrsöktől lótápcikkeket, melyeket azok illetékük fejében felvettek, vétel, csere vagy megváltás útján visszaszerezni nem szabad; szintugy szigoruan tilos, hogy felvétel végett hozzáutaltaknak lótáp helyett pénzt, vagy pénzértéket adjon.

3. Az átvett terménycikkekről a szállítótól (megbizott-jától) a 33. számú melléklet szerint kiállított ellennyugták szerzendők be s azok a szállító által bemutatandó nyugtákkal való összehasonlítás végett minden hó 23-án a szárnyparancs-noksághoz felterjesztendők.

Az átvett terménycikkek rendeltetés szerű felhasználásáért s azoknak a kiosztásig (felhasználásig) való biztos meg-őrzéseért az őrsparancsnok felelős.

4. Ha az átvételezési időszak közben előre nem látott terményszükséglet áll be, a szükséges többlet a fentebb meg-jelölt módon veendő igénybe.

32. sz.
mellék-
let.

33. sz.
mellék-
let.

Ha pedig az átvételezési időszak közben beállott fogyatékek következtében a szükséglet kevesbedik, akkor a kisebb szükséglet a szállítónak haladéktalanul tudtára adandó és a legközelebbi átvételezés alkalmával a kiegyenlítés megteendő.

d) A lótápnak kézi bevásárlás útján való biztosítása.

Ha a szállító a kifogásolt terménycikk helyett más, a szerződés szerű minőségnek megfelelőt előállítani nem képes (b) pont), vagy ha váratlan körülmények következtében (pl. a szállítónak elhalálozása, vagy ha a szállító a lótápot a kitűzött időre be nem szállítja) a lótápnak kézi bevásárlás útján való beszerzése válik szükségessé, vagy pedig ha szerződött szállító nincsen, a lótápnak kézi bevásárlás útján való beszerzése rendeltetik el, akkor a beszerzés a 34. számú melléklet szerint szerkesztett jegyzőkönyv alapján az őrs- (járás) parancsnok, két csendőr és egy helyhatósági kiküldött által eszközöltetik.

34. sz.
mellék-
let.

Ily esetekben a jegyzőkönyv egyúttal lótápfelvételi nyugtával és a vállalkozó számlája gyanánt is szolgál; miért is a jegyzőkönyv a kereseti összeg kiegyenlítése végett a szárnyparancsnoksághoz haladéktalanul felterjesztendő.

A kereseti összeg a szárnyparancsnokság által a helyi hatóság útján egyenlített ki; a felvétel a jegyzőkönyv hátlapján a 35. számú melléklet szerint nyugtázandó a vállalkozó által.

35. sz.
mellék-
let.

32. §.

Az anyagjárandóságot illető határozványok.

1. A legénység részére (örmestertől lefelé) természetbeni anyagjárandósági illeték (fűtés, világítás és ágyszalma) nincs rendszeresítve (kivételt lásd Illetékszabályzat 57. §. 2. bekezdésben).

A legénységi lakszobák (örsirodák) fűtéséről a kincstár (Ill. szab. 55. §. 5. pont), világításáról pedig a legénység-sajátjából gondoskodik; a laktanya külső világítása a gazdasági átalány rovására történik (9. §. B) 5. pont.)

Az őrsirodák világításáról, ott, a hol az őrsparancsnok nőtlen, az őrs legénysége sajátjából, ott pedig hol az őrsparancsnok nős, az őrsparancsnok tartozik gondoskodni. (Illetékszabályzat 55. §. 4. pontja).

A fűtési átalány a kerületi parancsnokság által a belügyminiszter jóváhagyásának fentartása mellett, három évről három évre állapítatik meg.

E célból minden kikülönített őrs (járás) parancsnoka által minden harmadik évben a kemény tűzifa október hó elején fennálló piaci áráról a 36. számú melléklet szerint szerkesztett „Igazolvány“ szerzendő be s az ugyanazon hó 15-ére a szárnyparancsnoksághoz beküldendő.

36. sz.
mellék-
let.

Ha az igazolványban feltüntetett és az előző évek fa árai között áremelkedés mutatkoznék, az áremelkedés az igazolvány, „Megjegyzés“ rovatában kellőleg indokolandó.

Tiszti állomásokon az igazolvány az illető szárny-, vagy szakaszparancsnokság által szerzendő be.

A puha fának az ára az igazolványban csak azon esetben tüntetendő fel, ha az illető állomáson kemény tűzifa nem kapható.

Az esetleg engedélyezett laktanya-ügyeletesi szoba fűtéséről a kerületi parancsnokság által megállapított fűtési átalányért (9. §. B) 5. pont) az illető őrs tartozik gondoskodni.

2. Ujjonnan létesített őrsöknél a szalmazsákok első megtöméséhez megkivántató ágyszalma beszerzésére, a szalmazsákok új megtöltésére rendszeresített átalány (egy szalmazsák után 80 fillér. — Illetékszabályzat 61. §.) számítandó fel és szolgáltatandó ki az illető őrsnek.

Hasonlólag járandó el oly esetekben is, a midőn állományemelés vagy ideiglenes vezényeltetések, vagy ideiglenes őrsök felállítása alkalmával a szalmazsákok első megtömése szükségessé válik.

A rendszeresített létszám számára szolgáló szalmazsáknak későbbi megtöltése és utántöltése, a gazdasági átalány rovására történik.

Ideiglenesen létesített őrök szalmazsákjainak későbbi megtöltése és utántöltése, ha az ily őr általányt kap, a gazdasági általány, különben pedig a kincstár terhére esik.

3. őrök feloszlata, állomáshely változtatása és a rendszeresített vagy ideiglenesen megállapított létszámnak leszállítása alkalmával a feleslegessé vált szalmazsákok kiürítendőek és az ágyszalma az őr által gazdasági célokra felhasználható.

Betegek által használt ágyakból orvosi rendeletre kiürített és megsemmisített ágyszalma utánpótlására megkivántató szükséglet a 2. pont első bekezdése értelmében szerzendő be.

33. §.

A mérsékelt áru dohány felvétele.

Az őrök mérsékelt áru dohányszükségletüket (Illetékszabályzat 32. §.) havonként a 37. számú melléklet szerinti „Dohányfölvételi napló“-ba vezetik be és a bevezetett egész havi szükségletéről a 38. számú melléklet szerint kiállított nyugtát a megelőző hó 20-ára a szárnyparancsnoksághoz beterjesztik.

Ha a próbacsendőrök a szárny székhelyén képeztetnek ki, ezek dohányszükségeik felvételét illetőleg a helyi őrshöz vannak utalva.

A szárnyparancsnokság az igényelt dohánymennyiség arányának és helyességének megvizsgálása után a dohányfelvételi nyugtát hivatalos címnyomóval való ellátás mellett láttamozza és az illető alosztálynak visszaküldi.

A felvétel, a láttamozási záradékkal ellátott nyugtára, a hó 1-én az esedékes ár lefizetése mellett közvetlenül a kincstári tőzsdéből történik és a kiszolgáltatást a dohányárus a dohányfelvételi naplóban igazolja.

Ezen napló minden év végével megőrzés végett az illetékes szárnyparancsnokságnak felterjesztendő.

MÁSODIK FEJEZET.

33. §.

Mérsékelt áru pipadohány felvétele.

69. H. 1940.

Az őrök mérsékelt áru pipadohány szükségletükről (Illetékszabályzat 32. §.) havonként a 37. számú melléklet mintájának megfelelő »Nyugta«-t állítanak ki két példányban és az egész havi dohány szükségletükről kiállított nyugta mind a két példányát az igénylési hónapot megelőző hó 15-ére az illetékes gazdasági hivatalhoz felterjesztik.

A gazdasági hivatal az igényelt pipadohány mennyiség arányának és helyességének megvizsgálása után, a nyugta mindkét példányának igazolási záradékát, körbélyegzőjével történő ellátása mellett láttamozza és az érdekelt őrnek visszaküldi.

Az őr a kedvezményes áru pipadohányt a 37. számú melléklet mintájának megfelelő és a dohányeladási szabályok 37. §-ában meghatározott alaki kellékekkel ellátott nyugta ellenében veszi át az esedékes ár lefizetése mellett, közvetlenül a dohánynagyárustól. A dohánynagyárus a nyugta egyik példányát visszatartja, másik példányát pedig az igényelt dohánymennyiség kiszolgáltatási záradékának kitöltése után, mint ellennyugtát az átvevő közegnek visszaadja.

A dohánygyártmányok eladására vonatkozó szabályok 36. §-ában foglaltak szerint mérsékelt áru dohánygyártmány a meghatározott legnagyobb mennyiség mérvéig, de csak az élvezetére jogosult személyes szükségletének megfelelő mennyiségben vehető igénybe. A dohánynagyárus a mérsékelt áru pipadohányt a vonatkozó nyugtában feltüntetett igénylési időszak előtt legfeljebb annyi nappal, ahány napra az igénylés szól, az igénylési időszakon belül pedig az igénylési időszak első kétharmadában (pl. november hó 1-től 30-áig terjedő időre igényelt dohányt október 2-ától november 20-áig terjedő időben) bármikor köteles kiszolgáltatni.

A dohánynagyárus által visszaadott nyugta másodpéldányát, illetve ellennyugtát, az őr egy naptári évre terjedő időre összefűzve, a naptári év végével az illetékes gazdasági hivatalnak irattározás végett felterjeszti.

Ideiglenesen létesített őrsök szalmazsákjainak későbbi megtöltése és utántöltése, ha az ily őrs átalányt kap, a gazdasági átalány, különben pedig a kincstár terhére esik.

3. Őrsök felosztatása, állomáshely változtatása és a rend-

MÁSODIK FEJEZET.

A ruházat előirányzása, átvétele, kezelése és elszámolására vonatkozó teendők.

34. §.

Általános határozványok.

A m. kir. csendőrlegénység felruházása- és felszereléséhez, valamint a legénységi lovak felszereléséhez tartozó cikkek neme és alakja az öltözeti és felszerelési szabályzatban van megállapítva.

Ruházat alatt csak a ruha értendő, míg ellenben a legénység részére rendszeresített szerelvény legénységi szerelvénynek neveztetik.

35. §.

A tömegrendszer.

A csendőrlegénységnek ruházattal való ellátása az alábbiak értelmében történik, mely eljárás tömegrendszernek neveztetik.

1. Az első tömegbetét, az évi tömegátalány, az esetleges tömegátalánypótlék és egyáltalában a tömeg kötelékébe tartozóknak a tömegrendszer szerinti felruházásához szükséges cikkek beszerzési költségeinek fedezésére szolgáló bevételek egy alapon összesítve kezeltetnek, miért is ezen alap „Összesített tömegalap“-nak neveztetik.

2. Az összesített tömegalap kezeléséből s illetőleg a tömegrészeseknek a tömegrendszer szerinti felruházásából eredő bevételek (például hasznavehetlen tömegbeli tárgyak elárverezéséből eredő összegek, takarékpénztárakban elhelyezett tömegbeli tőkék kamatai stb.) szintén egy külön alapon kezeltetnek és ezen alap „Általános tömegalap“-nak neveztetik.

3. Ezen alapok a csendőrkerületi parancsnokságnál „Tömegpénztár“ elnevezés alatt kezeltetnek.

4. Az összesített tömegalaphól a tömegrészesek felruházásához szükséges cikkek beszerzési és egyéb költségei (Illetékszabályzat 28. és 29. §§.) fedeztetnek, míg az általános tömegalap terhére oly általános kiadások számoltatnak el, melyek természetüknél fogva az egyesek terhére való részleges felszámításra nem alkalmasak (pl. tömegbeli cikkeknek rendeltetési helyükre való elszállítási költségei, tömegkönyv beszerzési költségei stb.)

5. A csendőrségbe való felvétel napján minden egyes csendőr részére egyszersmindenkorra az első tömegbetét, a ruházatnak pótbeszerzésére és karbantartására pedig évi tömegátalány van rendszeresítve. (Illetékszabályzat 28. és 29. §§.)

Az első tömegbetét és a tömegátalány együttesen „tömegilleték“-nek neveztetik, a tömegkönyv lezárásánál (56. §.) mutakozó követelés, vagy tartozás „tömegkövetelés“, illetve „tömegtartozás“-nak, az átvett ruházat tényleges értékének vagy becsértékének (55. §.) a tömegköveteléssel, illetőleg a tömegtartozással való egybevetése után mutakozó követelés összege pedig „tömegvagyon“-nak neveztetik.

36. §.

Igény a ruházatra.

1. A tömegrendszer szerint való felruházkodásra igényt tarthatnak:

a) csendőrségnél szolgálatban álló gyalog és lovas zászlósok és hadapródok:

b) a gyalog vagy lovas őrmesterek, *őrsvezetők* és csendőrök;

c) a gyalog vagy lovas ujoncok és próbacsendőrök.

2. Hogy mely cikkek vehetők az összesített tömeg terhére igénybe, az a 39. számú mellékletből vehető ki.

A zászlósok a kitüntetési és szolgálati jelvényeket, valamint a zászlósi sapkát és a gy. tisztii sarkantyut a ruházati átalányból (Illetékszabályzat 33. §.) szerzik be és a köpeny

szegélyezését is ezen átalányból fedezik; a hadapródok a kitüntetési arany paszományt sajátjukból tartoznak beszerezni.

Hadapródoknak zászlósokká kineveztetése esetében a náluk levő jelsip-zsinór és a kötött téli keztyü, becslés alá vonandó és a becsérték javukra irandó.

Azon zászlósok, kik kifogástalan minőségü és szabályszerű saját ruházattal rendelkeznek és annak a sajátjukból való jókarban tartását és utánpótlását elvállalják, igényelhetik a fölösleges tömegbeli ruházatnak becslés alá vonását, mely esetben a becsérték javukra irandó.

A legénység igénye a ruházattal való ellátásra azon nappal kezdődik, melyen a csendőrséghez bevonul és addig tart, míg a csendőrségben megmarad, vagy pedig mig olyan állománycsoportba nem lép, melyben ruházatát a ruházati átalányból vagy pedig sajátjából köteles beszerezni.

3. Minden két éven felül szolgáló csendőrnek az általános szolgálati határozványok III/8. pontjában előirt tárgyakkal lehetőleg ellátva kell lennie és az őrsparancsnok ezen ruházati készlet kiegészítéséről és arról, hogy az jókarban tartásuk, gondoskodni köteles.

4. Oly csendőr, kinek elvállalt csendőrségi szolgálati kötelezettsége letelik és kilépési szándékát „nyilatkozat“ benyújtása által kinyilvánította — ha az előirt tömegbeli ruházattal el van látva — leszerelései, vagy az esetleg utólag kiállított „kötelező“ beadásáig, ujabban tömegbeli cikkekkel nem látható el.

37. §.

A tömegbeli cikkek kiszolgáltatása.

1. Az őrsökre véglegesen beosztott legénység a szükségelt ruházati cikkek felvétele tekintetében őrs- (járás-) parancsnokságuk utján a pótszárnyparancsnoksághoz van utalva.

Az ideiglenesen távollevők a szükségesnek mutakozó cikket szintén a pótszárnyparancsnokságtól kapják.

Tartósan beosztott más szárnybeli legénység ruhával való ellátás tekintetében hasonlóan az állományilletékes pótszárnyparancsnokságnál marad.

2. A szükséglet rendes körülmények között az őrsök előirányzati beadványai (42. §.) alapján szereztetik be és fél-évenként az őrs- (járás-) parancsnokok útján (44. §.) adatik ki; előre nem látott esetekben (43. §.) a szükséglet esetről-estire a pótszárnyparancsnokság útján fedeztetik. Ujoncok és próbacsendőrök a pótszárnyparancsnokság által szereltetnek fel.

Altiszteknek, csendőröknek és csendőrségi szolgálattételre már beosztott ujoncok- és próbacsendőröknek felruházása és felszerelése az új készletből, míg ellenben az elméleti kiképzés alatt álló ujoncok- és próbacsendőrök, valamint a nyugállományból tényleges állományba átvett csendőrök felruházása és felszerelése a becsült készletből történik.

40. sz. melléklet. Hogy mily cikkekből létezik becsült készlet, az a 40. számú mellékletben van feltüntetve.

Altiszteknek és csendőröknek becsült ruházat csakis azon esetben adható, ha nagyobb mennyiségű ily készletnek raktáron létele következtében a kerületi parancsnokság erre engedélyt adott; de ez esetben is becsült dolmányra csak csendőrök, ujoncok és próbacsendőrök tarthatnak igényt.

Egész öltönyre szükséges posztónak egyes legénységi állománybeli egyének részére való kiadása megengedve nincsen, azonban gallérhajtókák, zsebfedők, váll- és hátszalagok megújítására a megfelelő posztómennyiség ármegettérítés mellett a ruhaszállító által (a pótszárnyparancsnokság útján) kiadható.

38. §.

Méretnagyság.

1. A becsült ruházati cikkek, ha azok a testméreteknek nem felelnek meg, az illető csendőr tömege terhére átalakíttatnak.

2. Új ruházati cikkekből a dolmány, zubbony, köpeny és nadrág a testméreteknek megfelelően előállítva adatnak ki.

1. Szelvény.

A 85. oldalon a 38. §. 2. pont 2. bekezdése törlendő, s helyébe beragasztandó.

F Vadászkalapoknál és sapkáknál a fejbőség, keztyüknél pedig a keztyümagyság száma a ruhaszükségleti előirányzatba közvetlenül ezen tárgyak után bejegyzendő.

3. A ruha-, fejbőség- és keztyüméretek a felszerelés alkalmával a pótszárnyparancsnokságnál állapíttatnak meg és a ruha és fegyverzeti könyvecskébe bejegyeztetnek.

A tömegkönyv, valamint a ruha- és fegyverzeti könyvecske.

1. Hogy a pótszárnyparancsnokság raktárából a legénységnek kiadott ruházati cikkek kellőleg elszámolhatók és nyilvántarthatók legyenek, minden egyes tömegrész a pótszárnyparancsnokság által „Tömegkönyv“-vel (42. számú melléklet) és „Ruha- és fegyverzeti könyvecské“-vel (43. számú melléklet) ellátandó.

42. sz.
melléklet.
43. sz.
melléklet.

2. A kiadott tömegbeli cikkek a pótszárnyparancsnokságtól a kiadás után azonnal a tömegkönyvbe, az illető által történt átvétel után pedig a ruha- és fegyverzeti könyvecskébe az őrs (járás) parancsnokság által bevezetendő.

A tömegbeli cikkek aszerint, amint azok az új vagy becsült tárgyak készletéből adattak, csoportosítva, t. i. külön az új és külön a becsült tárgyak vezetendő a tömegkönyvbe és a ruha- és fegyverzeti könyvecskébe.

A tömegkönyvbe az új cikkeknek a beszerzési, illetve előállítási árak, a becsült tárgyaknál pedig a becslési irandók be.

A tömegkönyv a pótszárnyparancsnokságnál, a ruha- és fegyverzeti könyvecske pedig az illető csendőrnél őrzendő.

3. A kerület törzséhez tartozó legénység részére kiadott tömegbeli cikkek a fenti módzatok szerint a segédtsz. által kezelendő, a ruha- és fegyverzeti könyvecske az illető csendőrnél őrzendő.

4. A félév végével az illetékszerű tömegátalány (ujonnan felvett próbacsendőrök és ujoncoknál az első tömegbetét is) továbbá más, az összesített tömeget illető, bevételek (pl.

~~1. A vadászkalapok a fejbőség szám szerint vehetők igénybe.~~

4.3. Azon esetben, ha elhizás, vagy lesóványodás következtében a ruhaméreteknek megváltoztatása válik szükségessé, ezt a járásparancsnok a 41. sz. mellékletű minta szerint szerkesztett mérték-kimutatás betérjesztése mellett a pótszárnyparancsnokságnak mindannyiszor bejelenteni.

41. sz.
mellék-
let.

39. §.

A tömegkönyv, valamint a ruha- és fegyverzeti könyvecske.

1. Hogy a pótszárnyparancsnokság raktárából a legénységnek kiadott ruházati cikkek kellőleg elszámolhatók és nyilvántarthatók legyenek, minden egyes tömegrészes a pótszárnyparancsnokság által „Tömegkönyv“-vel (42. számú melléklet) és „Ruha- és fegyverzeti könyvecske“-vel (43. számú melléklet) ellátandó.

42. sz.
melléklet.
43. sz.
melléklet.

2. A kiadott tömegbeli cikkek a pótszárnyparancsnokságtól a kiadás után azonnal a tömegkönyvbe, az illető által történt átvétel után pedig a ruha- és fegyverzeti könyvecskébe az őrs (járás) parancsnokság által bevezetendők.

A tömegbeli cikkek aszerint, amint azok az uj vagy becsült tárgyak készletéből adattak, csoportosítva, t. i. külön az uj és külön a becsült tárgyak vezetendők a tömegkönyvbe és a ruha- és fegyverzeti könyvecskébe.

A tömegkönyvbe az uj cikkeknel a beszerzési, illetve előállítási árak, a becsült tárgyaknál pedig a becárak irandók be.

A tömegkönyv a pótszárnyparancsnokságnál, a ruha- és fegyverzeti könyvecske pedig az illető csendőrnél őrzendő.

3. A kerület törzséhez tartozó legénység részére kiadott tömegbeli cikkek a fenti módzatok szerint a segédtiszt által kezelendők, a ruha- és fegyverzeti könyvecske az illető csendőrnél őrzendő.

4. A félév végével az illetékszerű tömegátalány (ujjonnan felvett próbacsendőrök és ujoncoknál az első tömegbetét is) továbbá más, az összesített tömeget illető, bevételek (pl.

ki; előre nem...
esetre a pótszárnyparancsnokság útján fedeztetik. Ujoncok és próbacsendőrök a pótszárnyparancsnokság által szereltetnek fel.

Altiszteknek, csendőröknek és csendőrségi szolgálattételre már beosztott ujoncok- és próbacsendőröknek felruházása és felszerelése az uj készletből, míg ellenben az elméleti kiképzés alatt álló ujoncok- és próbacsendőrök, valamint a nyugállományból tényleges állományba átvett csendőrök felruházása és felszerelése a becsült készletből történik.

40. sz. melléklet.
Hogy mily cikkekből létezik becsült készlet, az a 40. számú mellékletben van feltüntetve.

Altiszteknek és csendőröknek becsült ruházat csakis azon esetben adható, ha nagyobb mennyiségű ily készletnek raktáron létele következtében a kerületi parancsnokság erre engedélyt adott; de ez esetben is becsült dolmányra csak csendőrök, ujoncok és próbacsendőrök tarthatnak igényt.

Egész öltönyre szükséges posztónak egyes legénységi állománybeli egyének részére való kiadása megengedve nincsen, azonban gallérhajtókák, zsebfedők, váll- és hátszalagok megújítására a megfelelő posztómennyiség ármegettérítés mellett a ruhaszállító által (a pótszárnyparancsnokság útján) kiadható.

38. §.

Méretnagyság.

1. A becsült ruházati cikkek, ha azok a testméreteknek nem felelnek meg, az illető csendőr tömege terhére átalakíttatnak.

2. Uj ruházati cikkekből a dolmány, zubbony, köpeny és nadrág a testméreteknek megfelelően előállítva adatnak ki.

tömegátalány-pótlék, megrongált vagy megsemmisített tömegbeli cikkek érték tértémei stb.) valamint az összesített tömeget terhelő kiadások (pl. ruhaátalakítási költségek stb.) a pótszárnyparancsnokságnál vezetendők be, a bevételek és kiadások egybevetendők s így a követelés, vagy esetleges tartozás pontosan kimutatandó.

Az ekkép szabályszerűen lezárt tömegkönyvek a félév vége előtt 8—10 nappal az illető őrs-(járás)parancsnokságnak (a törzsbeliék a segédtisztnek) kiadandók, hol a lezárás, ha az, az illető tömegtulajdonos által is helyesnek találtatott, általa és két tanu által aláírandó s annak megtörténtével a tömegkönyvek haladéktalanul a pótszárnyparancsnoksághoz betérjesztendők.

Azon esetre, ha a tömegtulajdonos a lezárás ellen bármily okból kifogást emelne, köteles az őrsparancsnok a felhozott, de kellőleg indokolandó észrevételt, a tömegkönyv felterjesztése mellett a pótszárnyparancsnokságnak bejelenteni, mely utóbbi az esetleges hibákat helyrehozza, vagy a tömegtulajdonost kellően felvilágosítja.

5. A tömegbeli új cikkeknek időről-időre megállapított áráiról szerkesztett ártáblázat az őrsöknek kiadandó.

40. §.

A próbaszolgalatba belépők felruházása.

1. Próbacsendőrök az első tömegbetét és félévi tömegátalány összeg erejéig vehetnek ruházatot igénybe.

A felruházás a becsült készletből történik. Ha azonban valamely cikk becsült minőségben készletben nem volna, vagy pedig, ha az a felruházandónak még átalakítás esetében sem felelne meg, az ebbeli szükséglet az új készletből fedeztetik.

Minden kiadott cikknek oly állapotban kell lennie, hogy ez által a felruházandó önérzete s a csendőrség tekintélye csorbát ne szenvedjen.

A felruházásnál továbbá arra is figyelem fordítandó, hogy a zubbony- és nadrágból lehetőleg két-két darab szolgáltatassék ki, ha azonban ez által a tömegvagyron oly mérvben csökkenne, hogy tömegtartozásnak bekövetkezésétől lehetne tartani, a raktárkezelő számvivőtiszt akként szereli fel az illetőt, hogy az a legközelebbi ruhafelvételig legyen megfelelően felruházva.

Ujoncok és próbacsendőrök okszerű gazdálkodás mellett, még ha teljesen új készlettel láttatnak is el, ha ruházataikra ügyelnek és azt okszerűen gondozzák, próbaszolgalatuk tartama alatt az első tömegbetéttel és a félévi tömegátalánnyal kijöhetnek, ilyeneknél tehát végleges állományba vételük napján tömegtartozás elő nem fordulhat, sőt ha a testületbe belépésük alkalmával becsült ruházatot kaptak, véglegesítésük napján tömegkövetelésük kell, hogy legyen. Egyáltalában tömegtartozás csakis rendkívüli körülmények között fordulhat elő és akkor, ha annak keletkezése kellőleg indokolható.

2. A felszerelés a ruhaszállító vagy annak szakértő megbízottjának jelenlétében a raktárkezelők által történik.

A raktárkezelők kötelessége a kiadott cikkeket az illető által számba vétetni, nemkülönben gondoskodni arról, hogy a becsült ruházaton netán megállapított átalakítások haladéktalanul foganatosittassanak. A becsült ruházaton esetleg végzendő munkálatok tinta irónnal egy papírlapra feljegyzendők, a papírlap a ruhadarabba helyezendő és a ruhadarab beszállítása alkalmával a végzett munkák a feljegyzéssel összehasonlitandók.

41. §.

A próbaszolgalatra belépők magánruházatával való elbánás.

Saját ruházattal ellátva jelentkezett és csendőrségi próbaszolgalatra felvett egyének magánruházata a tulajdonos által a saját, ilyenek hiányában a pótszárnyparancsnokság pecsétjével lepecsételt csomagban elmálházva, az első elméleti kiképzés ideje alatt a pótszárnyparancsnokság raktárában helyeztetik el; az elméleti kiképzés idejének letelte után pedig

eme ruházat az illető próbacsendőrnek kiszolgáltatandó, ki azt a próbaszolgálati idejének leteltéig megőrizni tartozik. Idegen csapattektől bevonuló próbacsendőrök kincstári ruházata az általános tömeg terhére a pótszárnyparancsnokság által az illetékes csapatparancsnokságnak azonnal visszaküldendő.

Ha próbacsendőr próbaszolgálati idejének tartama alatt a csendőrségből kilép, saját ruházatával ellátva bocsájtatik el; miért is az őrsparancsnok köteles arra ügyelni, hogy a próbacsendőr véglegesítéséig polgári ruhájának birtokában legyen.

Azon próbacsendőr, a ki valamely csapattekté tényleges állományából közvetlenül lép át a csendőrség kötelékébe és próbaszolgálati idejének letelte előtt távolittatik el, vagy kilép, az esetben, ha az előbbeni csapatjától magával hozott ruházat az illető csapatparancsnokságnak már visszaküldetett volna, a hasznavehetlen tárgyak készletéből, ilyenek nemlétében pedig a legolcsóbbra becsült tárgyak készletéből egy rendbeli ruházattal (téli köpenyvel is) látandó el.

A csendőrséghez ujonnan belépő volt csendőröknek a magukkal hozott magánruházat a felszerelés után kiszolgáltatandó; az elvállalt csendőrségi szolgálati idejük alatt történendő esetleges elbocsátásuk alkalmával pedig ruházat tekintetében azon elbánás alá vonandók, mely az 54. §-ban elő van írva.

42. §.

A ruházati cikkek előirányzása.

1. Altisztek és csendőrök, továbbá első elméleti kiképzésben már részesült próbacsendőrök ruházatát az előirányzati időszak végével fennálló tömegkövetelésük erejéig kérhetnek. (Illetékszabályzat 30. §. 7. pont.)

A 44. és 45. számú mellékletű minták szerint az őrsparancsnok felügyelete mellett, minden egyes ember által szerkesztett s a járásőrmester által legalaposabban megvizsgált és záradékolt ruhaszükségleti előirányzat, és pedig külön szerkesztve a ruhadarabokról és külön a csizmákról, minden év

május és november hó 1-ig egy példányban közvetlenül a pótszárnyparancsnoksághoz terjesztendő fel.

Oly őrsökön, melyek egyszersmind járás székhelyek, a ruhaszükségleti előirányzat a járásparancsnok felügyelete alatt szerkesztendő.

Oly szükségletek, melyek a folyó félévre előirányozva lettek, azonban még ki nem szolgáltatottak, a fentebb érintett előirányzatba újból fel nem veendő.

Fd. 1914. évi 2. F. Azon célból, hogy a szakaszparancsnokok képesek legyenek őrsszemlék alkalmával arról meggyőződni, vajjon az előirányzat szerkesztésénél helyesen járt-e el az őrs-(járás) parancsnok, vagy sem, s továbbá, hogy az észlelt hiányosságokra és azoknak a legközelebbi előirányzat szerkesztése alkalmával leendő kiegészítése, illetve helyrehozatalára nézve az őrs-(járás) parancsnokot oktathassák, a beterjesztett előirányzatnak iktató-számmal ellátott pontos fogalmazványa az őrsön visszatartandó. Ezenfelül minden egyén az előirányzatnak reávonatkozó kivonatával ellátandó (mely 8-adrét papírlapra irandó) azon célból, hogy áthelyeztetése esetében új őrsének parancsnoka az előirányzott ruházati cikkek felől tájékozva legyen.

Ezen kivonat az illető egyén ruha- és fegyverzeti könyvecskéjében tartandó.

A szakaszparancsnok őrsszemle alkalmával az előirányzatot ha az a pótszárnyparancsnoksághoz még fel nem terjesztett

2. Szelvény.

A 89. oldalon a 2. pont 4. bekezdése törlendő, s helyébe beragasztandó.

F Ha az előirányzat a pótszárnyparancsnoksághoz már felterjesztett, a szakaszparancsnok minden változtatást, melyet az előirányzatban tett, a pótszárnyparancsnokságnak bejelenteni tartozik. A pótszárnyparancsnokság e jelentés alapján a helyesbítéseket a nála levő előirányzatban eszközli. Feleslegesnek jelentett posztóruhaneműek törlése csak akkor nem fogantósítandó, ha azok már ki vannak szabva.

vehetlenekké válnak, akkor ennek okait kipuhatolja, a körülményekhez képest a leginkább megfelelő intézkedéseket foganatosítja és erről tudomásvétel és esetleges további intézkedés végett a pótszárnyparancsnokságnak jelentést tesz.

3. Az őrs élelmezésébe beosztott törzsbeli legénység ruhaszükségleti előirányzatát (44. számú melléklet) a segéd-tiszttség szerkeszti és az 1. pont 2-ik bekezdésében megszabott határidőre közvetlenül a pótszárnyparancsnoksághoz beküldi.

43. §.

Utólagos előirányzás.

A ruházati és felszerelési cikkekben a következő fél-évre mutató, de az előirányzatba fel nem vett szükséglet pótelőirányzat alapján biztosítandó.

Az utólagos előirányzatnak a következő esetekben van helye:

- a) a kerületi parancsnokság külön rendelkezése alapján;
- b) ha előre nem látott okoknál fogva egyes cikkekben nagyobb szükséglet állana be;
- c) ellenszegülések alkalmával, vagy elemi csapások következtében beállott károsodásnál;
- d) ujoncok és próbacsendőőrök véglegesítése alkalmával;
- e) nyugdíjazott legénység ténylegesítése alkalmával.

Ha nagyobb mennyiség előirányzásáról van szó, akkor arról pótelőirányzat szerkesztendő (44. és 45. számú melléklet), ha azonban csak egyes cikkek szükségeltetnek, a pótlás jelentéssel kérendő.

44. §.

A tömegbeli cikkeknek az őrsökön való átvétele.

1. A ruházati cikkek az őrsökre évenként kétszer, és pedig a félévi tömegszámadás lezárása előtt szállítatnak ki.

Az előirányzat alapján kiadandó ruházati cikkeket a törzsszékhelyén az őrsparancsnok (a törzs részéről a segéd-tiszt), az előirányzat egyik példányával együtt veszi át; a kiküldött

őrsök cikkeinek kiszállítását a pótszárnyparancsnokság ellenőrzése mellett, a szerződöttetett ruhaszállító eszközli.

A kiküldött őrsök szükséglete postai útján, zsákokba csomagolva szállítatik.

Minden egyes csomagnak tartalma az egyidejűleg kiadott előirányzatban van felsorolva.

2. A kiküldött őrsökre érkező ruházati küldemények az őrsparancsnok és egy csendőrből álló bizottság által veendő át.

Az átvételnél a csomagok száma, azok külső állapota és a csomagok mikénti elzárása állapítandó meg. Ha valamely csomagon külső sérülés észlelhető, akkor ezen csomag a postahivatalnok jelenlétében megméréndő és felbontandó, hogy az esetleges hiány vagy sérülés megállapítható legyen.

A leletről a hiányos cikkek nemének és mennyiségének felemlítése mellett jegyzőkönyv veendő fel, mely a postai alkalmazott által is aláírandó.

Ezen jegyzőkönyv további eljárás végett a pótszárnyparancsnokságnak haladéktalanul felterjesztendő.

Ha külsérülés a csomagok egyikén sem mutatkozik, azok átveendő és az őrsre szállítandók, a hol bizottságilag felbontatván, a cikkek szám szerinti átvétele foganatosítandó.

Ha a csomagok felbontásánál mindazonáltal hiány, vagy a cikkeknek sérülések észlelhetnének, akkor ezen körülmény haladéktalanul megállapítandó és a bizottság által aláírt jelentéssel a pótszárnyparancsnokságnak késedelem nélkül bejelentendő.

3. A pótszárnyparancsnokság raktárából átvett, vagy postai útján érkezett cikkek felpróbálandók s ha valamely ruhadarab a csendőrnök testéhez nem illenek, a hiány az előirányzat megfelelő rovatában megjelölendő s az előirányzattal együtt a pótszárnyparancsnokságnak megküldendő.

Kifogástalan ruházati cikkek átvétele az előirányzatban (44. és 45. sz. melléklet) igazolandó s az előirányzat a pótszárnyparancsnokságnak haladéktalanul visszaküldendő.

Megjegyeztetik azonban, hogy az őrsparancsnok által megvizsgált és az illető egyén által is kifogástalanul átvett ruházati cikk utólag a ruha-(lábbeli)szállítóval szemben testhezillőség tekintetében kifogás tárgyát többé nem képezheti.

A portóköltség a 30. §. értelmében fedeztetik.

4. A ruhásokok posta útján azonnal és portómentesen küldendők vissza a pótszárnyparancsnokságnak.

45. §.

A tömegbeli tárgyak feletti rendelkezési jog.

1. A legénységnek használatban levő összes tömegbeli ruházati cikkek a legénységnek feltételes tulajdonát képezik, mivel a tömegvagyon a testületből öt éven aluli szolgálat után való kilépés, (kivételt 1. Illetékszabályzat 30. §. 3. c) pont), továbbá szökés, fegyelmi vagy büntető bírósági uton történendő elbocsátás esetében a kincstár javára megy át. (Illetékszabályzat 30. §. 1. pont).

A legénységnek ennél fogva a ruházati cikkeket, ha mindjárt hasznavehetetlenek is, egymás között kicserélni, eladni vagy elajándékozni nem szabad.

A hasznavehetetlenné vált darabokkal a 46. §. értelmében kell eljárni.

46. §.

Hasznavehetetlenné vált cikkekkal való elbánás.

1. Minden egyes ruházati cikk mindaddig viselendő, míg az oly állapotba nem jut, hogy az által a csendőr önérzete és a csendőrség tekintélye csorbát szenvedne.

Díszben való kivonulásra már nem alkalmas öltözéki cikkek szolgálaton kívüli ^{személyes} kimenetek alkalmával, s ha már erre sem alkalmasak, külszolgálatban viselendők.

Ha valamely ruházati cikk hosszú és rendes használat folytán, vagy pedig más oknál fogva oly állapotba jutott, hogy még javítás által sem helyezhető használatba,

az a tulajdonos nevével ellátva a laktanya kamrájában elkülönítve elhelyezendő és az őrsparancsnok által a legközelebbi szárny- vagy szakaszparancsnoki szemle alkalmával kiselejtités végett előmutatandó.

2. Miután a tömegbeli ruházati cikkek a legénységnek csak feltételes tulajdonát képezik (45. §.), a szemlélő tiszt által kiselejtezett köpenyek, dolmányok, zubbonyok és nadrágokból a foltnak használható posztórészek a szemlélő tiszt jelenlétében és csak akkor vágandók ki, ha arra feltétlenül szükség van; ellenesetben az egészben hagyandó ruhadarabok a pótszárnyparancsnoksághoz azonnal beszállítandók és a szemlét tartó tiszt az ily kiselejtezett ruházati cikkek beküldéséről — a ruhadarabok pontos megnevezése mellett — a pótszárny parancsnokságot szolgálati jegyben értesíteni köteles.

A foltnak való posztódarabokat az őrs (járás) parancsnok őrzi meg és azokat a szükséghez képest ruhajavításokra az illető csendőröknek kiadja.

A pótszárnyparancsnokságnak beszolgáltatott, vagy a leszerelt legénységtől a pótszárnyparancsnokság által bevett hasznavehetetlen tömegbeli cikkeket foltozási vagy bármily más célra az őrsöknek kiadni szigorúan tilos.

A kerületi parancsnokság törzséhez tartozó és az oda vezényelt legénység cikkeinek kiselejtitése a segédtiszt ügyköréhez tartozik.

A segédtiszt által kiselejtezett tömegbeli cikkek a pótszárnyparancsnokságnak (raktár kezelőnek) adandók át.

A kiselejtitett cikkek az illető tiszt által a ruha- és fegyverzeti könyvecskében sajátkezüleg leirandók.

3. A leszerelés alkalmával hasznavehetetlennek osztályozott ruházati cikkek fel nem daraboltnak, hanem az általános tömeg javára való értékesítés végett a pótszárnyparancsnokság által egy külön helyiségben helyeztetnek el.

Tekintettel arra, hogy az általános tömeg tökefeleslege humános célra szolgál, kötelességévé tétetik minden egyes őrs

(járás) parancsnoknak odahatni, hogy az első tömeg, valamint az évi tömegátalányból beszerzett cikkek is hasznavehetlenné válásuk után ne semmisíttessenek meg, hanem gyűjtve a többi hasznavehetlen tárgyakkal a pótszárnyparancsnoksághoz beszállíttassanak.

47. §.

Ruhacikkeknek átengedése havidijasokká kinevezettek részére.

Azon hadapródok, altisztek és valóságos csendőröknél, kik havidij élvezetével egybekötött rendfokozatba léptettetnek elő, vagy helyeztetnek át, és a csendőrségben egyhuzamban öt éven túl még nem szolgáltak, a használatukban volt összes ruházat náluk meghagyandó; ha pedig kívánják, annak becsértéke (55. §.) kezeikhez kifizetendő; tömegkövetelésük azonban a kincstár javára esik. (Illetékszabályzat 30. §. 3. pont.)

Az öt éven túl szolgált ily egyéneknek a tömegkövetelés és a ruha becsértéke is kifizetendő.

48. §.

Áthelyezések alkalmával követendő eljárás.

1. Ha valamely egyén a kerület kötelékén belül vagy azon kívül a szárnytól (pótszárnytól), vagy pótlókerettől egy más szárnyhoz (pótszárnyhoz), vagy pedig valamely őrsről a pótlókerethez, végre a szárnyterületén levő egyik őrsről a másokra helyeztetik át, összes ruházati cikkeit és szerelvényeit (66. §.), valamint ruha- és fegyverzeti könyvecskéjét uj őrsére magával viszi és pedig:

a) Ha gyalogos egyén helyeztetik át, a rajta levő ruházaton kívül meglevő ruházati cikkeit ruhásákba vagy egyébként becsomagolva, ha csupán előfogaton utazik, a személye számára utalványozott előfogaton szállítja.

Ha azonban vasuton vagy gőzhajón, vagy részben vasuton (gőzhajón) és részben előfogaton utazik, ez esetben becsomagolt ruházati és egyéb felszerelési cikkeit 50 kilogramm súlyig

kézi podgyásként a kincstár terhére magával viszi. (Illetékszabályzat 47. §.)

b) Ha lovas egyén ló nélkül helyeztetik át, akkor felesleges ruházatával az a) alatt mondottak szerint kell eljárni.

Ha az áthelyezés lóval együtt történt, s az illető az utat lóháton teszi meg, akkor a felesleges ruházata és szerelvénye az a) alatti második bekezdés értelmében 50 klgr. súlyig a kincstár terhére továbbítandó. Ha pedig az utazás vasuton (gőzhajón) teendő meg és a ló nem őrsről-őrsre vezetetik, ez esetben a ló feladására az őrsparancsnok által kiállítandó szállítólevélbe a lószelvény és egyéb tárgyak is felveendőek.

2. Az elszámolás alá eső szállítási költségeket az illető csendőr, vagy ha pénze nem volna, azon őrs gazdasági átalánypénztára előlegezi, amely őrsről az elvonulás történt.

Vasuton (gőzhajón) lóval együtt feladott ruha- és lószelvényi cikkeknek szállítási díja a szállítólevéllel való okmányolás mellett az utazási számadásban számolandó el és az őrs által adott előleg a számadás szerinti követelésből levonva, azon szárny által térítendő meg, a melynél az elszámolás történt.

49. §.

Eljárás gyalogos csendőrnek lovasítása, vagy lovas csendőrnek gyalogositása esetében.

Gyalogos csendőrnek lovasítása esetében a gyalog és lovas csendőr első tömegbetétje közötti különbség, tömege javára irandó; lovas csendőrnek gyalogositása esetében azonban a tömegbetét-különbség tömegéből nem vonandó le.

A lovasított csendőrnek lovas ruházattal és viszont gyalogositottnak gyalogsági ruházattal való ellátása tömegének terhére, lehetőleg a becsült készletből történik.

A lószelvény a kincstár tulajdonát képezvén (61. §.) az illető szolgálati lónál meghagyandó addig, míg ezen ló fogyatékbba nem jut; ennél fogva oly esetekben, a midőn valamely

lovas csendőr lóval együtt helyeztetik át, a lószerelvény a lóval együtt szállítandó.

Lovas csendőrből gyalogositottnak csak azon ruházati cikkei veendőek becslés alá, amelyeket mint gyalogos tovább nem használhat, ezeknek becsértéke azonban tömege javára irandó.

A lovasított csendőr lovasítása, a gyalogositott csendőr pedig gyalogosítása napjától kezdve a lovas, illetve a gyalogosok számára rendszeresített tömegátalányban részesül.

50. §.

Eljárás vezénylések és felülvizsgálatra berendelések alkalmával.

A szolgálattételre a kerület törzséhez, a pótlókerethez, vagy más őrshez, vagy pedig tanosztályba és iskolákba vezényelt legénységnek mily ruházati cikkekkel való ellátása iránt a vezénylésre vonatkozó rendeletben történik intézkedés.

Ha esetleg a rendeletben erre vonatkozólag intézkedés nem tétetik, az őrsparancsnok a körülményekhez képest határozza meg, hogy az elvezényelt mily ruházati cikkekkel ellátva indíttassék utba.

A visszamaradó ruházatról az elvezényelt csendőr jegyzéket készít és az őrsparancsnoknak átadja, aki azt az illető ruha- és fegyverzeti könyvecskéje mellett megőrzi. A visszahagyott ruha az őrs által az általános tömegalap terhére gondozandó s ha utánküldése válik szükségessé, az ugyanazon alap terhére történik. (Lásd 30. §. 1. pontját.)

2. Felülvizsgálatra berendelt egyén összes ruházatát (66. §.) a törzs székhelyére magával viszi.

Ha ily egyén a felülvizsgáló bizottság által csendőrségi szolgálatra alkalmatlannak lett osztályozva, a rajta hagyandó ruházaton kívül (54. §.) meglevő összes tömegbeli cikkei becslés alá vonatnak és a becsár tömegkönyvében javára iratik.

51. §.

A betegek, ideiglenesen szabadságoltak és a fogságba jutók felruházása.

1. A kórházba menő betegek (17. §.) három pár fehérneműt, továbbá sapkát, zubbonyt, köpenyt, nadrágot, csizmát, keztyűt, nyakravalót és járőrtáskát visznek magukkal.

Az időjáráshoz és a kórház távolságához képest a betegek téli inget és gatyát is vehetnek magukra.

A körülményektől függ, vajjon szolgálatteljesítés közben az őrs állomáshelyén kívül megbetegedett legénység a fennebb előirt ruházatban, vagy pedig a nála levő teljes felszereléssel adassék-e át a kórháznak.

A kórháznak át nem adható legénységi szerelvényi és fegyverzeti cikkeknek az illetékes őrsre való mielőbbi elszállítása iránt a kórház állomáshelyén levő őrs, esetleg ha a kórház helyén őrs nem lenne, a legközelebbi őrs által intézkedés teendő. A szállítási költségek ezen őrs gazdasági átalánypénztárából előlegezendők és azoknak megtérítése a szárnyparancsnokságtól kérendő, mely azt a kiadást igazoló okmány alapján felsőbb engedély nélkül a kincstár terhére végleg elszámolja.

2. A kórházból megszököttek után visszamaradt ruházati cikkek azon őrs által, mely a kórház állomáshelyén van, átveendőek és az illetékes őrsre való szállítása iránt intézkedés teendő. Ha a kórház helyén őrs nem volna, akkor a fenti eljárást a megszököttnek illetékes őrsre tartozik foganatosítani. A szállítás foganatosítására nézve a 30. §. 1. pontja mérvadó.

2. Altisztek és csendőrök, kik valamely gyógyfürdőbe küldetnek, teljesen használható és jókarban levő ruházattal látandók el, felruházásukra nézve egyébként az esetleg kiadandó külön intézkedések mérvadóak.

4. A szabadságra menő legénység rendes használatra egy rendbeli teljesen használható ruházatot vihet magával. A többi cikkei úgy, mint vezénylések alkalmával, jegyzék mellett

az őrsparancsnoknak átadandók, a ki azoknak a szabadságra távozóinak költségére leendő gondozása iránt intézkedik.

5. A honvédkerületi fogháznak átadandók a használatukban levő legelviseltebb ruházati cikkekkel (járőrtáskával az e célra szolgáló kiselejtitett minőségéből 68. §. 3. pont) látandók el, és pedig oly ^{minőségben} ~~minőségben~~, a mint az a megbetegedettek részére kórházba való átadás alkalmával elő van írva, azonkívül az illető egyén a becsült vagy hasznavehetlen készletből tömege terhére egy-egy dologra való rosszabb zubbonyyal és nadrággal is ellátandó.

A többi ruházati, szerelvényi és fegyverzeti cikkei (66. §.) magán tárgyival együtt, az őrsparancsnok által jegyzék mellett átvéve gondozandók mindaddig, míg az illető vizsgálat alatt van, vagy pedig míg ide vonatkozólag a szárnyparancsnokság intézkedik.

Ha az illető a csendőrségből elbocsátás mellett fogságra ítéltetik, összes kincstári és tömegbeli tárgyai a ruha- és fegyverzeti könyvecskéje is, az általános tömeg terhére a pótszárnyparancsnoksághoz beküldendők. (L. 30. §. 1. pontját.)

A magántulajdont képező tárgyakkal való elbánás tekintetében, az illetőnek meghallgatása után, a kerületi parancsnokság intézkedik, addig is azok az őrsön őriztetnek.

52. §.

A szökevények visszahagyott cikkeivel való elbánás.

Ha valamely csendőr szökevénynek nyilvánítatik, az őrsön visszamaradt ruházati, szerelvényi és fegyverzeti cikkei (67. §.) az őrsparancsnok és egy csendőr által pontosan számbavevendők és a ruha- és fegyverzeti könyvecskével együtt becsomagolva, egy jegyzék kíséretében az általános tömegalap rovására a pótszárnyparancsnoksághoz beküldendők. (Lásd 30. §. 1. pontját.)

A szökevénynek az őrsön maradt magántárgyai az őrsparancsnok és egy csendőr által szintén számba veendőek és

azokról egy külön jegyzék terjesztendő fel a szárnyparancsnoksághoz. Ezen tárgyak további felsőbb elhatározásig az őrsön maradnak.

A szökevény által elvitt tömegbeli tárgyak értékének megtérítése iránt a kerületi parancsnokság intézkedik.

53. §.

Az elhalt legénység felruházása.

1. Az elhalt legénységi egyéneken egy zubbony, nadrág, ing és gatyá hagyandó.

2. A kórházban elhaltak után visszamaradt cikkek a helyben levő őrs által átveendőek és az általános tömegalap rovására az illetékes őrsnek küldendőek meg. (Lásd 30. §. 1. pontját.)

Ha a kórház helyén őrs nem volna, akkor az elhaltaknak illetékes őrs-(járás-)parancsnoksága a visszamaradt ruházatnak megküldése iránt a kórházat megkeresi.

A szállítási költségek a kórház vezetőségének az őrs általános pénztárából haladéktalanul megküldendőek és azoknak a javadalmazásból való megtérítése a szárnyparancsnokságtól kérelmezendő.

3. Az elhaltak a testén hagyott ruházaton kívül hátramaradt ruházata, valamint kincstári szerelvénye és fegyverzete, a ruha- és fegyverzeti könyvecskével együtt, a javadalmazás terhére a pótszárnyparancsnoksághoz beszállítandó.

Ha az elhaltak hátrahagyott ruházata, vagy szerelvénye, helyreigazítást vagy kitisztítást igényelne, az még a becsomagolás előtt pontosan foganatosítandó és az abból felmerült költségekről, (melyek az esetleges egyéb kiadásokkal együtt az őrs általános pénztárából előlegezendők) a költség számla a hagyatékából való megtérítés végett a szárnyparancsnoksághoz felterjesztendő.

4. Ha az illető egyén ragályos betegségben halt el, a hátrahagyott ruházatnak fertőtlenítéséből felmerült költségek a hagyaték terhére számolandók el, az előirt fertőtlenítésnek

meg történte azonban az orvos által vagy a számlán, vagy külön bizonyítvánnyal igazolandó.

5. Ha ragályos betegség következtében egyes ruhadarabok orvosi vélemény folytán megsemmisítették, vagy pedig, ha öngyilkosság elkövetése által az illető testén volt ruházat hasznavehetetlenné vált, erről a pótszárnyparancsnokságnak jelentést kell tenni. Az öngyilkosság alkalmával hasznavehetlenné vált ruházat az illető egyén ruha- és fegyverzeti könyvecskéjében leirandó s azzal a szárnyparancsnokság rendelkezése szerint járandó el.

54. §.

A csendőrségből kilépők felruházása.

1. A csendőrségből kilépő és leszerelés végett a pótszárnyhoz bevonuló legénység a használatában levő s becslés alá vonandó legviseltebb tömegbeli ruházatban indítandó utba; a többi ruházata pedig teljesen rendbehozva, tiszta, kifogástalan állapotban az őrsparancsnok személyes jelenléte és felelőssége mellett az őrsparancsnokság pecsétnyomójával lepecsételt ruhásákba csomagolandó, mely zsák csak a pótszárnyparancsnokság által bontható fel.

Ha ujonc vagy próbacsendőr a csendőrségből kilép, vagy elbocsáttatik, saját polgári ruházatában menesztetik el. (Kivételt lásd 41. §. utolsó bekezdésében.)

Ha azonban a kilépés vagy elbocsátás késő őszzsel, vagy tél idején történik, a polgári ruházatnak kiegészítésére, a szükséghez képest, hasznavehetlen ruhadarabok kiszolgáltatnak.

2. Azon altisztek és csendőrök, kik a csendőrségnél egyhuzamban öt éven át még nem szolgáltak, kilépésük vagy fegyelmi uton való elbocsátásuk alkalmával a használatukban volt készletből egy rendbeli viseltebb ruházattal, zubbony, vagy dolmány, nadrág, (téli időben pedig még köpennyel is) láttatnak el.

3. A csendőrségnél egyhuzamban öt éven túl szolgált, illetőleg felülvizsgálat alapján eligazítandó altisztek és csend-

őrök kilépésük alkalmával, ha ők azt kívánják, ugyanily módon láttatnak el, ellenkező esetben az általuk beadott ezen ruházat is becslés alá vonandó.

Ha valamely ruhadarab a megkívántató minőségben rendelkezésre nem állana, az ebbeli szükséglet az illetőnek tömege terhére, a becsült készletből adatik.

4. Büntető bírósági uton a csendőrségből való elbocsátás mellett elítélt egyéntől, elítéltetése után a birtokában levő s becslés alá vonható ruházati cikkek azonnal elveendőek és azok a pótszárnyparancsnokság hasznavehetlen tömegbeli cikkeiből pótlándók.

55. §.

Becslések.

1. Becslés alatt a pótszárnyparancsnokság raktárába beszolgáltató ruházati cikkek pénzbeli értékének megállapítása értetik.

A becslés azért történik, hogy a tömegilleték rovására átvett és az illetőtől kilépés, elhalálozás, vagy egyéb más okok miatt visszaveendő ruházati cikkek tényleges értékükben átvéve raktározassanak és további használatra kiadassanak.

Becslések a következő esetekben fordulhatnak elő:

- a) havidijasokká kinevezés esetében (47. §.);
- b) pótlókeret állományába áthelyezéseknél (48. §.);
- c) lovascsendőröknek gyalogositása vagy gyalogos csendőröknek lovasítása alkalmával (49. §.);
- d) felülvizsgálat folytán szabadságolásoknál (50. §.);
- e) szökevények után előtalált ruházati cikkek bevételénél (52. §.);
- f) elhalt legénység hátrahagyott ruházatának átvétele esetében (53. §.);
- g) a csendőrségből való kilépések alkalmával (54. §.);
- h) hadapródoknak zászlósokká kinevezése esetében (36. §.), továbbá ha egyes ruhadarabok a tulajdonos elhizása következtében az illető által tovább nem használhatók és e miatt a raktárba bevételnek.

A becslésre a becslőbizottság van hivatva, mely áll: a pótszárnyparancsnokság számvivő tisztjéből és 2 törzsőrmesterből.

A cikkek átadója az a), b), c) és h) alatti esetekben feltétlenül, a d) és g) alatti esetekben pedig akkor, ha a becsértékre igényt tarthat, a becslésnél szintén jelen lehet.

2. A becslés alá vonandó cikkek mindenek előtt a ruha és fegyverzeti könyvecske alapján való számba vételük után olyképen rendeztetnek, hogy a teljesen jó és használható cikkek a hasznavehetetlenektől elkülöníttessenek, a használhatók pedig a becsár feljegyzésére szolgáló gummitáblácskával elláttatnak.

Ezután következik a becslés, melynél tekintet nélkül arra, vajjon a becsérték a ruházati cikket átadó egyénnek szolgáltatandó-e ki, vagy a kincstár javára esik-e, igazságosan és lelkiismeretesen kell eljárni.

A becslés akképen történik, hogy a bizottság minden egyes tagja, a meggyőződése szerinti becsértéket kinyilvánítja. Ha a bizottság két tagja valamely cikknél a becsértéket egy és ugyanazon összegben állapítja meg, akkor az, ha pedig a becsérték meghatározására nézve háromféle becsár mondatnék, akkor a háromféle becsárnak az átlaga képezi a becsértéket.

3. A becslésnél jelenlevő tömegtulajdonosnak szavazati joga nincsen; netáni észrevételeit azonban a pótszárnyparancsnoknak bejelentheti s ha az erre nyerendő határozattal egyet nem értene, jogában áll az ellen felebbezni.

A felebbezésről a pótszárnyparancsnokság a kifogásolt cikkeknek, ugyszintén a tömegkönyvnek beküldése mellett a kerületi parancsnokságnak jelentést tesz, mely a felebbezés fölött végérvényesen határoz s ez ellen további felebbezésnek nincsen helye.

4. A becslés eredménye illetve a becsérték a ruha és fegyverzeti könyvecskében a 43. számú mellékletben látható módon kimutatatik és a becslés megtörténte után az illetőnek tömegkönyvében azonnal bevételbe helyeztetik.

5. A megbecsült posztó ruházati cikkek a raktárban való elhelyezés előtt az erre szolgáló bélyegző segélyével „B” jelzéssel látandók el.

56. §.

A tömegilletékek és a külön engedélyezett tömegátalány-pótlékok elszámolása.

1. A rendes tömegilletékek igénybevételéről beadvány nem szerkesztendő.

Ellenben a külön engedélyezett tömegátalány-pótlékról az őrsparancsnok által a 46. számú melléklet szerint minden hó végével kimutatás szerkesztendő és a következő hó 5-ére a szárnyparancsnoksághoz három példányban beküldendő.

46. sz.
mellék-
let.

2. A tömegilletékeknek a tömeg könyvekbe való bevezetése és a tömegkönyvek lezárása a pótszárnyparancsnokság által minden évi június és december hó végével foganatosítatik; a tömegkövetelés, illetőleg esetleges tartozás a ruha és fegyverzeti könyvecskének „Tömegvagyon kimutatás”-ában az őrsparancsnok által akkor jegyeztetik elő, a midőn a tömegkönyv aláírás végett az őrsre kiérkezik. (39. §. 4. pontja.)

57. §.

Csizmakoptatási átalány.

Azon őrsön, a hol a terepviszonyokra való tekintettel csizmakoptatási átalány van engedélyezve (Illetékszabályzat 63. §.), az őrsparancsnok ezen járandóságról a hó végével a 47. számú melléklet szerint kimutatást szerkeszt s azt a következő hó 5-ére a szárnyparancsnoksághoz felterjeszti.

47. sz.
mellék-
let.

Ezen átalány a felvételre jogosultaknak kezére fizetendő s ebből tartoznak ők a talpalási költségeket viselni.

58. §.

A tömegtöbbletre való igény.

Ha valamely csendőrnek tömegkövetelése az évi tömegátalány kettős összegét meghaladja, a fenmaradó többletre igénye van. (Illetékszab. 30. §. 2. pont.)

48. sz.
mellék-
let.

A többlet a 48. számú melléklet szerint szerkesztett nyugtára a kerületi parancsnokság engedélye alapján vehető fel és a felvevőnek tömegkönyvében kiadásként kezelendő.

59. §.

A tömegalap terhére felmerülő kiadások.

1. A ruházati cikkekkel való ellátásnál a következő esetekben merülhetnek fel kiadások:

a) a felszerelés alkalmával kiadott becsült ruházat átala-

13

1. sz. szelvény.

Beragasztandó a 104. oldalon az 59. §. 3. és 4. (utolsó és utolsó előtti) bekezdései közé.

A lábbeliek készíttetése és fejelése az őrs székhelyén, vagy egy közelben lakó, s ezen célra az őrs által felfogadott alkalmas cipész által eszközözendő. Az új lábbeliek készíttetéséből, valamint a fejtetéséből felmerülő költségek az őrs általános-pénztárából, esetleg a közigazdálkodási pénzből előlegezendők és az ezekről a 48. a) sz. melléklet szerint kiállított nyugták az összegnek az összesített tömegalaphból leendő megtérítése iránti intézkedés céljából a hó végével a szárnyparancsnoksághoz felterjesztendők. A talpalási költségeket az illető a sajátjából fedezi.

48. a) sz.
mellék-
let.

Lábbeliek készítésénél azok szabályszerűségére különös figyelmet kell fordítani. Hogy a csizmák a kiadott alkatrészekből teljesen szabályszerű alakban állíttassanak elő, azért az illető csendőr és az őrsparancsnok egyetemlegesen felelősek.

Az őrsparancsnok kötelessége szárny vagy szakaszparancsnoki szemle alkalmával a legutóbbi őrsszemle óta kapott csizma alkatrészeknek rendeltetésszerűen történt felhasználásáról a szemlélő előljárónak számot adni.

48. sz. melléklet. A többlet a 48. számú melléklet szerint szerkesztett nyugtára a kerületi parancsnokság engedélye alapján vehető fel és a felvevőnek tömegkönyvében kiadásként kezelendő.

59. §.

A tömegalap terhére felmerülő kiadások.

†. A ruházati cikkekkel való ellátásnál a következő esetekben merülhetnek fel kiadások:

a) a felszerelés alkalmával kiadott becsült ruházat átalakításának szükségessége esetében;

b) a ruházat szállításából.

A becsült ruházat átalakításának szükségességét a próba csendőrök felszerelését eszközlő raktárkezelő számvivőtiszt határozza meg és rendeli el. Az átalakítási munkálatokat a ruhaszállító végzi és az ebből felmerült költségek a ruhaszállító nyugtájára az illető tömegének terhére a ker. parancsnokság által kifizettetnek.

Ép úgy a tömeg illetékek rovására kapott lábbeliek után felmerülő helyreigazítási költségek az illető egyén tömege terhére számolandók el.

Ha nagyobb és fölösleges mennyiségben van becsült készlet raktárban, akkor kerületi parancsnoksági engedély folytán altisztek és csendőrök is kaphatnak becsült ruházati cikkekkel, azok átalakítási költségeit azonban az illetők a sajátjukból tartoznak viselni.

60. §.

Különleges ruházati cikkek.

1. Azon őrsök, melyek téli időben egész napon, vagy éjjelen át tartó s kevés mozgással egybekötött különös szolgálatok teljesítésére hivatvák, kellően indokolandó szükség esetén, különleges ruházati cikkekkel is elláttatnak.

A különleges ruházati cikkekhez tartoznak:
a bárányprémbélésű köpeny,

a bárányprémbélésű zubbony,
a bárányprémbélésű mellény,
a bárányprémbélésű botos,
a nemezbotos és
a postakiséreték alkalmával használandó téli takaró.

Azt, hogy mely őrsök s miféle különleges ruházati cikkekkel látandók el s hogy utóbbiak mily módon szerzendők be, a kerületi parancsnokság javaslata alapján a belügyminiszter határozza meg.

2. Azon különleges felszerelési cikkek pótlása, melyek a rendes használat folytán, vagy más okoknál fogva váltak hasznavehetetlenné, vagy tönkrementek, a belügyminiszter által engedélyeztetik; a helyreállításokat a kerületi parancsnokság a javadalmas terhére engedélyezi.

3. A különleges felszerelési cikkek hasznavehetetlensége, vagy helyreállításának szükségessége mindig jegyzőkönyvileg állapítandó meg.

Ezen jegyzőkönyv felvételére hivatva vannak:

a) a szárny, szakasz, vagy a gödöllői tiszt különítmény székhelyén:

egy tiszt és

az őrs-(járás)parancsnok;

b) a kikülönített őrsökön:

szárny- vagy szakaszparancsnoki szemle alkalmával a szemlélő tiszt és

az őrs-(járás)parancsnok;

sürgős esetekben pedig:

az őrs-(járás)parancsnok és

két csendőr.

4. A különleges ruházati cikkek az őrs leltárában tartandók nyilván.

1. Szelvény

a 105. oldalon az utolsó sor után beragasztandó.

b) Lovas tábori csendőri szolgálatra kijelölt gyalog csendőrök ruházata.

1. Lovas tábori csendőri szolgálatra kijelölt minden gyalog csendőr részére a kijelölés alkalmával a...

az őr-(járás)parancsnok,
sürgős esetekben pedig:
az őr-(járás)parancsnok és
két csendőr.

4. A különleges ruházati cikkek az őr leltárában tartandók nyilván.

1. Szelvény

a 105. oldalon az utolsó sor után beragasztandó.

b) *Lovas tábori csendőri szolgálatra kijelölt gyalog csendőrök ruházata.*

1. Lovas tábori csendőri szolgálatra kijelölt minden gyalog csendőr részére a kijelölés alkalmával a saját testmérete szerint az általános tömegalap terhére 2 darab új lovaglónadrágot készített el a pót szárnyparancsnokság, mely lovaglónadrágok az illető csendőrnek — a ruha és fegyverzeti könyvecskéjébe „Tábori csendőri lovaglónadrág“ megnevezéssel való bevezetés mellett — gondozás és megőrzés végett kiadatnak.

Ha a csendőr leszerel, vagy egyébként megszűnik tábori csendőr lenni, a lovaglónadrágok tőle bevedők és megbecsülendők, a helyébe kijelölt tábori csendőr részére pedig a testéhez illő új lovaglónadrágokat kell készíttetni.

A csendőr őrizetében levő lovaglónadrágok őrsszemle alkalmával megvizsgálandók, azok gondozásáról meggyőződés szerzendő, s amennyiben egyesek a hosszas állás, vagy használat folytán kicserélést igényelnek, arról szárny- vagy szakaszparancsnoki szemle alkalmával jegyzőkönyvet kell felvenni, melynek alapján azok azonnal ujjal pótlandók. Az ujjal pótolott lovaglónadrágok megbecsülendők és a felszerelő lovas legénységnek kiadandók. (Szárnygazdászati utasítás 78. §. 3. pont.)

2. Mivel a gyalog legénység téli csizmája lovaglási célokra — felkötő sarkantyúval — teljesen alkalmas: — említett tábori csendőrök részére külön lovassági csizmák nem tartandók raktáron készletben, hanem mozgósítás, illetve hadgyakorlatra való kirendelés esetén ezen csendőrök a felkötő sarkantyúval ellátandó saját téli csizmájukat viszik magukkal. A szemléző előjáróknak kötelességük arra ügyelni, hogy az ily csendőrök 2 pár jó téli csizmával mindig el legyenek látva.

3. Minden ilyen tábori csendőr az általános tömeg terhére egy pár felkötő sarkantyúval és hozzá való felkötő szíjjal is ellátandó, melyeket az illető — mint a lovaglónadrágokat — magánál tartja, s azok a ruha és fegyverzeti könyvecskéjébe bevezetendők. Ha kicserélésük vagy pótlásuk valamely oknál fogva szükségessé válik, úgy kell eljárni mint a lovaglónadrágokkal.

4. Az E—16. jelzetű utasítás. (Szervi határozványok és szolgálati utasítás a tábori csendőrség számára) értelmében készletben tartandó azon többi ruházati és felszerelési tárgyak, melyek egyébként nem tartoznak a csendőr rendes felszereléséhez, a pót szárny raktárában őrzendők meg, s mozgósítás vagy hadgyakorlatra való kirendelés esetén azok a tábori csendőröknek azonnal kiadandók

HARMADIK FEJEZET.

A szerelvény, lőszerelvény, fegyverzet és lőszer igénybevételére, átvételére és kezelésére vonatkozó határozványok.

61. §.

Általános határozványok.

a) Legénységi szerelvény és lőszerelvény.

A magyar kir. csendőrlegénység és szolgálati lovak felszereléséhez tartozó szerelvényi cikkek alatt

- a) aprólékos kéziszer,
- b) kincstári szerelvények és
- c) a lőszerelvény értendők.

Hogy mily cikkek tartoznak ezen három osztályba, az a

49. számú mellékletből vehető ki.

Az aprólékos kéziszer a legénység által tetszés szerinti helyen, minőségben és alakban szereztetnek be (62. §.), a többi szerelvényeket a kincstár szolgáltatja.

Ez utóbbiaknak neme és alakja az „Öltözeti és felszerelési szabályzat“-ban van megállapítva.

b) Fegyverzet és lőszer.

A fegyverzethez a legénység felfegyverzésére szolgáló kézi-, lő- és szálfegyverek tartoznak, ugymint: ismétlő karabély szuronyal és szuronyhüvelylyel, ^{csomó} forgópisztoly, kard és kardhüvelyek; továbbá a lőfegyverek jókarban tartásához és kezeléséhez szükséges minden fegyverszerelék és tartozék, nevezetesen: tisztítóvessző, nyeles csavarhuzó és torkolatfedő. Ezenkívül minden egyes őr a fegyver megvizsgálására szolgáló csővizsgáló tükörrel látandó el.

A lőszerhez számítanak a kész állapotban levő töltények, ideértve a gyakorló töltényeket és a lőszerhulladékot is.

A lőszermálházó eszközök (fegyver- és töltényrakaszok), fegyveralkatrészek, tágabb értelemben a fegyverzethez tartoznak.

A fegyverzethez tartozó összes cikkek az 50. számú mellékletben vannak felsorolva; ezek leírása pedig a „Fegyver- és lőutasítás a magyar királyi csendőrség számára“ című szolgálati könyvben foglaltatik.

50. sz. melléklet.

62. §.

Aprólékos kéziszerrel való ellátás.

A legénységnek meg van engedve, hogy a rendes aprólékos kéziszeren kívül jobb minőségű és nagyobb mennyiségű aprólékos kéziszeret (kefék stb.) is készletben tarthasson.

Leszerelt altisztek, csendőrök, próbacsendőrök és ujoncok aprólékos kéziszerüknek becslését, illetőleg értékesítését nem követelhetik.

63. §.

Igény kincstári szerelvényre, lőszerelvényre, fegyverzetre és lőszerre.

A tényleges szolgálatban álló csendőrök a szabályszerű szerelvénynyel (kivéve az aprólékos kéziszeret, 62. §.), valamint fegyverzettel és lőszerrel, a szolgálati lovak pedig lőszerelvénynyel a kincstár által láttatnak el. (Illetékszabályzat 72. §.)

A zászlósok a kardkötőt, a gyalog tiszti kardot, derék-szijat és térképtáskát a számukra rendszeresített ruházati átalányból (Illetékszabályzat 33. §.) szerzik be. Ezeknek utánpótlása a zászlósok által a sajátjukból eszközözendő.

A szerelvénynyel, fegyverzettel és lőszerrel való ellátásra az igény azon nappal kezdődik, melyen az illetők a csendőrséghez bevonulnak és addig tart, míg a csendőrségnél megmaradnak, vagy pedig mig oly állománycsoportba nem lépnek, melyben a szerelvényt, fegyverzetet és lőszeret a sajátjukból beszerezni kötelesek.

A lőszerelvény az illető lóra, az őrre való első beosztása alkalmával, már a pótlókeretnél ráigazítandó és addig marad a lónál, míg ez a lóállományból bármily módon fogytékba nem jut.

Ebből kifolyólag a lónak bármily áthelyezése alkalmával a lőszerelvény a lóval együtt elszállítandó.

A lónak más kerülethez való áthelyezése esetén a lőszerelvény az új kerületnek átszámolandó.

64. §.

A kincstári szerelvény, fegyverzet és lőszer kiszolgáltatása.

1. Ujoncok és próbacsendőrök próbaszolgálatba való belépésük alkalmával a pótszárnyparancsnokság által szereltetnek fel, a későbbben felmerülő szükséglet esetről-esetre a tényleges szükséghez képest az őr- (járás) parancsnok útján szolgáltatik ki.

Az első felszerelés alkalmával átvett cikkek a ruha- és fegyverzeti könyvecskébe (43. számú melléklet) a pótszárnyparancsnokság által bevezettetnek, a későbbben átvett cikkek a ruha- és fegyverzeti könyvecskébe nem vezetendők be, hanem a régiakkal egyszerűen kicserélendők, valahányszor azonban végleges csere történt, az illető lő- vagy szálfegyver száma az említett könyvecskébe bejegyzendő, a régi pedig áthuzás által törlendő.

2. Az őrökön véglegesen beosztott és ott jelenlevő legénység szerelvény és fegyverzeti cikkeinek utánpótlása tekintetében, őr- (járás) parancsnokságuk útján a pótszárnyparancsnoksághoz van utalva.

Valamely szárnyhoz tartósan beosztott más szárnybeli legénység szerelvénnyel és fegyverzettel állományilletékes pótszárnya által láttatik el.

A kerületi parancsnokság törzsénél és a pótlókeretnél tartósan vezényelt legénység szerelvény és fegyverzet igénylésére nézve állományilletékes pótszárnyához van utalva.

3. A céllövészetek alkalmával elhasznált lőszer utánpótlása, nemkülömben az év folyamán lovardai oktatások alkalmával tényleg elhasznált forgópisztoly gyakorló töltények utánpótlása végett minden év január hó 1-ére az 51. számú melléklet szerint szerkesztett kimutatás küldendő be a pótszárnyparancsnoksághoz.

51. sz.
mellék-
let.

65. §.

A kincstári szerelvény és a lőszer gondozása.

1. A használatra kiadott kincstári szerelvények és lőszerelvények jókarban tartására a legnagyobb gond és figyelem fordítandó és azok okszerű gondozásáért a csendőr az őr- (járás) parancsnokkal együttesen felelős s kártérítésre kötelezett.

Ha egyes darabok hosszas használat, külső kinézésük, vagy egyes részeik kopottsága folytán megfelelő használhatóságukat elvesztették, újból használható állapotba való helyezésük, illetőleg helyreigazításuknak engedélyezése iránt az őr- (járás) parancsnok által a pótszárnyparancsnokságnak jelentés teendő.

Lovassági kardkötők, melyeken csak a függesztőszijak hasznavehetetlenek, feltétlenül helyreállítandók.

A függesztőszijak az őr- (járás) parancsnok felterjesztésére a pótszárnyparancsnokságnál levő tartalék készletből (kikülönített őrök részére posta útján) adatnak ki.

2. Ugy a gyalogos, mint a lovas csendőrök által a tölténytáskában tartandó éles töltények, valamint ezen felül a lovasok által a forgópisztolyokban elhelyezendő forgópisztoly-töltényeknek teljes számban és sértetlen állapotban való készletben lételeért az illető csendőr, az őr diszruhaládájában őrzött tartaléktöltények teljes számáért pedig az őr- (járás) parancsnok felelős és kártérítésre kötelezett.

A lovardai oktatási célokra kiszolgált gyakorló-töltények mennyiségeért az őr- (járás) parancsnok felel s ő köteles ezen töltényeknek biztos és célszerű elhelyezése felől gondoskodni.

3. Szervény.

A 110. oldalon a 3. pont 2. és 3. bekezdései közé beragasztandó.

A Frommer-féle pisztoly töltényhüvelyének összegyűjtésénél a fenti százalék nem minden alkalommal érhető ugyan el, mindazonáltal megköveteltetik, hogy ezek összeszedése is a legnagyobb gondal eszközöltessék.

mindenesetre azonban legkésőbb a következő napon tiszta vízzel megtöltött edénybe (dézsa) teendő és ebben fapálcával való gyakori óvatos kevergetés mellett hosszabb ideig áztatandók.

Az áztatásnál a tisztátalanságok gyors feloldása következtében bemocskolt viz kiöntendő s az edény tiszta vízzel újból megtöltetvén, ez eljárás addig ismétlendő, míg csak az öblítő víz teljesen tiszta nem lesz.

Erre a töltényhüvelyek a köbtartalmuk kétszeresének megfelelő mennyiségű fűrészporral megszáritandók és teljes kiszáradásuk, valamint a fűrészpornak lehető leggondosabb eltávolítása után a karabély töltény hüvelyek a tölténytárakba visszarakva dobozokba csomagolandók.

A töltényhüvelyeket beszirozni nem szabad.

Meg nem engedhető, hogy ezen munkáknál bármilyen tisztítószerek, homok, fadarabkák és egyéb eszközök, a töltényhüvelyek belsejének vagy külsejének tisztítására használtassanak.

Továbbá az is szem előtt tartandó, hogy minden alkalommal, tehát ezen tisztogatásnál is, a töltényhüvelyek el ne torzítottassanak és be ne horpasztassanak. A tölténytárak fegyverkenőcscsel mérsékelten beszirozandók.

5. A lőszerhulladék (töltényhüvelyek, táruk, dobozok) és kiürült rakaszok a hasznavehetetlen szerelvények és ágynemű-

6! 59/113 9h utas pny 65/113 1938.

ekkel együtt, minden évi február hó 1-ig a javadalmazás rovására, a pótzárnyparancsnoksághoz beszállítandók (68. §. 2. és 83. §. 5. pont).

Ha a lőszerhulladékot a szakaszparancsnoknak kell beszállítania, akkor az a helyi őrsön őrzött hasznavehetetlen szerelvények és ágyműekhez az őrsparancsnok által hozzácsomagolandó.

66. §.

A szerelvény és fegyverzet kezelése különös esetekben.

1. Ha valamely csendőr a kerületen belül más szárny állományába helyeztetik át, akkor összes szerelvényi, fegyverzeti és löszercikkeit magával viszi.

A törzshöz, vagy a pótlókerethez áthelyezettek lőfegyverekkel és löszerekkel nem láttatnak el.

2. Gyalogos csendőrből lovasított, vagy lovascsendőrből gyalogosított egyének összes szerelvényi és fegyverzeti cikkeit kicserélés végett a pótzárnyparancsnoksághoz magukkal viszik.

3. Szolgálatételre a kerület törzséhez, vagy a pótlókerethez vezényelt legénység lőfegyverét, kincstári szerelvényét és a löszert a pótzárnyparancsnokság raktárába beszállítatja; oldalfegyverét pedig a hozzátartozó szerelvényekkel magával viszi.

Szolgalattételre ideiglenesen valamely őrsre vezényelt legénységnek mily felszerelési cikkekkel való ellátása a vezénylési rendeletben adatik tudtul. Ha a rendeletben erre vonatkozólag intézkedés nem foglaltatnék, akkor a felszerelésre nézve a körülményekhez képest az őrs-(járás-)parancsnok intézkedik.

4. A felülvizsgálatra berendelt legénység összes szerelvényi és fegyverzeti cikkeit, továbbá löszert a törzs székelyére magával viszi.

Ily egyén a felülvizsgálat megtörténte után azon esetben, ha a felülvizsgáló bizottság által csendőrségi szolgálatra alkalmatlannak osztályoztatott, összes felszerelési cikkeit a pót-

3. Az elhasznált töltények hüvelyei, továbbá a tölténytárak és tárdobozok minden lövés után összeszedendők.

A kilőtt töltények hüvelyeiből legalább 90%, a töltények elcsomagolására szolgáló tölténytárak és tárdobozokból 80% gyűjtendő.

A szabályszerűtlen ólom, miután a csendőrség berendezett saját lőterekkel nem rendelkezik, nem szolgáltatandó be.

4. A kilőtt töltények hüvelyei mindannyiszor megtisztítandók a következő módon:

a töltényhüvelyek kilövetésük után lehetőleg azonnal, mindenesetre azonban legkésőbb a következő napon tiszta vízzel megtöltött edénybe (dézsa) teendők és ebben fapálcával való gyakori óvatos kevergetés mellett hosszabb ideig áztatandók.

Az áztatásnál a tisztátalanságok gyors feloldása következtében bemocskolt viz kiöntendő s az edény tiszta vízzel újból megtöltetvén, ez eljárás addig ismétlendő, míg csak az öblítő viz teljesen tiszta nem lesz.

Erre a töltényhüvelyek a köbtartalmuk kétszeresének megfelelő mennyiségű fűrészpórral megszáritandók és teljes kiszáradásuk, valamint a fűrészpornak lehető leggondosabb eltávolítása után a karabély töltény hüvelyek a tölténytárakba visszarakva dobozokba csomagolandók.

A töltényhüvelyeket bezsirozni nem szabad.

Meg nem engedhető, hogy ezen munkáknál bármilyen tisztítószerek, homok, fadarabkák és egyéb eszközök, a töltényhüvelyek belsejének vagy külsejének tisztítására használtassanak.

Továbbá az is szem előtt tartandó, hogy minden alkalommal, tehát ezen tisztogatásnál is, a töltényhüvelyek el ne torzítottassanak és be ne horpasztassanak. A tölténytárak fegyverkenőcscsel mérsékelten bezsirozandók.

5. A lőszerhulladék (töltényhüvelyek, táruk, dobozok) és kiürült rakaszok a hasznavehetetlen szerelvények és ágynemű-

h! 59/13 96 m3 peng 65/13 1938.

ekkel együtt, minden évi február hó 1-ig a javadalmazás rovására, a pót szárnyparancsnoksághoz beszállítandók (68. §. 2. és 83. §. 5. pont).

Ha a lőszerhulladékot a szakaszparancsnoknak kell beszállítania, akkor az a helyi őrsön őrzött hasznavehetetlen szerelvények és ágyműekhez az őrsparancsnok által hozzácsomagolandó.

66. §.

A szerelvény és fegyverzet kezelése különös esetekben.

1. Ha valamely csendőr a kerületen belül más szárny állományába helyeztetik át, akkor összes szerelvényi, fegyverzeti és lőszercikkeit magával viszi.

A törzshöz, vagy a pótlókerethez áthelyezettek lőfegyverekkel és lőszerrel nem láttatnak el.

2. Gyalogos csendőrből lovasított, vagy lovascsendőrből gyalogositott egyének összes szerelvényi és fegyverzeti cikkeiket kicserélés végett a pót szárnyparancsnoksághoz magukkal viszik.

3. Szolgáltatételre a kerület törzséhez, vagy a pótlókerethez vezényelt legénység lőfegyverét, kincstári szerelvényét és a lőszert a pót szárnyparancsnokság raktárába beszolgáltatja; oldalfegyverét pedig a hozzátartozó szerelvényekkel magával viszi.

Szolgáltatételre ideiglenesen valamely őrsre vezényelt legénységnek mily felszerelési cikkekkel való ellátása a vezénylési rendeletben adatik tudtul. Ha a rendeletben erre vonatkozólag intézkedés nem foglaltatnék, akkor a felszerelésre nézve a körülményekhez képest az őrs-(járás-)parancsnok intézkedik.

4. A felülvizsgálatra berendelt legénység összes szerelvényi és fegyverzeti cikkei, továbbá lőszereit a törzs szék helyére magával viszi.

Ily egyén a felülvizsgálat megtörténte után azon esetben, ha a felülvizsgáló bizottság által csendőrségi szolgálatra alkalmatlannak osztályoztatott, összes felszerelési cikkei a pót-

szárnyparancsnokság raktárába beszolgáltatja; ha pedig csendőrségi szolgálatra alkalmasnak osztályoztatott, akkor azokat őrsére visszaviszi.

5. A kórházba menő betegek a szerelvényt, fegyverzetet és lőszeret további gondozás végett, az őrsparancsnoknak adják át.

Szolgálatteljesítés közben megbetegedett legénység szerelvényével és fegyverzetével az 51. §. 1. pontja értelmében kell eljárni, a lőszer pedig a szárnyparancsnokság intézkedéséig az őrs pénztartó-asztalába helyezendő.

6. Gyógyfürdőbe, vagy szabadságra menő legénység csak oldalfegyverrel és az ahhoz tartozó szerelvényekkel látandó el, a többi szerelvénye és fegyverzeti cikkei, ugyszintén löszere gondozás végett az őrsparancsnoknak adandó át.

7. A honvédkerületi fogháznak átadandó legénység szerelvényével és fegyverzetével az 51. §. 5. pontja szerint kell eljárni.

8. Az elhalt legénység szerelvénye és fegyverzete (a lőszer kivételével), a ruházattal együtt a javadalmazás terhére, a pótszárnyparancsnoksághoz beszállítandó (53. §.) A lőszeret a pótszárnyparancsnokság intézkedéséig az őrs pénztartó-asztalába kell letéteményezni.

9. A csendőrségből kilépők a törzs székhelyére bevonulva, ruházati cikkeikkel együtt a szerelvényi és fegyverzeti cikkeiket, valamint a lőszeret is a pótszárnyparancsnokság raktárába szolgáltatják be.

67. §.

A szökevények által elvitt és a megkerült szökevények által visszahozott cikkek kezelése.

1. Ha szökevények fegyverzeti, szerelvényi és löszercikkeket visznek el, akkor erről, ezeknek a szökevényi beadványban való feltüntetése végett, a szárnyparancsnokságnak jelentés teendő, a többi cikkel pedig az 52. §. értelmében kell eljárni.

A szökevény által elvitt cikkek értékének megtérítése iránt a kerületi parancsnokság intézkedik.

A megkerült szökevény által jó állapotban visszahozott cikkekért a szökevény magánvagyonából esetleg már megtérített ártöbbletet, a szárnyparancsnokság jelentése alapján, a kerületi parancsnokság az illetőnek kiutalványozza, vagy az esetleg terhére irt más kincstári tartozás fedezésére fordítja.

68. §.

Hasznavehetetlenné vált kincstári szerelvényekkel való elbánás.

1. Minden egyes szerelvény (lőszerelvény) mindaddig használható, míg az viselésre nézve teljesen hasznavehetetlenné válik.

Ha valamely szerelvényi (lőszerelvényi) cikk hosszú és rendes használat folytán, vagy pedig más oknál fogva oly állapotba jutott, hogy még javítás által sem helyezhető használható állapotba, akkor az őrs-(járás-)parancsnok erről a pótszárnyparancsnokságnak azonnal és közvetlenül jelentést tesz, melynek alapján az utóbbi a szükséges cikket a tartalékészletről (kikülönített őrsökre posta útján) kiadja.

Az őrsparancsnok a pótszárnyparancsnokságtól átvett cikket az illetőnek további használatra átadja, a hasznavehetetlen szerelvényt pedig a laktanya kamrájában elkülönítve elhelyezi és a legközelebbi szárny-, vagy szakaszparancsnoki szemle alkalmával osztályozás végett előmutatja.

A gödöllői őrs legénysége hasznavehetetlen szerelvényeinek pótlása iránt az ottani tiszti különítmény parancsnoka, a törzsnél levő legénységet illetőleg pedig a segédtiszt intézkedik.

2. A hasznavehetetlen szerelvények nem darabolandók fel, hanem a hasznavehetetlen ágyneműekkel stb. együtt, értékesítés végett, minden év február hó 1-ig a pótszárnyparancsnokság raktárába (kikülönített őrsök által posta, esetleg vasut útján) beszállítandók (65. §. 5. és 83. §. 5. pont).

A segédtiszt által hasznavehetetlennek osztályozott szerelvények a pótszárnyparancsnokság raktárkezelő számvivő-tisztjének adandók át, ki azokat annak idején való értékesítés végett a raktárban, vagy más arra a célra rendelt helyiségben elhelyezteteti.

3. A honvédkerületi fogházba átadandók részére, a fehérneműek és tisztító szerek esetleges elhelyezhetése céljából, minden egyes őrsön, ha csak lehet, 1—2 darab kiselejtített járőrtáska állandóan készletben tartandó.

A vezetéklovak részére minden egyes lovas vagy vegyes őrsön a kiselejtített cikkekből két kötőfék, két kantár csikófékkel, két lópokróc, két heveder, két lókefe és két lóvakaő meghagyandó és az őrsön állandóan készletben tartandó. Ezek, valamint a járőrtáskák a kiselejtések alkalmával esetről-estére a szükséghez képest kicserélendők.

69. §.

A fegyverzet helyreigazításánál és pótlásánál követendő eljárás.

1. A legénységnél, hosszú és rendes használat mellett, vagy pedig véletlenül és bárkinek hibáján kívül hasznavehetlenné vált, vagy helyreállítást igénylő fegyverzet utánpótlása vagy helyreigazítása a kincstár terhére történik.

Minden oly esetben, amidőn valamely fegyvernek fegyvermester vagy a m. kir. honvéd központi fegyvertár általi helyreállítása válik szükségessé, az őrsparancsnok a helyreállítandó fegyvernek mi módon történt hasznavehetlenné válásáról a pótszárnyparancsnokságnak közvetlen jelentést tesz, melynek alapján a pótszárnyparancsnokság annak kicserélése iránt haladéktalanul intézkedik és azon esetben, ha a hibáért a csendőr nem okozható, a helyreállítást a kincstár terhére foganatosítja; ha azonban a csendőr okozható, a költségeket általa térített meg.

2. A gyakoribb pótlást igénylő oly fegyveralkatrészekből, melyek fegyvermester közbenjötté nélkül is beilleszthetők, a

pótszárnyparancsnokság által minden őrs, a gazdasági átalány terhére megfelelő készlettel ellátatik, mely készlet az őrs pénztartó-asztalában őrzendő és az 52. számú melléklet szerinti kimutatásban nyilvántartandó. Az őrsöknek kiadott fegyveralkatrészek ára a gazdasági átalány pénztárából a pótszárnyparancsnokságnak megtérítendő ugyan, de a megtérített összeg a gazdasági átalány számlakönyvből nem helyezendő kiadásba, tehát a gazdasági átalánypénztár rovancsolásánál és átadásoknál a pénzkészletbe készpénz gyanánt beszámítandó.

Az őrs készletéből kiadott fegyveralkatrészek után befolyó ártérítmények a gazdasági átalány pénztárába, — a nélkül, hogy az átalány számlakönyvben bevételbe helyeztetnének — beteendőek.

Az őrsök készletében levő fegyveralkatrészek egységárai a pótszárnyparancsnokság által az őrsöknek tudtul adandók.

Ha ily fegyveralkatrész rendes használat mellett válik hasznavehetlenné, akkor az őrsparancsnok ezt az őrs készletéből azonnal pótolja.

Az elhasznált fegyveralkatrészek pótlása az őrs által közvetlenül a pótszárnyparancsnokságtól kérendő.

3. A pótszárnyparancsnokság az ismétlő karabélyhoz való összes alkatrészekkel rendelkezik, ha tehát oly alkatrész válik hasznavehetlenné, melyet az őrsön pótolni nem lehetne, a pótlás a pótszárnyparancsnokságtól kérendő.

A pótszárnyparancsnoksághoz betérjesztendő jelentésbe mindenkor felveendő, hogy a pótlás a csendőr önhibája miatt vált-e szükségessé.

Önhibából hasznavehetlenné vált alkatrészek ára a zsoldjegyzékben levonatik és a pótszárnyparancsnokságnak megküldetik.

Hogy mely alkatrészek illeszthetők a fegyverbe fegyvermester közbenjárása nélkül, az a csendőrségi fegyver- és lőutatisítás 7. számú mellékletében van megállapítva.

Fegyveralkatrészeknek magánuton való beszerzése tilos.

L. K. várm. k. p. 1924.

4. Szolgálatteljesítés közben elhasznált (kilőtt) töltények elszámolását az őrs-(járás-)parancsnok indokolt jelentésére, a pótszárnyparancsnokság engedélyezi.

A céllövészethez megkívántató céltáblák beszerzését új őrs felállításánál a beterveztendő költségkimutatás alapján, — a rendes használat mellett hasznavehetetlenné vált céltáblák pótlását pedig az őrs-(járás-)parancsnokság minden év január hó 20-ig a szárnyparancsnoksághoz felterjesztendő jelentéssel kérelmezi.

NEGYEDIK FEJEZET.

Lóügyek.

70. §.

A szolgálati lovak vasalása.

53. sz. melléklet. 13. §-ában előirt vasalása az 53. számú melléklet szerint kötetendő szerződéssel biztosítandó, a szerződés szerint esedékes vasalási díjak pedig minden hó utolsó napján megfelelő okmányolás mellett a gazdasági átalányból kiegyenlítettendők.

A lovak vasalására vonatkozó szerződés a szakaszparancsnokságtól előlegesen kért engedély alapján az őrs-(járás-)parancsnokság által köttetik meg és mindannyiszor jóváhagyás végett a szakaszparancsnokságnak előterjesztendő.

A három példányban kiállított szerződés egyik példánya a II. fokozat szerinti bélyeggel ellátandó, a másik két példány pedig arra nézve, hogy az első eredeti példány a szabályszerű bélyeggel ellátott, a szakaszparancsnokság által következőleg záradékolandó:

„Ezen szerződés jóváhagyatik azzal, hogy az első eredeti példány.....korona.....filléres bélyegjeggyel el van látva.“

A szerződés bélyegjegyes példánya az illető őrsparancsnokságnál, a két másodpéldány egyike a szakaszparancsnokságnál, a másik pedig a szerződötett kovácsmesternél tartandó.

A szerződés megújítása (meghosszabbítása) alkalmával szintén új szerződés kötendő.

A szerződés felmondása csakis a szakaszparancsnokságtól előlegesen kikérendő engedély alapján az őrs-(járás-)parancsnok által szóbelileg a község előljárósága előtt eszközöltetik és arról, hogy a felmondás megtörtént, az illető kovácsmestertől írásbeli elismervény veendő, ha ez azonban az elismervény kiállítását s illetőleg annak aláírását megtagadná, a felmondás megtörténte a községi előljáróság által az elismervényen bizonyítandó. A felmondásra vonatkozó elismervény a szakaszparancsnoksághoz felterjesztendő és ott irattárba helyezendő.

Ha idegen őrs állományába tartozó (átvonuló) szolgálati ló vasalása válik szükségessé s az illető lovas csendőrnél erre a célra elegendő pénz nincs, akkor a vasalásból felmerülő költségösszeg a gazdasági átalány pénztárából előlegezendő, mely összeg a vonatkozó számla alapján az illetékes őrs által megtérítendő.

Arról, hogy a szolgálati lovak mindenkor kifogástalanul legyenek vasalva, első sorban a ló lovása köteles ugyan gondoskodni, de szigorú szolgálati kötelessége e felett az illető őrs-(járás-)parancsnoknak is felügyelni; miért is azon esetben, ha a lovak vasalásának elhanyagolásából baj támad, azért nemcsak a ló lovása, hanem az őrs-(járás-)parancsnok is felelősségre vonatik.

71. §.

Szolgálati lovak megbetegedése esetében követendő eljárás.

1. Ha kincstári szolgálati ló bármiféle betegségbe esik, a legközelebbi állatorvos vagy okleveles gyógykovács által azonnal megvizsgáltatandó és a betegség neve, valamint a gyógykezelési eljárás az őrs lovairól vezetett gyengélkedők könyvének legutolsó függélyes rovatába bevezetendő. A beteg-

ség neméről, valamint az állatorvos által a gyógykezelésre nézve adott utasításról a szakasparancsnokságnak, és pedig azon esetben, ha a ló gyógyítható, de nem ragályos betegségben sinlődőnek találtatott, írásbelileg — különben pedig táviratilag azonnal jelentés teendő.

2. Gyógyítható és nem ragályos betegségeknel a szakasparancsnoknak a helyszínére való utazása nem szükségeltetik, minden egyéb betegségi eseteknél azonban, valamint lóelhullásoknál is, a szakasparancsnok az értesítés vétele után azonnal a helyszínére utazik, ott az előirt bizottságot azonnal megalakítja és a bizottsági határozat értelmében intézkedik.

A szakasparancsnok minden ragályos betegségi esetről, a szükséges intézkedések megtétele után, a ragályos betegségről és a foganatosított óvintézkedésekről az illető közigazgatási hatóságot értesíteni és a kerületi parancsnokságnak jelentést tenni tartozik.

3. Kincstári lovaknak, azok között kitört valamely ragályos kór miatt a kincstári vagy kincstár által bérelt istállókból polgári lakosok istállóiba való beszállásolása tilos. (Lóügyi szabályzat II. rész 4. §. 5-ik bekezdés.)

72. §.

Gyógyítható, de nem ragályos beteg szolgálati lovak gyógykezelése.

Gyógyítható, de nem ragályos betegségekben sinlődő ló a Lóügyi szabályzat II. részének 2. és 4-ik §-ai értelmében gyógykezelendő.

Az állatorvosi díjak a Lóügyi szabályzat II. rész 12. §. értelmében számíthatók fel, a gyógyszerári költségekre nézve pedig a 18. §. a) 5. pontjában foglaltak mérvadóak.

A gyógykezelésből felmerült költségek az őrs- (járás-) parancsnok által az 54. számú melléklet szerint szerkesztett kimutatásba foglalandók, s ezen kimutatás az alább felsorolt

okmányokkal ellátva, a költségek megtérítése végett, a gyógykezelés megszűntével a szárnyparancsnoksághoz beküldendő.

Ha azonban a ló a hó végével is még gyógykezelés alatt marad, akkor a költségek havonta számolandók el és az alábbiak szerint okmányolt kimutatás a hó végével terjesztendő fel a szárnyparancsnoksághoz.

A kimutatáshoz csatolandó:

a) a lovakról vezetett gyengélkedők könyvének kivonata;

b) az állatorvosi díjakról az 55. számú melléklet szerint kiállított nyugta;

c) a gyógyszerekről a 18. §. a) alatti 5. pontjának 3-ik bekezdése értelmében kiállított s az állatorvosi vényekkel felszerelt számla.

Az állatorvosi díjak az illető állatorvosnak, a gyógyszerári költség összegek pedig az illető gyógyszerárnak a szárnyparancsnokság által posta útján közvetlenül küldetnek meg.

73. §.

Ragályos beteg, de gyógyítható szolgálati lovak gyógykezelése.

1. Ragályos, de gyógyítható betegségeknel (rüh vagy kosz) a ló a szakasparancsnok, egy helyhatósági tisztviselő és egy állatorvosból álló bizottság által megvizsgálandó és annak mikénti elkülönítése, ápolása és gyógykezelése, továbbá a Lóügyi szabályzat II. rész 7. §-ában előirt fertőtlenítések mikénti foganatosítása bizottságilag megállapítandó és az erről felvett jegyzőkönyv az őrs-(járás-)parancsnoknak átadandó.

A bizottsági eljárásnál miheztartásul szolgáljon, hogy ragályos kór miatt elkülönített, megfigyelés és gyógykezelés alatt álló kincstári lovak ápolására az őrsnek az idő szerinti lóápolója alkalmazandó, kinek a külön álló egészséges lovakkal többé érintkezni nem szabad; az őrs egészséges lovainak ápolására tehát ilyen esetben azonnal külön lóápoló fogandó fel.

Ha az elkülönítés megszűnt, az ideiglenes lóápoló elbocsátandó és az őr lóápolója, a szabályszerű fertőtlenítési eljárás megtörténte után ismét átveheti az őr lovainak ápolását.

2. A betegségből történt felgyógyulás után a betegségből fölüdült ló, valamint az őr többi lovai is egy hatósági kiküldött és az őrparancsnok jelenlétében az állatorvos által újból megvizsgálandók és a beteg lónak felgyógyulása, valamint a többi lovaknak egészségi állapota és a szükségesnek megállapított fertőtlenítések miként történt keresztülvitele a hatósági kiküldött, az állatorvos és az őrparancsnok által aláírandó egy új jegyzőkönyvbe veendő s ennek megtörténtével a költségkimutatás (54. számú melléklet) a szárnyparancsnoksághoz felterjesztendő.

Ezen kimutatáshoz a következő okmányok csatolandók:

a) az őr lovaról vezetett gyengélkedők könyvének kivonata;
b) a ló betegségéről és a betegség lefolyásáról szerkesztett kórleírás;

c) a lónak mikénti elkülönítése, ápolása és gyógykezeléséről, továbbá a lovas ruházata és szerelvénye, a lóápoló ágyneműje és ruházata, valamint az istállószerkezet és az istállóban miként történendő fertőtlenítéséről felvett jegyzőkönyv;

d) a ló felgyógyulása, valamint a többi lovaknak egészségi állapota és a szükségesnek megállapított fertőtlenítések megtörténtéről szerkesztett jegyzőkönyv;

e) az állatorvosi ténykedésből felmerült költségekről szóló nyugta;

f) a gyógy- és fertőtlenítő szerekről a 18. §. a) alatti 5. pontjának 3. bekezdése értelmében felszerelt gyógyszerészeti számla;

g) a felfogadott lóápolónak fizetett díjakról a 26. számú melléklethez hasonlóan kiállított nyugta;

3. Az állatorvosi díjakat és gyógyszerészeti költségeket felsőbb jóváhagyás után a szárnyparancsnokság közvetlenül egyenlíti ki.

Az ápolási díjak az őr gazdasági általánypénztárából előlegként az őr pénztári bizottsága által kifizetendők s azok felsőbb jóváhagyás után a szárnyparancsnokság által zsoldjegyzékkel adatnak ki az őrnek.

74. §.

Eljárás nem ragályos, de gyógyithatlan betegségi esetekben.

1. Nem ragályos, de gyógyithatlan betegségben sinlődő, vagy megsérült szolgálati ló a szakaszparancsnok, egy helyhatósági tisztviselő és egy állatorvosból álló bizottság által megvizsgálandó és ha a lovat a bizottság elárverezhetőnek találja, erről a betegséget vagy sérülést és annak ragálytalanságát tárgyaló jegyzőkönyv veendő fel, a ló pedig előzetes kihirdetés után a szakaszparancsnok és a helyhatósági kiküldött jelenlétében, a helyszínen elárverezendő. (Lóügyi szabályzat I. rész 59. és 70. §.)

Az eladást eszközlő bizottság kötelessége közvetlen minden egyes árverés előtt a venni szándékozóknak tudtul adni, hogy a csendőrség az eladásra kerülő lovak semminemű hibáiért felelősséget nem vállal, tekintet nélkül, hogy azok az eladáskor már léteznek és felismerhetők, vagy pedig csak később tűnnek elő és hogy minden egyes kincstári ló vevője köteles ezen feltétel elfogadását az árverési jegyzőkönyvben elismerni.

Az árverési jegyzőkönyv a Lóügyi szabályok I. részének H. mintája szerint két példányban szabályszerűen állítandó ki.

Az árverési jegyzőkönyv egyik példánya a vevő által a III. fokozat szerinti bélyegjeggyel ellátandó, a másik példány bélyegtelenül marad.

Az árverés megtörténte után az árverési jegyzőkönyv két példányban a bizottsági jegyzőkönyvvel és az árverésnél befolyt pénzüsszeggel együtt a szárnyparancsnokságnak haladéktalanul beküldendő.

2. Ha a ló a bizottság által kiirtandónak véleményeztetik, akkor a bizottság jegyzőkönyvileg megállapítja a betegséget,

vagy sérülést és annak ragálytalanságát, továbbá a ló kiirtásának és boncolásának (Lóügyi szab. II. Rész 9. §.) szükségességét, valamint a ló bőrének értékesíthetését és a hullának miként történendő eltakarítását.

A bizottsági határozat foganatosítása után a költségkimutatás (54. számú melléklet) a szárnyparancsnoksághoz haladéktalanul beküldendő.

Ezen kimutatáshoz a következő okmányok csatolandók:

a) ha a ló előzőleg gyógykezelés alatt állott volna, az őrs lovairól vezetett gyengélkedők könyvének kivonata és a ló betegségről, valamint a betegség lefolyásáról szerkesztett körleírás;

b) a betegség, vagy sérülésről és annak ragálytalanságáról, továbbá a ló kiirtásának és boncolásának szükségességéről, valamint a ló bőrének értékesítéséről és a hullának miként történendő eltakarításáról szerkesztett jegyzőkönyv;

c) az állatorvosi ténykedésből felmerült költségekről szerkesztett nyugta;

d) az esetleg igénybe vett gyógyszerekről az állatorvosi vényekkel felszerelt gyógyszerertári számla;

e) a hulla eltakarításából felmerült költségekről kiállított nyugta.

A lóbőrért befolyt összegről a vevőtől a II-ik bélyegfokozat szerinti bélyegjeggyel ellátott ellennyugta veendő s az a költségkimutatással együtt, de elkülönítve, szintén felterjesztendő a szárnyparancsnoksághoz; a lóbőrért befolyt pénzösszeg pedig egyidejűleg posta-utalvány mellett küldendő be.

A hullának eltakarításából felmerült költségek az őrs gazdasági átalánypénztárából előlegezendők; a többi kiadásokat, felsőbb jóváhagyás után, a szárnyparancsnokság közvetlenül téríti meg.

75. §.

Eljárás gyógyíthatatlan ragályos betegségi esetekben.

1. Gyógyíthatatlan ragályos betegségben (takonykór, tüdő-takony, bőrféreg, lépfene, tífus vagy dühben) sinlődő szolgálati ló az első bebizonyult ragályos kórtüneteknél haladéktalanul kiirtandó.

A kiirtást előzőleg a szakaszparancsnok, egy helyhatósági tisztviselő és egy állatorvosból álló bizottság, a Lóügyi szabályzat II. rész 3., 7. és 8. §-ában foglaltak alapján jegyzőkönyvileg megállapítja:

a) a lónak tényleges betegségét, kiirtásának és boncolásának szükségességét, tekintettel a Lóügyi szabályzat II. rész 5. és 9. §§.;

b) az istállónak és az istálló menyezetének mily mérvben való fertőtlenítését;

c) az etetőmedenczék és az állásoszlopok mikénti fertőtlenítését;

d) a fa-jászlok, a válasz-rudak, az itató-dézsák (vedrek), továbbá kefék, vakarók, törülörongyok, lópokróczok, kötőfékek és kötőfék-szarak megsemmisítését;

e) a lovon, lovasán és ápolóján használatban állott ruha, szerelvény és tisztító-eszközöknek a szükséghez képest történendő megsemmisítését vagy fertőtlenítését;

f) a vas alkatrészek mikénti fertőtlenítését;

g) az istálló talajának tekintettel a minőségre (t. i. kövezett, hidlással ellátott, vagy agyagburkolatu) szükséges fertőtlenítését, esetleg a mikénti eljárást;

h) az alomszalma mikénti megsemmisítését;

i) takony, bőrféreg vagy lépfene kóreseteknél az istállónak, ha az vesszőfonásból van építve, lerombolását;

j) minden lépfene kóresetnél fentiekén kívül még a hulla boncolásának helyét, valamint a hullával érintkezésben

volt talaj, a hulla szállítására használt szekér, a hulla szállításánál és eltakarításánál alkalmazott egyének testrészeinek mikénti megmosatását és fertőtlenítését;

k) a bonceszközök, végre

l) a lóápoló ágyneműinek mikénti fertőtlenítését.

2. Ezen jegyzőkönyvi megállapítások megtörténte után a következő intézkedések foganatosítandók:

a) a ló kiirtandó és esetleg boncolandó is; a hulla bizottságilag meghatározott mélységű gödörbe elásandó, a ló bőre keresztvágásokkal hasznavehetetlenné teendő, a ló farka és sörénye elégetendő, a hulla frissen égetett mészszel leöntendő és betemetendő;

b) az 1. alatti a)–l)-ig terjedő bekezdések alatt megállapított fertőtlenítések és megsemmisítések azonnal végrehajtandók és ennek megtörténtéről bizottsági jegyzőkönyv szerkesztendő;

c) a Lóügyi szabályzat II. rész 5. §. 7. bekezdésének a)–d) pontjára a jelentés a szakaszparancsnok által szerkesztendő és szolgálati uton a kerületi parancsnoksághoz felterjesztendő;

d) a fertőtlenítés, megsemmisítések, valamint a hulla boncolása- és eltakarításából felmerült költségek, a felszámítás jutányosságára nézve hatóságilag igazolt nyugták ellenében az őrsként átalányból előlegezve kiegyenlítendő;

e) az istálló helyreállítása és meszelése, továbbá a jászlak és egyéb istállóberendezési cikkek pótlása és a kitisztított istállónak füstölési költségeiről értelmesen szerkesztett, könnyen áttekinthető és a költségek jutányosságára nézve hatóságilag igazolt költségkimutatások beszerzendők, végre

f) a lóápoló megsemmisített ruházatáról egy külön és a tömegbeli cikkekről szintén egy külön becslési jegyzőkönyv szerkesztendő.

3. Mindezeknek foganatosítása után a költségkimutatás (54. sz. melléklet) a szárnyparancsnoksághoz felterjesztendő.

Ezen kimutatáshoz a következő okmányok csatolandók:

a) ha a ló előzőleg gyógykezelés alatt állott volna, az őrsként lovaikról vezetett gyengélkedők könyvének kivonata és a ló betegségéről, valamint a betegség lefolyásáról szerkesztett kórleírás;

b) az 1. alatti a)–l)-ig terjedő bekezdések értelmében felvett jegyzőkönyv;

c) a 2. pont b) alatti bekezdésben érintett jegyzőkönyv;

d) a 2. pont d) és e) alatti bekezdései értelmében beszerzett nyugták és költségkimutatások;

e) a 2. pont f) alatti bekezdése értelmében szerkesztett jegyzőkönyvek;

f) az állatorvosi ténykedésből felmerült költségekről szóló nyugta;

g) a gyógyszerári szerekre a 18. §. a) alatti 5. pontjának 3. bekezdése értelmében felszerelt gyógyszerári számla;

h) az esetleg felfogadott lóápolónak fizetett díjakról a 26. számú melléklethez hasonlóan kiállított nyugta.

4. A felmerült költségeket, felsőbb jóváhagyás után a szárnyparancsnokság számolja el és a 2. pont d), valamint a 3. pont h) alatti bekezdése értelmében az őrsként pénztári bizottsága által kifizetett összegeket az őrsként, a rendes zsold-jegyzékbe felvéve, adja ki, a többi költségeket pedig az illetőknek közvetlenül téríti meg.

A megsemmisített tömegbeli cikkek becsára az illető csendőr tömegkönyvében bevételbe helyeztetik.

76. §.

Nátház, (Influenza) továbbá buta- és dühcsirában sinlődő szolgálati lovakkal való elbánás.

1. Ha valamely őrsként istállójában a lovak között nátház eset fordul elő, a szakaszparancsnok azonnal a helyszínére utazik és egy helyhatósági kiküldött és az állatorvossal bizottsági jegyzőkönyvileg megállapítja és foganatosítja a baj

tovább terjedésének meggátlására szükséges óvintézkedéseket (Lóügyi szabályzat 4. §. 5. pont).

A felmerült költségekről szerkesztendő kimutatás (54. számú melléklet), tekintettel a 75. §. 3. pontjára, a körülményekhez képest felszerelve terjesztendő fel a szárnyparancsnoksághoz, mely a költségeket felsőbb jóváhagyás után a 75. §. 4. pontja értelmében téríti meg.

2. Lónak buta- és dühcsirában való megbetegedése esetében a szakaszparancsnok szintén azonnal a helyszínére utazik és a helyhatósági kiküldött és az állatorvossal *bizottságilag* megállapítja és foganatosítja a Lóügyi szabályzat II. részének 4. §. értelmében eszközendő eljárást.

A megállapított intézkedések foganatosítása után a körülményekhez képest felszerelt költségkimutatás (54. számú melléklet) további eljárás végett a szárnyparancsnoksághoz felterjesztendő, mely a kiegyenlítést felsőbb jóváhagyás után eszközli.

77. §.

Szolgálati lovak elhullása esetében követendő eljárás.

1. Ha kincstári szolgálati ló nem ragályos betegségben, hanem baleset folytán, vagy bárminemű más körülmények következtében elhull, a szakaszparancsnokból, egy helyhatósági tisztviselőből és az állatorvosból álló bizottság a lónak hulláját (a mennyiben az a Lóügyi szabályzat II. rész 9. §-a értelmében kívántatnék) boncoltatja és azután jegyzőkönyvileg megállapítja az elhullás okát, a netán szükséges fertőtlenítéseket, a hulla mikénti eltakarítását, a netán megállapított fertőtlenítések miként történendő véghezvitelét és a lóbőr mikénti értékesítését.

Ennek utána a hulla eltakarítandó és a 74. §. 2. pontjára való tekintettel összeállított kimutatás (54. sz. melléklet) további eljárás végett a szárnyparancsnokságnak felterjesztendő.

2. Lónak takonykórban, bőrféregben, náthalázban, lépfenében vagy dühben való elhullása esetében úgy járandó el,

mint a gyógyíthatatlan ragályos betegségben való kiirtásnál (75. §.) elő van írva; magától értetődően, hogy ez esetben a ló kiirtásának megállapítására vonatkozó módzatok figyelembe nem veendőek.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Egyéb gazdaszatkezelési teendők.

78. §.

A közigazdálkodási pénzek kezelése.

A közigazdálkodás pénzbeli vagyonát a m. kir. csendőr-őrsök stb. közigazdálkodásának vezetésére vonatkozó „Cs—20. Határozványok“ I. szakasz 1. pontjában felsorolt pénzek képezik.

A közigazdálkodási pénzek az 56. számú melléklet szerint vezetendő gazdálkodási könyvben számadásszerűleg kezelendőek. 56. sz. melléklet.

Ezen pénzek megőrzéseért, azok álladékanak helyességeért és hiánytalan voltaért a gazdálkodásvezető bizottság tagjai egyetemlegesen felelősek, egymásért kölcsönösen kezesek és kártérítésre kötelezettek. Ugyiszintén felelősek és kártérítésre kötelezettek mindazon károkért is, melyek a közigazdálkodásnak természetben meglévő vagyonát a saját gondatlanságuk és mulasztásuk folytán, illetve a gazdálkodás vezetésére vonatkozó határozványoknak figyelmen kívül hagyása miatt érik.

Egyebekben a közigazdálkodás vezetésére vonatkozó Cs—20. Határozványok rendelkezései mérvadók, melyeknek pontos be-tartása megköveteltetik.

79. §.

Az irodai- és írószer-átalányok elszámolása.

1. A járás-(őrs)-parancsnok irodai átalánya zsoldjegyzék alapján (5. számú melléklet) veendő igénybe.

2. Az irodai átalányról a járás-(őrs)-parancsnok nem vezet előjegyzést.

Ha kivételesen a szárnynál első elméleti kiképzésben részesülő próbacsendőrök volnának, az írószer-átalány a szárny-parancsnok által kezükre kifizetendő.

80. §.

A gazdasági átalány kezelése.

1. Az őrsöket megillető gazdasági átalány a zsoldjegyzékkel adatik ki.

Ezen átalányról az 57. számú melléklet szerint számlakönyv vezetendő, melybe az átalánypénz minden hóban egy tételszám alatt bevezetendő.

Az átalány-számlakönyv vezetésére az őrsparancsnok van hivatva; az átalánypénz a számlakönyvvel együtt a pénztartóasztalban őrizendő, melynek helyes kezeléseért és megőrzéseért a pénztári bizottság felelős. (2. §.)

2. Az átalány-számlakönyv őrszemplék, őrsátadások alkalmával és az év végével záratik le.

Szemle alkalmával a szemlélő előljárók kötelesek meggyőződni arról, hogy vajjon a 14. sz. táblázatban az őrs rendszeresített létszámára kivetett átalányösszegek az átalány-számlakönyvbe helyesen vannak-e bevezetve, továbbá, hogy az egyes tételek helyesen okmányoltattak-e s egyáltalában, hogy az átalány-számlakönyv vezetése a szabályoknak megfelel-e?

Év végével az átalány-számlakönyv bevétel és kiadás rovataiban feltüntetett összegek összegezendők, a kiadás a bevételből levonandó s a helyes maradvány kimutatandó. Ezen maradvány képezi a következő évi átalány-számlakönyvben az 1-ső bevételi tételt (tételszám feltüntetése nélkül). Az őrs-(járá)sparancsnok (pénztári bizottság) által évközben lezárás nem eszközendő, hanem minden egyes bevétel vagy kiadás után az utolsó függőleges rovatban a helyes maradvány kimutatandó.

Őrsátadás alkalmával az átalány-számlakönyv szabályszerűen lezárandó, az átadás napján mutatkozó maradvány a tárgyhasámban szóval kiirandó, keltezendő s úgy az átadó, mint az átvevő, nemkülönben a pénztárkulcsot kezelő csendőr által aláírandó.

A gazdasági átalányból előre nem látható kiadásokra 60 korona készletben tartandó, mely összegből a szárny-parancsnok engedélyezi a szükséges kiadásokat; 60 koronánál nagyobb összeget készletben tartani nem szabad, minélfogva a havi kiadások fedezése után 60 koronán felül esetleg fennmaradó összeg a szárnyparancsnok írásbeli engedélye alapján a közzgazdálkodásba átírandó.

A gazdasági átalánypénztárból teljesített kiadások, (nyugta, számla vagy parancscsal) okmányolandók; kivételt csakis azon összegek képeznek, melyek rendeltetésüknél fogva a közzgazdálkodási pénztárba átíratnak. Az átíratás nem különböző tételek és címek szerint, hanem egy tétel alatt eszközendő, a gazdálkodási könyvben pedig az átírt összeg szintén csak egy tétel alatt vételezendő be.

A kifizetés teljesítését az őrs pénztári bizottsága az illető okmányon igazolni tartozik.

Parancs alapján eszközölt bevétel vagy kiadás esetén a vonatkozó parancs az átalány számlakönyv illető tételéhez csatolandó, az iktató-jegyzőkönyv „Jegyzet” rovatában pedig

ezen körülmény röviden felemlitendő. Pl.: „Gazdasági átalány számla-könyv 12. tételéhez csatolva.“

Az átalány számlakönyv 1-ső függőleges rovatába a tétel-szám az év kezdetétől „1“ számmal kezdve folytatólagosan az év végéig, a 2. rovatban pedig a mellékletek száma tüntetendő fel és ezen számok a bevételt vagy kiadást igazoló okmányokra tört alakban rávezetendők. Pl.: „ $\frac{13}{2}$ “ szám.

Az ujonnan felállított őrsök gazdasági átalány-pénztárának 60 koronával leendő megalapításához a kerületbeli összes régebbi őrsök gazdasági átalány-pénztárai egyenlő részben hozzájárulni tartoznak.

A hozzájárulási hányadot a kerületi parancsnokság állapítja meg és intézkedik annak mikénti befizetése iránt.

81. §.

A szolgálati könyvek kezelése és nyilvántartása.

Az őrs részére kiadott szolgálati könyvek az őrs leltárában tartandók nyilván és azok gondozásáért az őrs-(járás-)parancsnok felelős.

Az őrs részére előirt szolgálati könyvek bekötve adatnak ki, az ebbeli utánjavítások az őrs-(járás-)parancsnok iroda-átalányát terhelik.

Szemlevizsgálatok alkalmával a szemléttartó (szárny- vagy szakaszparancsnok) köteles meggyőződni arról, hogy az őrsön meglévő összes szolgálati könyvek helyesen gondoztatnak-e és jókarban vannak-e tartva?

Ha valamely szolgálati könyv hosszu és rendes használat mellett hasznavehetetlenné válik, erről jegyzőkönyv veendő fel.

Ezen jegyzőkönyv szemle alkalmával a vizsgáló előljáró és az őrs-(járás-)parancsnok által szerkesztendő s a szemlelelet másolatával esetről-esetre a kerületi parancsnoksághoz terjesztendő fel.

82. §.

Elhelyezés.

1. Az őrs elhelyezéséről való gondoskodás a szárnyparancsnokság ügyköréhez tartozik s ennél fogva az őrs elhelyezésére vonatkozó mindennemű előterjesztések szolgálati uton a szárnyparancsnoksághoz intézendők.

Oly őrsállomáson, ahol az őrsön kívül szárny- vagy szakasz-(különítmény-)parancsnok is lakik, a laktanyának átvétele és annak további felügyelete az illető tisztet, különben az őrs- (járás) parancsnokot illeti.

2. Ujonan bérelt laktanyának átvétele mindenkor bizottság által eszközendő.

Ezen bizottság áll:

a) a szárnyparancsnokság által előzetesen értesített tulajdonos-, vagy meghatalmazottjából, ha pedig a tulajdonos nem jelenik meg, vagy pedig meghatalmazott iránt nem intézkedik, egy helyhatósági tisztviselőből;

b) két felkért tanuból;

c) tisztai állomáson az illető (szárny-, szakasz-, különítmény-)parancsnokból, kikülönített őrsön pedig az őrs-(járás-)parancsnokból.

Az átvétel a szárnyparancsnok által rendelkezésre adott bérleti szerződés másolata alapján foganatosítandó s az erről az 58. számú melléklet szerint felvett jegyzőkönyv az átvétel után a szárnyparancsnoksághoz felterjesztendő.

Valamely laktanyának felhagyása esetében a laktanya ugyanily bizottság által adandó át a szárnyparancsnokság által előzetesen értesített tulajdonosnak (meghatalmazottjának), vagy ha ez nem intézkedett volna, a község előljáróságának. Az átvétel befejeztével a jegyzőkönyv szintén felterjesztendő a szárnyparancsnoksághoz.

3. A laktanyák javítására vagy kibővítésére vonatkozólag az űrs-(járás)parancsnoknak semmilyen rendelkezési joga nincs, ily kérdésekben a laktanyatulajdonossal (megbizottal) csakis felsőbb helyről nyert meghagyás alapján tárgyalhat.

Ha valamely laktanyánál a bérlet tartama alatt oly helyreigazitások szükségessége merül fel, amelyeknek foganatosítása a bérleti szerződés értelmében a laktanyatulajdonost terheli, erről szárny- vagy szakaszparancsnoki szemle alkalmával a szemlélő előljárónak jelentés teendő, ki is, ha a laktanyatulajdonos az állomáson vagy annak közvetlen közelében lakik, a szükséges helyreigazitásokat és azok mikénti foganatosítását a laktanyatulajdonos (meghatalmazottja) meghallgatása mellett megállapítja és ennek foganatosítására a tulajdonost, (megbizottat) szóbelileg felszólítja. Azon esetben, ha a tulajdonos (meghatalmazott) megbízhatlansága miatt ezen megállapodásnak írásba foglalása szükségesnek mutatkozik, a megállapodásról jegyzőkönyv veendő fel és az a tulajdonos (meghatalmazott) által is aláírandó.

A laktanyatulajdonossal (meghatalmazottal) létrejött megállapodásról esetleg felvett jegyzőkönyv felterjesztése mellett a szárnyparancsnokságnak a helyszínről jelentés teendő.

Ha a laktanya-tulajdonos, illetőleg annak meghatalmazottja az illető tisztnek az űrsön való időzése alatt ott meg nem jelenhetne, vagy pedig ha a helyreigazitásnak a szükségessége más alkalommal merül fel, akkor erről a szárnyparancsnokságnak jelentést kell tenni, mely a helyreigazitás szükségességének és mikénti foganatosításának megállapítására határidőt tűz ki, s erről a laktanyatulajdonost, valamint az űrsöt értesíti.

A szükséges helyreigazitások és azok mikénti foganatosítása a szárnyparancsnokság által a bérleti szerződésben foglaltak alapján kiszabott határidőben a laktanyatulajdonos, vagy meghatalmazottjából, ha pedig a tulajdonos nem intézkedett volna, egy helyhatósági tisztviselőből, ~~s~~ továbbá a

laktanyaparancsnok és két szakértőből álló bizottság által jegyzőkönyvileg állapítandók meg, és ezen jegyzőkönyv, valamint a helyreállítások után felmerülő költségekről szerkesztett kimutatás, a szárnyparancsnoksághoz felterjesztendő.

4. A laktanyatulajdonos változása vagy elhalálása a szárnyparancsnokságnak azonnal bejelentendő.

5. A laktanya-kémények seprtetése bérelt épületeknél a tulajdonost terheli, kincstári tulajdont képező űrslaktanyáknál pedig szerződésileg biztosítatik.

A takaréktűzhelyek, fűtőkályhák és azok füstvezető csöveinek tisztogatási költségeit a legénység a közzgazdálkodásból fedezi.

6. Az űrs-(járás)parancsnok köteles gondoskodni arról, hogy az esedékes laktanyabérről az 59. számú melléklet szerint kiállított s a második fokozat szerinti bélyeggel ellátott nyugta a szárnyparancsnoksághoz ideje korán beküldessék.

59. sz.
mellék-
let.

7. Csendőrségi célokra szolgáló kincstári épületeknél szükségesnek mutató helyreigazitások és javításoknak szükségessége a felügyeletre hivatott parancsnok (1. pont) és a kincstár terhére igénybe veendő két szakértő, valamint a szemléltartó szárny-, vagy szakaszparancsnok által esetről-esetre megállapítandó és az erről a 60. sz. melléklet szerint szerkesztett jegyzőkönyv, a 61. sz. melléklet szerint szerkesztett költségkimutatással együtt a szárnyparancsnoksághoz felterjesztendő.

60. sz.
melléklet,
61. sz.
melléklet.

A költségkimutatásban a kőműves és ács által teljesítendő munkálatok méretei feltüntetendők.

Ha ily épületeknél a pecegődrök tisztítása szükségeltetik, erről a költségkimutatás felterjesztése mellett a szárnyparancsnokságnak jelentést kell tenni.

A laktanya-berendezési tárgyak kezelésére vonatkozó teendők.

62. sz. melléklet. 1. Az őrsök rendelkezésére adott laktanya-berendezési és egyéb kincstári tárgyairól az őrs-(járás)parancsnok a 62. számú melléklet szerint rendszeres leltárt vezet, melynek alakját, rovatait és csoportjait a kerületi parancsnokságnál vezetett leltárnak megfelelőleg, a kerületi parancsnokság állapítja meg.

Ezen tárgyak megőrzéséért és azok okszerű gondozásáért az őrs-(járás)parancsnok felelős.

A vizsgáló előjáró minden egyes szemle alkalmával behatóan meggyőződni tartozik arról, hogy ezen kincstári javaknak minden iránybani takarékos, célszerű és gondos kezelése betartatik-e.

63. sz. melléklet. 2. A rendszeresített laktanya-berendezési cikkek a 63. számú táblázatban vannak feltüntetve. Ezek közül a közös butorzat és felszerelés (a konyhai felszereléshez tartozó kézi-kefeseprő, személtáda, nyirfaseprő és bádogg-gyertyatartók kivételével, lásd ezen pont 2. bekezdését), továbbá az iroda-, iskola-, raktár-, fogda-, lovarda-, istálló- és egyéb laktanyafelszerelések jókarbantartásáról és utánpótlásáról a kincstár gondoskodik.

A konyha-felszerelések jókarbantartása és utánpótlása a gazdasági átalány rovására történik.

3. Valamely laktanyaberendezési cikkek hasznavehetlenné válása, vagy helyreállításának szükségessége mindenkor bizottsági jegyzőkönyvvel igazolandó.

Ezen jegyzőkönyv az őrsökön szárny-, vagy szakaszparancsnoki szemle alkalmával a vizsgálótiszt és az őrs (járás) parancsnok, sürgős esetekben az őrs (járás) parancsnok és két csendőr által a 64. számú melléklet szerint egész ivre szerkesztendő.

A felvett jegyzőkönyv a netáni költségkimutatással együtt, mely utóbbi a 65. számú melléklet szerint állítandó ki, a szárnyparancsnoksághoz beküldendő.

Szerződésileg biztosított berendezési tárgyak (ágy, ágynemű, bádoggmosdótál, laktanyacimtábla stb.) beszerzési költségei a költségkimutatásba nem veendő fel, mivel ezen tárgyak pótlása iránt a beterjesztett jegyzőkönyv alapján a kerületi parancsnokság, illetőleg a pótszárnyparancsnokság intézkedik.

A többi berendezési tárgyak, valamint a helyreállítások költségei ezen kimutatásban tárgyalandók, melyekről a 66. számú melléklet szerint kiállított árujegyzék csatolandó.

Az árujegyzékre 100 koronáig 2 filléres, azonfelüli összegnél pedig 10 filléres bélyegjegy ragasztandó.

Halasztást nem tűrő sürgős esetekben meg van ugyan engedve az utánpótlások és helyreállításoknak esetről-esetről való kérése is, az ily soron kívüli intézkedések azonban lehetőleg kerülendőek és szükségük külön jelentésben is igazolandó.

4. Az őrsbutorzat utánfestése és újbóli festése — a szükséghez képest — az e célra rendszeresített átalány rovására eszközendő. (Illetékszabályzat 56. §. 2. pont.)

Kivételt képez a kerület székhelyén levő őrs butorzata, melynek újbóli festése és utánfestése a 3. pontban előirt módzatok szerint a kincstár terhére eszközendő.

5. Hasznavehetetlennek osztályozott cikkek pótlása, valamint a helyreállítási költségek engedélyezése iránt a kerületi parancsnokság intézkedik.

Hasznavehetetlen ágyneműek pótlás után az őrs kamrájában helyezendőek el és a hasznavehetetlen szerelvényekkel és lőszerhulladékkal együtt (65. §. 5. és 68. §. 2. pont) minden év február hó 1-ig (külállomásbeliek részéről posta útján) a javadalmazás terhére a pótszárnyparancsnoksághoz beküldendőek.

Szalmazsákok, lőszörpárnahéjak, fehér vánkoshéjak és lepedők a gazdasági átalányból javítandók; ha foltozási célokra ágynemű szükségeltetnék, ez a szárnyparancsnokságtól kérendő.

Az elengedésre ajánlatba hozott azon lepedők és fehér-vánkoshéjak, melyek már annyira foszlányosak és használhatlanok, hogy kicserélésükre az új tárgyak beérkeztéig sem lehet várakozni, a pótszárnyparancsnokságnál lévő tartalékkészletből haladéktalanul pótolhatók; ennél fogva halasztást nem tűrő sürgős esetekben a teljesen használhatlanná vált lepedők és fehér-vánkoshéjaknak ujakkal való pótlása esetről-esetre a pótszárnyparancsnokságtól kérelmezhető.

84. §.

Őrsök átadásánál követendő eljárás.

Őrsök átadásának azon esetben van helye, ha az őrsparancsnok őrsétől bármi okból véglegesen megválík, vagy meghal, vagy pedig ha 14 napnál tovább terjedő időtartamra távozik.

Hirtelen elhalálozás esetében az őrs átadását a halálest felvételére kirendelt tiszt eszközli.

Valamely őrs átadását, az átadás (átvétel) sorrendjének meghatározása mellett, a szárnyparancsnokság rendeli el.

Az átadásnál, (átvételnél) átadandók: az őrs-(járás)parancsnok közvetlen felügyeletére és felelősségére bizott tárgyak s az őrs-(járás)parancsnokság vitelére vonatkozó összes ügyiratok, előjegyzékek és pénztár, s végre minden egyéb, az őrs tulajdonát képező, belgazdászati lag beszerzett tárgyak.

Az átadás eszközléséről, annak sorrendje és eredménye szerint a 67. sz. melléklet szerint szerkesztendő jegyzőkönyv veendő fel, mely jegyzőkönyv az átadás, illetve átvétel megtörténte után 24 óra alatt rövid jelentés kíséretében, a szárnyparancsnokságnak felterjesztendő.

A jegyzőkönyvben határozott kifejezés adandó annak, hogy az őrs leltára az átadó és átvevő által aláíratott.

85. §.

A lótrágya értékesítése.

A lótrágya a közigazdálkodást vezető bizottság által a lehető legelőnyösebben értékesítendő.

A befolyt pénzek az általány számlakönyvbe (57. sz. melléklet) bevételezve, az állandó alom kifogástalan fentartására és az istállóvilágításnál felmerülő kiadási többlet fedezésére fordítandók.

Ha a trágya értékesíthető nem volna, úgy az cserébe szalmáért, külön okmányolás nélkül is odaadható; ha pedig a trágya nemcsak hogy semmi módon nem értékesíthető, hanem eltakarítása is költségbe kerül, az ebbeli költség engedélyezése iránt szolgálati uton a kerületi parancsnoksághoz jelentés teendő. Az engedélyezett költség a javadalmazást terheli.

86. §.

Nyomtatványok beszerzése.

Az őrsparancsnokság vezetéséhez szükséges szolgálati könyv, iktató könyv, szemlejegyzőkönyv, a posta-kiadókönyv, postaátvételi könyv, továbbá őrijáratok lajstrom, átvonulók jegyzéke, nyomozott egyének, állatok és tárgyak jegyzéke, a jegyzék könyvecske, az oktatólagos parancsok tárgymutatója, a közigazdálkodási könyv, a gazdasági általány számlakönyv, gyengélkedők könyve, a gyengélkedő könyv a lovakról és végre az őrsleltárnak beszerzési költségei az őrs gazdasági általányából — felsőbb engedély kikérése nélkül — fedezendő, ellenben az ezen utasításban előírt s a gazdászati kezelés vezetéséhez szükséges többi nyomtatványlapok a nyomtatványszállítóktól a járás illetve őrsparancsnok irodai általányából szerzendők be.

A ruha- és fegyverzeti könyvecskek a kincstár, a tömeg könyvek pedig az általános tömeg alap terhére szereztetnek be és adatnak ki.

sz. 111.488 IV-b.
1921. Cs. K. 21. 1921. 1921.

Az őrzárati lapok 100—100 lapot tartalmazó kötegekben az őrsparancsnok által félévenkint szerzendők be, a felmerülő beszerzési költség pedig a félévenkint (junius és január 10-ig) beterjesztendő számla alapján a szárnyparancsnokság által a javadalmazás terhére elszámoltatik.

87. §.

Kincstári tárgyak eladása.

1. Hasznavehetetlenné vált kincstári szerelvények, ágyneműek és szolgálati könyvek, továbbá lőszerhulladékok, valamint a hatályon kívül helyezett szolgálati könyvek, minden évi február hó 1-ig a pótszárnyparancsnoksághoz a javadalmazás terhére szállítandók be.

Hasznavehetetlenné vált egyéb tárgyak, ha azoknak a kincstár javára való értékesítése elrendeltetett, a helyi viszonyokhoz képest, árverés útján vagy egyéb alkalmas módon értékesítendők.

Csekély értékű laktanyaberendezési cikkek (pl. székek) az őrsnek belgazdászati célokra meghagyatnak, illetőleg az őrs javára értékesítendők.

2. Azt, hogy a kincstár javára értékesítendő tárgyak alku vagy árverés útján adassanak-e el, a kerületi parancsnokság határozza meg.

Az alku útján való eladás a pénztári bizottság által eszközlendő és az átvett pénzről ellennyugta szerzendő be, mely a vevő által a III. fokozat szerinti bélyegjeggyel ellátandó.

Ha árverés útján való értékesítés rendeltetett el, akkor az árverés az őrs pénztári bizottsága és egy helyhatósági kiküldött által ejtendő meg és az eredményről a 68. számú melléklet szerint szerkesztett jegyzőkönyv veendő fel, mely a vevő által aláírandó.

Az árverési jegyzőkönyvek minden esetben okiratoknak tartatnak és a III. fokozat szerinti bélyegilleték alá esnek, mely illeték minden egyes vevő részéről az általa megvett tárgy vételárához képest megfizetendő.

Ha egy személy több tárgyat vett meg, ez esetben az általa fizetett összes vételár után járó bélyeg fizetendő.

Ha valamely árverési jegyzőkönyv felsőbb jóváhagyásnak van alávetve, akkor az a legtöbbet ígérő, vagy ígérők részéről aláírandó és ők ajánlataik után a megszabott egy korona illetéket lefizetni tartoznak, mely a jóváhagyás megtörténte után, az utólagosan fizetendő fokozatos bélyegilletékbe, amennyiben ez az egy korona összeget meghaladná, beszámítandó.

Az őrsön levő hasznavehetetlen mosdótálak, laktanya cimtáblák, fegyver és kard alkatrészek, a hasznavehetetlen ágyneművel és lőszerhulladékkal együtt a pótszárnyparancsnokság raktárába beszolgáltatandók.

II. RÉSZ.

A magyar királyi csendőrségi pótlókeret gazdaság-kezelése.

HATODIK FEJEZET.

A pénztárkezelésre, továbbá az élelmezési állomány nyilvántartására, valamint az illetékek igénylésére, felvételére és felhasználásuknak kimutatására vonatkozó határozványok.

88. §.

Általános pénztárkezelési szabályok.

1. A pótlókeret kezelése alatt álló illeték, gazdasági átalány, közzgazdálkodási és egyéb más, elszámolás tárgyát képező pénzek a pótlókeret pénztárában őrzendők, mely célból a pótlókeret ~~az őrsökéhez hasonló pénztartó asztallal~~ (1. §.) láttatik el. *Wachtstein-féle pénztárkezelési szabály*

Ezen asztal a pótlókeretparancsnok irodájában helyezendő el és megfelelő felügyeletéről a pótlókeretparancsnok tartozik gondoskodni.

2. A pótlókeret pénztára „Pénztári bizottság“ által kezelendő, mely a pótlókeret parancsnoka által kijelölt őrmesterből és a gazdasági átalány-számlakönyv vezetésével megbízott altisztból áll.

A pénztár felnyitása és elzárása, valamint a pénztári álladék helyességéről való meggyőződés, nemkülömben a pénz-

L'2 par. 62. R. M. 1916.

4. Szelvény.

A 140. és 141. oldalon lévő 88. §. szövege törlendő, s helyébe beragasztandó.

88. §.

Általános határozványok.

a) *A pótlókeret parancsnokságra nézve.*

A pótlókeret, mint saját állománnyal bíró tisztii alosztály önálló gazdaszati ügykörrel lévén felruházva, a kizárólag a pótlókeretre vonatkozó szervi- és egyéb különleges határozványok érintetlenül hagyása mellett gazdaszati kezelési tekintetben reá nézve általában ugyanazon szabályok érvényesek, melyek a szárnyparancsnokságokra nézve fennállanak.

b) *A pótlókeret alosztályára nézve.*

A pótlókeret legénysége a pótlókeret alosztályát képezi. Parancsnoka a rangidősebb altiszt, kinek ezen szolgálati állása egyenlő a szárny székhelyén levő őrsparancsnokéval.

A pótlókeret-alosztály közvetlenül a pótlókeret parancsnokságnak van alárendelve. Gazdaszati ügyeit a jelen szabály értelmében látja el; ennél fogva, amennyiben a pótlókeret szervezete és különleges viszonyai ettől eltérést nem követelnek, a jelen utasítás I. részében foglaltak reá nézve éppen úgy mérvadók, mint az őrsökre.

88—89. §.

141

tárhoz tartozó kulcsok valamelyikének elvesztése esetében követendő eljárást a 3. és 4. §-ok határozványai szabályozzák.

3. A pótlókeretet a pótszárny, esetleg a törzs pénztárából megillető pénzek, valamint a 26. §. értelmében meghatalmazott által a pótlókeret részére átvett pénzek és pénzértékek, a pótlókeret parancsnoka által kézbesítési könyv mellett veendőők át és általa szintén hasonló módon adandók át a pénztári bizottságnak.

A posta-utalvánnyal érkezett pénzekkel együtt a szelvények is átadandók, ha pedig pénzes levél érkezett, az kézbesítés előtt az 5. §-ban előirt óvatosság mellett a pénztári bizottság jelenlétében felbontandó s felbontás után a pénzzel együtt a boriték is átadandó a pénztári bizottságnak.

Azon esetben, ha a pénzes levél felbontása alkalmával a pénz és annak kíséretében érkezett okmányokkal szemben különbség mutatkozik, erről a pótlókeret-parancsnok és a pénztári bizottság által aláirt értesítés a pótszárnyparancsnokságnak azonnal beküldendő.

A pénzes levelek és utalványok záradékolására és meg-

5. Szelvény.

A 141. és 142. oldalon a 89. §. 1. pont 1—6. bekezdései törlendők, s helyébe beragasztandó.

89. §.

A pótlókeret állománya.

a) *Anyakönyvi állomány.*

A pótlókeret kötelékébe végleg beosztott egyének és lovak annak anyakönyvi állományát képezik.

b) *Élelmezési állomány,*

Ezen állomány állhat a pótlókeret rendszeresített állományába tartozó egyének és lovakból és a vezényelték, illetve a pótlókeret élelmezésébe beosztottakból.

88. §.

*Általános határozványok.*a) *A pótlókeret parancsnokságra nézve.*

A pótlókeret, mint saját állománnyal bíró tiszti alosztály önálló gazdászati ügykörrel lévén felruházva, a kizárólag a pótlókeretre vonatkozó szerve- és egyéb különleges határozványok érintetlenül hagyása mellett gazdaságkezelési tekintetben reá nézve általában ugyanazon szabályok érvényesek, melyek a szárnyparancsnokságokra nézve fennállanak.

b) *A pótlókeret alosztályára nézve.*

A pótlókeret legénysége a pótlókeret alosztályát képezi. Parancsnoka a rangidősebb altiszt, kinek ezen szolgálati állása egyenlő a szárny székhelyén levő őrsparancsnokéval.

A pótlókeret-alosztály közvetlenül a pótlókeret parancsnokságnak van alárendelve. Gazdászati ügyeit a jelen szabály értelmében látja el; ennél fogva, amennyiben a pótlókeret szervezete és különleges viszonyai ettől eltérést nem követelnek, a jelen utasítás I. részében foglaltak reá nézve éppen úgy mérvadók, mint az őrsökre.

tárhoz tartozó kulcsok valamelyikének elvesztése esetében követendő eljárást a 3. és 4. §-ok határozványai szabályozzák.

3. A pótlókeretet a pótszárny, esetleg a törzs pénztárából megillető pénzek, valamint a 26. §. értelmében meghatalmazott által a pótlókeret részére átvett pénzek és pénzértékek, a pótlókeret parancsnoka által kézbesítési könyv mellett veendőők át és általa szintén hasonló módon adandók át a pénztári bizottságnak.

A posta-utalvánnyal érkezett pénzekkel együtt a szelvények is átadandók, ha pedig pénzes levél érkezett, az kézbesítés előtt az 5. §-ban előirt óvatosság mellett a pénztári bizottság jelenlétében felbontandó s felbontás után a pénzzel együtt a boríték is átadandó a pénztári bizottságnak.

Azon esetben, ha a pénzes levél felbontása alkalmával a pénz és annak kíséretében érkezett okmányokkal szemben különbség mutatkozik, erről a pótlókeret-parancsnok és a pénztári bizottság által aláirt értesítés a pótszárnyparancsnokságnak azonnal beküldendő.

A pénzes levelek és utalványok záradékolására és megőrzésére az 5. §. 3. pontjában foglaltak a pótlókeret pénztári bizottságára is irányadók.

4. A pótlókeret részéről a pótszárny, esetleg a törzs pénztárába teljesítendő befizetések egy altiszt által kézbesítési könyv mellett eszközölködnek.

A postautalvánnyal továbbítandó pénzekről a 6. §. értelmében szerkesztendő utalványt a pénztári bizottságba a pótlókeret parancsnoka által kijelölt őrmester állítja ki, a pénzértékeknek a 6. §. szerint való csomagolása és a pénzeknek, valamint a pénzértékeknek a feladása a pénztári bizottság kötelessége.

89. §.

Az élelmezési állomány nyilvántartása.

1. A pótlókeret élelmezés tekintetében a pótszárnyparancsnoksághoz van utalva.

Ezen állomány állhat a pótlókeret rendszeresített állományába tartozó legénység és lovakból és az elhelyezési, valamint a szolgálati viszonyokra való tekintettel a pótlókeret élelmezésébe beosztottakból.

Az élelmezési állomány nyilvántartására a Szolgálati szabályzat I. Részének 231. pontja értelmében vezetendő kihallgatási könyv szolgál.

A pótlókeret rendszeresített állományába tartozó legénység alosztályi anyakönyvi lapját, katona- (honvéd-) igazolványát a pótszárnyparancsnokság, a többi okmányokat, nevezetesen eskülapját, kötelezőjét, minősítvényi táblázatát, dicséreti jegyzékét, büntetési jegyzőkönyvi kivonatát és lőlapját pedig a pótlókeret parancsnoka őrzi meg. Ha ezek közül valamelyik fogyatékbba jut, annak okmányait a pótlókeret parancsnoka további eljárás végett a pótszárnyparancsnokságnak megküldi.

A pótlókeret parancsnoka továbbá ezen legénység alosztály anyakönyvi lapjainak másolataival is el van látva (Csendőrszárny gazdaszatkezelési utasítás 12. §. 3. pontja), melyeket az állományparancsok alapján tovább vezetni és a pótlókeret állományából fogyatékbahozatal esetében irattározni tartozik.

A pótlókerethez próbaszolgálatra (pótlóidomításnál való kipróbálás végett) beosztottak anyakönyvi lap, minősítvényi táblázat és dicséreti jegyzék másolatai, valamint büntetési jegyzőkönyvi kivonatai a pótlókeret parancsnokának rendelkezésére bocsátandók (Csendőrszárny gazdaszatkezelési utasítás 12. §. 3. pontja). Ezen okmányok a pótlókeret állományába való végleges áthelyezés esetében irattározandók, ellenkező esetben pedig az illető szárnyparancsnokságnak visszaküldendőek.

A pótlókeret állományába tartozó pótlólovak felől a pótlókeret parancsnoka a 69. számú melléklet szerint pótlóanyakönyvet vezet.

Ezen ló-anyakönyvbe a növedékek és fogyatékok az állomány- és egyéb parancsok alapján vezetendők be, a többi

rovatok a pótlóavatási-lajstrom és a III. sz. csendőrkerületi parancsnokság vonatkozó rendeletei alapján töltendők ki.

A pótló-anyakönyv időnkint a III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által megvizsgálandó.

2. A pótlókeret élelmezési állományában előforduló személyi növedékek és fogyatékok a kerületi parancsnokságnak bejelentendők és egyuttal a pótszárnyparancsnoksággal is közlendők; minden egyéb személyi változás, valamint a lóállományban felmerülő mindennemű változás a pótlókeret parancsnoka által a pótszárnyparancsnokság útján a kerületi parancsnokságnak jelentendő.

Szökéseknél, vagy szökevények bemutatásánál az előirt beadványokat (Csendőrszárny gazdaszatkezelési utasítás 2. számú melléklete) a pótszárnyparancsnokság van hivatva szerkeszteni.

Kórházba vagy kerületi fogházba átadás esetében az 1. és 2. sz. melléklet szerinti „Részletes áttekintési (ellen-) lajstrom“-ot és a 3. és 4. sz. melléklet szerinti „Élelmezési (ellen-) jegy“-et a pótlókeret parancsnoka szerkeszti és az élelmezési ellenjegyet a pótszárnyparancsnokságnak haladéktalanul megküldi.

90. §.

A pénzbeli illetékek fedezésére szolgáló pénzüsszegek igénybe-

6. Szelvény.

A 143. oldalon a 90. §. 1. bekezdése töröndő, s helyébe beragasztandó.

1. A pótlókeret parancsnokság a felmerülő kiadások fedezésére szükséges havi javadalmazás igénylését, felvételét és elszámolását a szárny-gazdaszatkezelési utasítás II. fejezet 25. és következő §-ai értelmében eszközli.

Ezen állomány állhat a pótlókeret rendszeresített állományába tartozó legénység és lovakból és az elhelyezési, valamint a szolgálati viszonyokra való tekintettel a pótlókeret élelmezésébe beosztottakból.

Az élelmezési állomány nyilvántartására a Szolgálati szabályzat I. Részének 231. pontja értelmében vezetendő kihallgatási könyv szolgál.

A pótlókeret rendszeresített állományába tartozó legénység alosztályi anyakönyvi lapját, katona- (honvéd-) igazolványát a pótszárnyparancsnokság, a többi okmányokat, nevezetesen eskülapját, kötelezőjét, minősítvényi táblázatát, dicséreti jegyzékét, büntetési jegyzőkönyvi kivonatát és lölapját pedig a pótlókeret parancsnoka őrzi meg. Ha ezek közül valamelyik fogyatékbá jut, annak okmányait a pótlókeret parancsnoka további eljárás végett a pótszárnyparancsnokságnak megküldi.

A pótlókeret parancsnoka továbbá ezen legénység alosztály anyakönyvi lapjainak másolataival is el van látva (Csendőrszárny gazdaságkezelési utasítás 12. §. 3. pontja), melyeket az állományparancsok alapján tovább vezetni és a pótlókeret állományából fogyatékbahozatal esetében irattározni tartozik.

A pótlókerethez próbaszolgálatra (pótlóidomításnál való kipróbálás végett) beosztottak anyakönyvi lap, minősítvényi táblázat és dicséreti jegyzék másolatai, valamint büntetési jegyzőkönyvi kivonatai a pótlókeret parancsnokának rendelkezésére bocsátandók.

1:

va

es

dei

69. sz. ker.
mellék-
let.

mán

rovatok a pótlóavatási-lajstrom és a III. sz. csendőrkerületi parancsnokság vonatkozó rendeletei alapján töltendő ki.

A pótló-anyakönyv időnkint a III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által megvizsgálandó.

2. A pótlókeret élelmezési állományában előforduló személyi növedékek és fogyatékok a kerületi parancsnokságnak bejelentendőek és egyuttal a pótszárnyparancsnoksággal is közlendők; minden egyéb személyi változás, valamint a lóállományban felmerülő mindennemű változás a pótlókeret parancsnoka által a pótszárnyparancsnokság útján a kerületi parancsnokságnak jelentendő.

Szökéseknél, vagy szökevények bemutatásánál az előirt beadványokat (Csendőrszárny gazdaságkezelési utasítás 2. számú melléklete) a pótszárnyparancsnokság van hivatva szerkeszteni.

Kórházba vagy kerületi fogházba átadás esetében az 1. és 2. sz. melléklet szerinti „Részletes áttekintési (ellen-) lajstrom“-ot és a 3. és 4. sz. melléklet szerinti „Élelmezési (ellen-) jegy“-et a pótlókeret parancsnoka szerkeszti és az élelmezési ellenjegyet a pótszárnyparancsnokságnak haladéktalanul megküldi.

90. §.

A pénzbeli illetékek fedezésére szolgáló pénzüsszegek igénybevétele.

1. A pótlókeret parancsnokának a hó 1-én kiszolgáltató járandósága a pótszárny fizetési jegyzékében számítatik fel.

A zsoldot élvező legénységet megillető zsold és az ezzel egyidejűleg kifizetendő illetékek, valamint az átalányok fedezésére szükséges pénzüsszegek az 5. számú melléklet szerinti „Zsoldjegyzék“-ek alapján kérendők.

A zsoldjegyzék a pótlókeretparancsnok által szerkesztendő és pedig:

a) a pótlókerethez szolgálattételre áthelyezettek vagy vézényeltek;

b) a pótlókerethez beosztottak;

c) a pótlókeret élelmezéséből kórházban, gyógyfürdőben vagy szabadságon levők illetékeiről.

2. A zsoldjegyzék szerkesztése, továbbá az igénylendő illetékek és átalányok felszámításának okmányolása, valamint a zsoldjegyzékek beküldése a 9. §. A)–C) pontjai szerint fogatosítandó.

A 9. és 10. számú mellékletek szerinti beadványokat a pótlókeret állományába tartozó, valamint a pótlókerethez vezényelt legénység állítja ki, a pótlókeretparancsnok pedig ezeket a pótszárnyparancsnokság útján a kerületi parancsnokságnak beterjeszti.

A pótlókeretparancsnok irodai, irodafűtési és világítási átalányai (Illetékszabályzat 55. §. 1., 2. és 5. pontjai) a pótszárny fizetési jegyzékében számíttatnak fel; a 70. számú melléklet szerinti gazdasági átalányok (Illetékszabályzat 56., 58., 59., 60., 61., 65. és 68. §§.), valamint a legénységi szobák fűtési átalánya (Illetékszabályzat 65. §. 6. pont) a 9. §. B) pontja szerint igénylendők.

A lóápolók és pótlovak után a gazdasági átalány a rendszeresített állományra tényleg meglevő lóápolók és pótlovak számához képest veendő fel a zsoldjegyzékbe.

3. A bizonyos szolgálati viszonyok beálltával esetről-esetre kifizetendő illetékek a 10. §. határozványai szerint igénylendők és okmányolandók.

A napontai 40 fillérből álló pótlóidomítási jutalomdíj és 10 fillérből álló ruhakoptatási átalányról (Illetékszabályzat 37. és 64. §-ai) a 71. számú melléklet szerint kiállított „Nyugta” minden hó 1-én a pótlókeretparancsnokság által a pótszárnyparancsnokságnak beküldendő, mely ennek alapján ezen illetékeket a pótlókeretparancsnokságnak, a legközelebbi zsoldjegyzékkel, kifizetés végett megküldi.

70. sz.
mellék-
let.

71. sz.
mellék-
let.

91. §.

A pénzbeli illetékek fedezésére felvett összegek hováfordításának kimutatása. az alovatálynál.

A zsoldjegyzékkel igényelt pénzösszegeknek, valamint a pótszárnyparancsnokság által a zsoldjegyzékbe bevezetett követeléseknek felvétele, kifizetése és felhasználásának kimutatása a 11. §. határozványai szerint történik.

Ha a pótlókeretparancsnok a kifizetésnél jelen nem lehet, akkor az illetékek az őt helyettesítő tiszt által fizetendők ki; ha pedig a helyettesítő altiszt, akkor az illetékek ez által két csendőr jelenlétében fizetendők ki és a kifizetés megtörténtét a zsoldjegyzékben a helyettesítő altiszt és a két csendőr igazolja.

Az illetékekből történendő visszatérítéseket illetőleg a 12. §. határozványai szerint kell eljárni.

A kórházi ápolási díjak, a kórházon kívüli gyógykezelésből felmerült költségek és a fertőtlenítési költségek elszámolására és végre a fogsági illetékre való helyezés tekintetében követendő eljárásra vonatkozólag a 17–23. §-okban foglaltak mérvadók.

92. §.

Utazási költségek.

A menetleveleket a pótlókeret parancsnoka részére a pótszárnyparancsnokság, a legénység részére a pótlókeret parancsnoka állítja ki.

Az utielőleg előbbeni esetben a pótszárnyparancsnokság pénztárából, utóbbi esetben a gazdasági átalány pénztárából veendő fel.

Ha a gazdasági átalányból előleg adható nem volna, akkor az a pótszárnyparancsnokságtól kérendő. (Lásd 14. §. b) pont.)

Egyebekben pedig a 14. §. határozványai szerint kell eljárni.

Az esetleges kárhatalmi segédleti költségek és tanudijakkal a 15. és 16. §-ok értelmében járandó el.

93. §.

A termények, anyagjárandóság és a mérsékelt áru dohány igénybevétele és felhasználásának kimutatása.

1. A pótlókeret terményszükségletét (zab, széna, alomszalma és zsupszalma) közvetlenül a szerződött szállítótól veszi fel.

A terménycikkek mikénti igénylését, minőségét és az átvételnél követendő eljárást a 31. §. szabályozza, e mellett azonban a szállítóval kötött szerződés is irányadó.

A kiszolgáltatás a pótlókeretparancsnok által kiállított nyugtára (32. számú melléklet) történik, az átvett terménycikkekről a szállítótól kapott ellennyugta (33. számú melléklet) a 31. §. c) 3. pontjában meghatározott időben a pótszárnyparancsnoksághoz küldendő be.

2. A legénységi lakhelyiségeknek fűtése és világítása az e célra rendszeresített átalányokból történik.

Egyebekben a 32. §. határozványai a pótlókeretre is mérvadók.

3. A pótlókeret élelmezésében álló legénység dohányfelvételi naplóját és nyugtáját a 33. §. értelmében a pótlókeret parancsnoka szerkeszti és írja alá, a nyugtát azonban láttamozás végett a pótszárnyparancsnokságnak küldi meg.

A felvételi naplók megőrzés végett az év végével a pótszárnyparancsnokságnak adandók át.

HETEDIK FEJEZET.

Egyéb gazdaszatkezelési határozványok.

94. §.

A ruházat, szerelvény, fegyverzet és lőszer kezelésére vonatkozó határozványok.

1. A pótlókeret állományába tartozó, valamint az oda vezényelt vagy élelmezésbe beosztott legénység ruházattal a pótszárnyparancsnokság által láttatik el.

A pótlókeret legénységét megillető ruházat a 39. számú mellékletben van feltüntetve, melynek igénylése és kiszolgáltatása a pótlókeretparancsnok által kiállított s minden év május és november hó 1-ére a pótszárnyparancsnoksághoz beküldendő előirányzat (45. számú melléklet) alapján történik.

A ruházati cikkeknek a 39. §. szerinti átvétele, valamint azoknak a ruha- és fegyverzeti könyvecskébe való bevezetése a pótlókeretparancsnok feladata; a ruha és fegyverzeti könyvecske az illető csendőrnél őrzendő.

A pótlókeret élelmezésébe beosztott legénység ruházatát, szerelvényét és fegyverzetét a pótlókeret parancsnoka a ruha és fegyverzeti könyvecske szerint időnként számbavenni és megvizsgálni tartozik.

A pótlókerethez tartozó és az oda vezényelt legénység ruházatának a 46. §. szerint való kiselejtítésére a pótlókeret parancsnoka van hivatva.

A pótlókeret legénysége a ruhakoptatási átalányból (90. §. 3. pont) köteles a csizmatalpakat beszerezni és a talpalási munkadíjakat, valamint a használatukban levő bárányprem bélésű zubbonyok és egyéb tömegbeli ruházatokon szükségessé váló apróbb helyreigazítási költségeket viselni, ugyancsak kötelesek a lovagló nadrágok borítását ezen átalányból eszközölni.

2. A bárányprem bélésű zubbonyokon (60. §.) szükségessé váló helyreigazitások, vagy azok utánpótlásának szükségessége a pótzárnyparancsnok és a pótlókeret parancsnoka által jegyzőkönyvileg állapítandó meg s azok helyreigazítását a kincstár terhére 20 korona erejéig a kerületi parancsnokság, 20 koronán felüli helyreigazításukat és utánpótlásukat pedig a belügyminiszter engedélyezi.

3. A rendszeresített pótlóállomány felszereléséhez szükséges szabályszerű lőszerelvény a kincstár terhére szereztetik be.

72. sz.
mellék-
let.

Azon lőszerelvényi cikkek, melyek a pótlókeret felszereléséhez és idomításához megkívántatnak, a 72. számú mellékletben vannak feltüntetve.

Ezen cikkek a pótzárnyparancsnokságnál vezetett leltárban tartatnak nyilván s a pótlókeretparancsnokságnak szintén leltár (ellenleltár) alapján vannak használatra kiadva.

A pótlóidomítási lőszerelvények jókarban tartása a pótlókeret különös általányából történik (Illetékszabályzat 65. §.); utánpótlásukat, a pótzárnyparancsnok és a pótlókeretparancsnoka által felvett jegyzőkönyv alapján, 20 korona erejéig a kerületi parancsnokság, azon felül pedig a belügyminiszter engedélyezi.

4. A pótlókerethez tartozó és az odavezényelt legénység a 49. számú mellékletben előírt aprólékos kéziszereteket a sajátjából tartja jókarban és pótolja, az előírt szerelvényt és fegyverzetet (lőfegyver nélkül) a pótzárnyparancsnokság szolgáltatja.

5. A használatra kiadott kincstári szerelvény és fegyverzet jókarban tartását és gondozását a pótlókeret parancsnoka ellenőrizni köteles.

Ha egyes kincstári szerelvényi darabok rendes használat folytán helyreigazítást igényelnek, ez iránt a pótlókeret parancsnoka átiratilag a pótzárnyparancsnoksághoz fordul.

A hosszú és rendes használat folytán, vagy pedig más oknál fogva teljesen hasznavehetetlenné vált kincstári szerelvény, a pótlókeretparancsnokság indokolt átirata alapján, a pótzárny tartalék készletéből pótoltatik, illetőleg kicseréltetik.

6. A pótlókeret legénységénél használatban levő szál-fegyverek, valamint a lovardai oktatási célokra kiszolgált forgópisztolyok és tartozékaik helyreigazításának, illetőleg utánpótlásának szükségessége esetében a 69. §. 1. pontja értelmében eljárva, a pótzárnyparancsnoksághoz átirat intézendő.

7. A pótlókeretnek a lövéshez való szoktatása végett minden egyes pótló után engedélyezett 50 darab gyalogsági tiszti forgópisztoly gyakorlati töltény (Illetékszabályzat 72. §. 2. pont) a pótzárny raktárából adatik ki, és az év folyamán tényleg elhasznált ily töltényekről, azoknak leltárilag való kiadásolása végett, minden év január hó 1-ére a 73. számú melléklet szerint kiállított kimutatás a pótzárnyparancsnoksághoz be-
küldendő.

73. sz.
mellék-
let.

Az elhasznált töltények hüvelyei a 65. §. 3. pontjában meghatározott mennyiségben és állapotban a pótzárnyparancsnokságnak adandók át.

8. A 38., 39., 45., 48., 54., 56., 58., 68. §-okban az őrsparancsnokokra vonatkozó egyéb határozványok hasonló értelemben a pótlókeretparancsnokra is kiterjednek.

95. §.

A közigazdálkodási pénzek kezelése.

A közigazdálkodási pénzek kezelésére nézve a 78. §. határozványai mérvadók.

96. §.

Az irodai és egyéb átalányok elszámolása.

1. A pótlókeret irodai átalánya (90. §. 2. pont) elszámolás tárgyát nem képezi.

2. A pótlókeretet megillető gazdasági átalányról, az 57. számú melléklet szerint, a pénztári bizottság által átalányszámlakönyv vezetendő.

Az átalány-számlakönyvbe bevételezett gazdasági átalányból a 70. számú melléklet IV. címe alatt felsorolt alap- és fokozati illetékek az átalány számlakönyvből való kiírás mellett minden hó 1-én a pótlókeret pénztári bizottságának adandók át, mely azokat egy ezen célra külön nyitott pénztári naplóban bevételezve, számadásszerűleg kezeli, mely naplóba a pótlófelavatási átalány is bevételezendő (101. §.)

A bevételezett összegekből a kisebbszerű rendszeres kifizetések a pótlókeretparancsnok által láttamozott számlákra (nyugták) teljesítendő; nagyobb összegű rendes, vagy kisebbszerű, de nem rendes kiadások fedezésére a pótszárnyparancsnokság útján a csendőrkerületi parancsnokság engedélyét kell kikérni.

Ezen pénztári napló megvizsgálás végett, a pótlókeret parancsnoka által félévenként a pótszárny parancsnoksághoz beküldendő.

A pótlókeret átalány-számlakönyvét három havonként a pótlókeret parancsnoka vizsgálja meg.

3. A 70. számú táblázatban felsorolt alap- és fokozati illetékekből a szabályzatilag meghatározott célokra, a tényleg fenforgó szükséghez képest felhasznált pénzüsszeg minden hó végével az átalány-számlakönyvből nyugta mellett kiadásba helyezendő s ugyanezen alkalommal kiirandó az említett táblázat III. címe alatt felvett lóápolási illeték is, ez azonban teljes összegben a közzgazdálkodási könyvbe átviendő és a lóápolók a közzgazdálkodásból díjazandók.

A gazdasági átalányban 60 korona előre nem látható kiadásokra készletben tartandó, mely összegből a pótlókeretparancsnok engedélyezi a szükséges kiadásokat. Hatvan koronánál nagyobb összeget készletben tartani nem szabad, ennél fogva a havi kiadások fedezése után 60 koronán felül esetleg fenmaradó összeg a közzgazdálkodásba átírandó.

A 2. pont 2. bekezdése értelmében nyitott külön pénztári naplóban nyilvántartott átalányokból állandóan 100 korona

tartandó készletben; az ezen felüli maradvány a kerületi parancsnokság által belgazdászati célokra kiutalható.

97. §.

A szolgálati könyvek kezelése és nyilvántartása továbbá nyomtatványok beszerzése.

1. A pótlókeret szolgálati könyvei bekötve és a részére rendszeresített menettérkép-lapok vászonra felhuzva adatnak ki, utánjavítások az iroda-átalányt terhelik. (Illetékszabályzat 55. §. 2. pont.)

Ha valamely szolgálati könyv vagy menettérképlap hosszú és rendes használat mellett használhatatlanná válik, erről a pótszárnyparancsnok és a pótlókeretparancsnok által felvett jegyzőkönyv terjesztendő fel a kerületi parancsnoksághoz.

A szolgálati könyvek a pótszárnyparancsnokság által tartatnak nyilván és a pótlókeret parancsnoknak leltár (ellenleltár) alapján vannak kiadva.

2. A pótlókeret parancsnokság vezetéséhez megkívánható irodai kellékek beszerzése az irodai átalányból (Illetékszabályzat 55. §. 2. d) pont) fedezendő.

A pótlófelavatási lajstrom és a pótlóanyagkönyv a pótlókeret különös átalányaiból (Illetékszabályzat 65. §.) szerzendő be, a többi gazdászati kezelési nyomtatványok beszerzése a gazdasági átalány pénztárából eszközrendő.

A ruha- és fegyverzeti könyvecskéket a pótszárnyparancsnokság szolgáltatja.

98. §.

Az elhelyezésre, továbbá a laktanyaberendezési tárgyak kezelésére vonatkozó teendők.

1. A pótlókeret elhelyezéséről, valamint a helyiségek átvetele és átadásáról a kerületi parancsnokság gondoskodik.

2. A pótlókeret laktanyaberendezési cikkei a pótszárnyparancsnokság által tartatnak nyilván; ezen berendezési cik-

keknek gondozása azonban a pótlókeretparancsnok kötelessége; miért is azok általa nyugtázandók.

A rendszeresített laktanyaberendezési cikkek közül a közös butorzat és felszerelés (a konyhai felszereléshez tartozó kézi kefeseprő, szemétláda, nyirfaseprő és bádóg gyertyatartók kivételével), továbbá az iroda, iskola, fogda, lovarda, istálló és egyéb laktanyafelszerelések jókarban tartásáról és utánpótlásáról, valamint a butorzat utánfestése- és újbóli festéséről a kincstár gondoskodik.

A konyhafelszerelések jókarban tartása és utánpótlása — beleértve a kézi kefeseprőt, szemétládát, nyirfaseprőt és bádóg gyertyatartókat is — a gazdasági átalány rovására történik.

Valamely laktanyaberendezési cikknek hasznavehetetlenné válása, vagy helyreállításának szükségessége mindenkor bizottsági jegyzőkönyvvel igazolandó.

Ezen jegyzőkönyv a pótszárnyparancsnok, valamint a pótlókeret-parancsnok által a 64. számú melléklet szerint szerkesztve, a netáni költség kimutatással (65. számú melléklet) és árujegyzékkel (66. számú melléklet) felszerelve, a pótszárny évi elengedési kimutatásához csatolandó. Halasztást nem tűrő sürgős esetekben a 83. §. 3. pont utolsó bekezdésében foglaltak értelmében járandó el.

3. Hasznavehetetlennek osztályozott cikkek pótlása, valamint a helyreállítási költségeknek engedélyezése iránt a kerületi parancsnokság intézkedik.

Hasznavehetetlen ágyneműek, pótlás után a pótszárnyparancsnokságnak adandók át, a többi hasznavehetetlen berendezési cikkek belgazdászati célokra meghagyandók.

Szalmazsákok, lószőr-párnahéjak, fehér vánkoshéjak és lepedők a gazdasági átalányból javítandók; ha foltozási célokra ágynemű szükségeltetnék, az elengedett hasznavehetetlen ágynemű feldarabolására a pótszárnyparancsnokság útján a kerületi parancsnokságtól engedély kérendő s a feldarabolás a pótlókeret parancsnoka által hajtható végre.

99. §.

A pótlókeret átadásánál követendő eljárás.

A pótlókeret átadásának azon esetben van helye, ha a pótlókeretparancsnok a pótlókerettől véglegesen megválik, vagy meghal, vagy pedig ha nyolc hétnél tovább terjedő időtartamra távozik.

A pótlókeret átadását az átadás (átvétel) sorrendjének meghatározása mellett, a kerületi parancsnokság rendeli el és ezen rendelet értelmében hajtható végre.

Az átadás (átvétel) kiterjed a távozó részére bizott összes tárgyakra és ügyiratokra, valamint a katonai titkos iratok átadására.

Azon esetben, ha az átadás és átvételnél észrevétel nem merül fel, erről az átadó és átvevő által aláírt értesítés küldendő be a pótszárnyparancsnoksághoz.

Ha azonban hiányosságok állapíthatnak meg, akkor azon tárgyakról, melyek kifogásoltattak, az átadó és az átvevő által jegyzőkönyv veendő fel és pedig a laktanyaberendezési tárgyakról külön és a szolgálati könyvekről szintén külön szerkesztve.

Az irodai ügyiratokra nézve felmerülő észrevételek a pótszárnyparancsnoksághoz beküldendő értesítésben, mely az átadó és átvevő által aláírva legyen, sorolandók fel.

A laktanyaberendezési cikkek és szolgálati könyvekről az átvevő által új nyugta állítandó ki.

100. §.

A pótlovak beszerzési módja.

1. A csendőrség szolgálati lovainak beszerzése a csendőrségi pótlovazó bizottság által eszközöltetik.

A pótlószükséglet kiegészítése iránt a magy. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság gondoskodik és a bevásárlás végett a pótlovazó bizottságot esetről-esetre megkeresi.

2. A pótlóvazást az erre nézve meghatározott elvek szerint, a pótlóvázó bizottság eszközli.

Ha a pótlóvázás Budapesten történik, akkor a felavatott pótlóvak a pótlóvázó bizottság által közvetlenül a pótlókeret-parancsnokságnak adatnak át; ellenkező esetben a pótlóvázó bizottság elnökének intézkedésére a szállító a pótlóvakat Budapestre szállítja és a pótlókeret parancsnokságnak átadja.

A pótlókeret parancsnoka az átvett pótlóvak növedékbe vételét a 89. §-ban előirt pótlóanyagönyvbe (69. számú melléklet) bevezeti és a pótlóavatási jegyzőkönyvet, a felavatott pótlóvak állomány- és élelmezésbe vételének állományparancsban való tárgyalása végett a pótszárnyparancsnokság útján a III. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz felterjeszti.

3. A pótlóvázásból felmerülő költségek a pótszárnyparancsnokság pénztárából fedeztetnek.

101. §.

Pótló-felavatási átalány.

Minden felavatott pótló után 3 korona 30 fillér pótló-felavatási átalány jár (csendőrségi lovak beszerzésére vonatkozó utasítás 25. §. R. K. 1891. 44. sz.), mely a pótlókeret-parancsnok nyugtájára a pótszárnyparancsnokság pénztárából utalványoztatik és a pótszárnyparancsnokság ellennyugtájával való okmányolás mellett, a pótlókeret pénztári bizottsága által vezetett pénztári naplóban (96. §. 2. pont) bevételezve, kezelendő.

102. §.

Táppótlék a pótlóvak számára.

Ha ujonnan növedékbe jött gyengébb pótlóvak vagy kiállott betegség folytán elgyengült, illetve elerőtlenedett pótvagy szolgálati lovak részére táppótléknak engedélyezése válik szükségessé (Illetékszabályzat 53. §.), akkor a pótlókeret parancsnoka erről, a táppótlék szükségességét igazoló állat-

orvosi bizonyítványnak felterjesztése mellett a pótszárnyparancsnokság útján a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokságnak jelentést tesz, amely a megfelelő intézkedést megteszi.

103. §.

Jelentés a pótlóvázás eredményéről és a pótlókeret működéséről.

A pótlókeret parancsnoka a pótlóvázás eredményéről a pótlóvázó bizottság elnökének minden hó végén a pótlókeret működéséről és eredményéről minden év végével a pótszárnyparancsnokság útján a magyar kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokságnak jelentést tenni tartozik. (Pótlókeret szervei határozványai 18. §. R. K. 1891. évi 44. sz.)

104. §.

A legénységi szolgálati lovak pótlása a kerületeknél.

1. A szükséges szolgálati lovaknak a pótlókeret állományából való pótlását a belügyminiszter a III. számú csendőrkerületi parancsnokságnak rendeli el (Pótlókeret szervezeti határozványai 10. §-a. R. K. 1891. évi 44. sz.); a pótlókeret parancsnokságnak kötelessége ennél fogva a kiidomított pótlóvaknak beosztása iránt a pótszárnyparancsnokság útján az említett kerületi parancsnoksághoz felterjesztést tenni, mely ezeknek átvétele végett az illető csendőrkerületi parancsnokságokat esetről-esetre megkeresi.

2. A csendőrségi pótlókeret állományából kiutalt ló átvétele végett az illető kerületi parancsnokság mindenkor azon csendőrt rendeli ki, a kinek az átveendő ló szolgálatra átadatni fog. (Pótlókeret szervezeti határozványai 12. §. R. K. 1891. évi 44. sz.)

Az átvétel végett kirendelt csendőr a szárnyparancsnokság által menetlevéllel és megfelelő uti-előleggel ellátva, akként indíttatik utba, hogy a ló átvételére kitűzött idő előtti napon a pótlókeretparancsnokságnál jelentkezhessék.

A lónak elszállításához szükséges vasuti kocsiról a pótlókeret parancsnoka gondoskodik, a ló részére szükséges teljes lószerelvényt a ló átvételére kirendelt csendőr magával hozza.

A csendőrnek a részére kijelölt ló a pótlókeret parancsnoka által élelmezési (ellen) jegy mellett adandó át, mely élelmezési (ellen) jegy az illető őrsparancsnok által az előljáró szárnyparancsnokságnak késedelem nélkül felterjesztendő.

105. §.

Lovak vasalása és gyógykezelése.

1. A lovaknak előirt vasalását a 70. §. értelmében szerződésileg a pótlókeret parancsnoka biztosítja.

Ezen szerződés jóváhagyás végett a pótszárnyparancsnokság útján a III. sz. csendőrkerületi parancsnoksághoz terjesztendő fel.

2. A lovak megbetegedése esetében követendő eljárásra vonatkozólag a 71—76. §§-okban foglalt határozványok a pótlókeretre is kiterjednek, oly kivétellel azonban, hogy a lovak gyógykezelésével mindenkor a beosztott honvéd állatorvos bizandó meg.

Pótllovaknak ragályos, vagy gyógyíthatlan, de nem ragályos bajban, vagy pedig náthaláz-, buta- és dühcsirában való megbetegedése, továbbá valamely pótlónak az elhullása további eljárás végett a pótszárnyparancsnokság útján a III. számú csendőrkerületi parancsnokságnak bejelentendő.

A beteg pótllovak ápolása és jártatásához a pótlókeretnél 10 hasznavehetetlen lópokróc, 10 heveder és 10 csikófék állandóan készletben tartandó. Ezen szükséglet pótlásáról a pótszárnyparancsnokság gondoskodik.

A lovak gyógykezeléséből, kiirtásából és elhullásából fölmerülő költségeket a pótszárnyparancsnokság számolja el.

106. §.

A lótrágya értékesítése.

A pótlókeretnél a lótrágyának értékesítése iránt a pótlókeret parancsnoka intézkedik és a befolyt pénzösszeg a pótlókeret részére a 96. §. 2. pont 2. bekezdésében előirt pénztári naplóban bevételezendő. Esetleg a lótrágya cserében alomszalmáért értékesítendő.

III. RÉSZ.

A magyar királyi csendőrségi tanosztályok gazdaszatkezelése.

NYOLCADIK FEJEZET.

A pénztárkezelésre, továbbá az élelmezési állomány nyilvántartására, valamint az illetékek igénylésére és felhasználásuk kimutatására vonatkozó határozványok.

107. §.

Általános pénztárkezelési szabályok.

1. A tanosztályok kezelése alatt álló illeték, átalány, közigazgatási és egyéb más, elszámolás tárgyát képező pénzek a pénztárakban őrzendők, mely célból minden tanosztályparancsnokság az őrsökéhez hasonló pénztári asztallal (1. §.) láttatik el. Esetleg a gazdálkodásból egy vasszekrény szerezhető be.

Ezen asztal a kerületi parancsnokság által erre kijelölt helyiségben helyezendő el és megfelelő felügyeletéről a tanosztályparancsnok tartozik gondoskodni.

2. A tanosztály pénztára „Pénztári bizottság“ által kezelendő, mely a tanosztályparancsnok által kijelölt oktató altisztból és az átalány-számlakönyv és gazdálkodási könyv vezetésével megbizott altiszt vagy csendőrből áll.

A pénztár felnyitása és elzárása valamint a pénztári álladék helyességéről való meggyőződés, nemkülömben a

pénztárhoz tartozó kulcsok valamelyikének elvesztése esetében követendő eljárást a 3. és 4. §. határozványai szabályozzák.

3. A tanosztályt a pótszárny pénztárából megillető pénzek, valamint a 26. §. értelmében meghatalmazott által a tanosztály részére átvett pénzek és pénzértékek a tanosztály parancsnoka által kézbesítési könyv mellett veendő át és általa szintén hasonló módon adandók át a pénztári bizottságnak.

A postautalvánnyal érkezett pénzekkel együtt a szelvények is átadandók, ha pedig pénzeslevél érkezett, az kézbesítés előtt az 5. §-ban előirt óvatosság mellett a pénztári bizottság jelenlétében felbontandó s felbontás után a pénzzel együtt a boríték is átadandó a pénztári bizottságnak.

Azon esetben, ha a pénzeslevél felbontása alkalmával a pénz és annak kíséretében érkezett okmányokkal szemben különbség mutatkozik, erről a tanosztályparancsnok és a pénztári bizottság által aláirt jelentés a pótszárnyparancsnokságnak azonnal felterjesztendő.

A pénzeslevelek és utalványok záradékolására és megőrzésére az 5. §. 3. pontjában foglaltak a tanosztály pénztári bizottságára is irányadók.

4. A tanosztály részéről a pótszárny, esetleg a törzspénztárába teljesítendő befizetések egy altiszt által kézbesítési könyv mellett eszkozlendők.

A postautalvánnyal továbbítandó pénzekről a 6. §. értelmében szerkesztendő utalványt a pénztári bizottság rangidősebb tagja állítja ki; a pénzértékeknek a 6. §. szerint való csomagolása és a pénzeknek, valamint a pénzértékeknek a feladása a pénztári bizottság kötelessége.

108. §.

Az élelmezési állomány nyilvántartása.

A tanosztályba beosztott próbacsendőrök és altiszti tanoncok a Szolgálati szabályzat I. részének 231. pontjában előirt kihallgatási könyvben nyilvántartandók.

bejelentési jegyzőkönyvei
 A berendelt altiszti tanoncok ~~összes erkölcsi és személyi okmányai~~ a pótszárnyparancsnokságnak megküldendők. (Csendőrszárny gazdaszatkezelési utasítás 12. §. 4. pontja).

A tanosztály élelmezési állományában előforduló mindennemű változás a pótszárnyparancsnokságnak jelentendő, *szökevények bemutatásánál pedig azon pótszárny vagy szárnyparancsnokság szerkeszti, a melynek az illető átadatott.*
 Szökevényeknél az előírt beadványt (Csendőrszárnyak gazdaszatkezelési ügyvitelére vonatkozó utasítás 2. és 3. számú melléklete) a tanosztály parancsnoka, szökevények bemutatásánál pedig azon pótszárny vagy szárnyparancsnokság szerkeszti, a melynek az illető átadatott.

Kórházba vagy honvédkerületi fogházba való átadások a pótszárnyparancsnokság által eszközöndők.

109. §.

A pénzbeli illetékek igénybevétele és az illetékek fedezésére felvett pénzek hovatfordításának kimutatása.

1. Az oktatótiszti és a rendszeresített járásörmesterek mint segédoktatók a pótszárny állományába tartoznak, ennél fogva a hó 1-én kiszolgáltatandó járandóságuk a pótszárny fizetési jegyzékében számíttatik fel.

A tanosztályba berendelt legénységet megillető zsold és az ezzel egyidejűleg kifizetendő illetékek fedezésére szükséges pénzösszegek az 5. és 6. számú melléklet szerinti „Zsoldjegyzék”-ek alapján a pótszárnyparancsnokságtól *kerendők.*

A zsoldjegyzék a tanosztályparancsnok által szerkesztendő és pedig:

- az oktató altisztek (örmestertől lefelé);
- a tanosztályba berendelt altiszti tanoncok és próbacsendőrök;
- a tanosztály állományából ideiglenesen kórházban, gyógyfürdőben vagy szabadságon levők illetékeiről.

2. A zsoldjegyzék szerkesztése, továbbá kijáró illetékek és átalányok felszámításának okmányolása, valamint a zsoldjegyzékek beküldése a 9. §. A)—C) pontjai szerint foganatosítandó.

A 9. és 10. számú melléklet szerinti beadványoknak a tanosztályba berendelt legénység által való kiállításáról a pótszárnyparancsnokság tartozik gondoskodni.

A tanosztályparancsnok irodai átalánya, továbbá a tanosztályba berendelt írószer átalánya a 74., 75. és 76. sz. mellékletek szerint szerkesztett nyugták alapján a pótszárny pénztárából utalványoztatik. *74., 75. és 76. sz. melléklet.*

Az altiszti tanfolyamba bevonult összes tanoncok után az írószerátalány egyszerre 6 óra előre felszámítandó és valamely tanoncnak a tanfolyam hallgatása alóli felmentése esetében sem fizetendő vissza.

A tanfolyamba később bevonult tanonc után ezen átalány külön nyugta alapján szintén 6 óra előre felveendő.

Az első elméleti kiképzés végett a tanosztályhoz bevonult s állományparancsilag növedékbe vett próbacsendőrök után az írószerátalány a hó végével 4 óra előre veendő fel és egyik vagy másik próbacsendőrnek a próbaszolgálat alóli felmentése esetében sem fizetendő vissza.

A gazdasági átalány (Illetékszabályzat 58—61. §§.) az oktató altisztek és a tanosztályba berendelt minden egyes altiszt és minden egyes próbacsendőr után havonként és fejenként 67 fillérrel számítva (14. számú melléklet III. cím) a tanosztály pénztárbizottsága által a 77. sz. melléklet szerint kiállított nyugtára, minden hó 1-én előre a pótszárny pénztárából veendő fel. *77. sz. melléklet.*

Ezen átalány a hó folyamán bevonultak után is felszámítandó, de a tanfolyamból a hó lejárta előtt elbocsátottak és kórházban vagy szabadságon levők után már felszámított átalány vissza nem fizetendő.

A bizonyos szolgálati viszonyok beálltával esetről-esetre kifizetendő illetékek a pótszárny pénztárából a 10. §. határozványai szerint veendőik igénybe és okmányolandók.

3. A zsoldjegyzékkel igénybe vett pénzösszegeknek, valamint a pótszárnyparancsnokság által a zsoldjegyzékekbe be-

igztatott követeléseknek felvétele, kifizetése és felhasználásának kimutatása a 11. §. határozványai szerint történik.

Ha a kifizetésnél az oktató tisztet esetleg altiszt helyettesíti, akkor az illetékek ez által két csendőr jelenlétében fizetendő ki és a kifizetés megtörténtét a zsoldjegyzékben a helyettesítő altiszt és a két csendőr igazolja.

Az illetékekből történendő visszatérítéseket illetőleg a 12. §. határozványai szerint kell eljárni.

A kórházi ápolási díjak, a kórházon kívüli gyógykezelésből fölmerült költségek és a fertőtlenítési költségek elszámolására és végre a fogsági illetékre való helyezés tekintetében követendő eljárásra vonatkozólag a 17—23. §-okban foglaltak mérvadóak, azzal, hogy az ezen §§-okban körülírt gazdaságat kezelési teendőket a pótszárnyparancsnokság végzi.

A kórházban ápolt tanosztálybeli legénység zsoldjából fenmaradó rész (17. §. 2. pont) a tanosztály közigazdálkodását illeti.

4. A fegyelmi uton egyszerű, vagy magánfogsággal fenytett tanosztálybeli legénység zsoldjából fenmaradó rész (Illetékszabályzat 46. §. 1. pont) a tanosztály közigazdálkodásába bevételezendő.

110. §.

Utazási költségek.

A tanosztályba berendelt legénység a 14. §. értelmében kiállított menetlevéllel a szárny székhelyéről a pótszárnyparancsnoksághoz irányítva indul útba és utazási költségeinek elszámolása iránt a pótszárnyparancsnokság intézkedik.

A tanosztályból elbocsátottak a pótszárnyparancsnok által kiállított menetlevéllel az illető szárny székhelyére küldetnek és ott számolnak be.

A tanosztálybeli legénység számára szükséges utazási előleg a tanosztály általányából adandó, ha azonban az elégtelen lenne, az utazási előlegnek az illetők részére leendő kiszolgáltatása a pótszárnyparancsnokság pénztárából kérel-

mezendő, (l. 14., 15. és 16. §.) a vonatkozó utazási számadások stb. pedig elszámolás végett a pótszárnyparancsnokságnak küldendő be.

111. §.

Az anyagjárandóság és a mérsékelt áru dohány igénybevétele, valamint felhasználásának kimutatása.

1. Az oktató altisztek és a tanosztályba berendelt tanoncok lakhelyiségeinek fűtéséről és világításáról sajátjukból tartoznak gondoskodni. (Ezekre az illetékszabályzat 55. §. 5. pontja nem vonatkozik.)

A tanterem fűtése az e célra rendszeresített általányból (Illetékszabályzat 55. §. 5. pont) történik, a világítási költség pedig a gazdasági általánypénztárból fedezendő.

A tanterem fűtési általánya a pénztári bizottság által a 78. számú melléklet szerint kiállított nyugta alapján a pótszárny pénztárából veendő fel.

2. A tanosztály élelmezésében álló legénység dohányfelvételi naplóját és nyugtáját (33. §.) a tanosztályparancsnok szerkeszti és írja alá, a nyugtát azonban láttamozás végett a pótszárnyparancsnokságnak küldi meg.

A felvételi naplók megőrzés végett év végével a pótszárny parancsnoksághoz terjesztendő fel.

78. sz.
mellék-
let.

KILENCEDIK FEJEZET.

Egyéb gazdaságkezelési határozványok.

112. §.

A ruházat, szerelvény, fegyverzet és lőszer kezelésére vonatkozó határozványok.

1. A tanosztályba berendelt legénység teljesen felszerelve (lőszerrel is) indítatik útba, ruha- és fegyverzeti könyvecskéjét is magával viszi.

A tanosztálynál első elméleti kiképzésben részesülők a pótszárnyparancsnokság által szereltetnek fel az első elméleti kiképzés ideje alatt.

A próbacsendőrök polgári (magán) ruházatának kezelésére nézve a 41. §-ban foglaltak mérvadók.

A próbacsendőrök az aprólékos kézi szereket tetszés szerinti helyen, minőségben és alakban szerzik be (61. §.)

A legénység ruházatát, kincstári szerelvényét és fegyverzetét, a kiképzés tartama alatt nála őrzendő ruha- és fegyverzeti könyvecskék alapján a tanosztályparancsnok minden szombati napon, az oktató altiszt által számbavétetni és megvizsgáltatni tartozik, s ha ez alkalommal valamely cikknek helyreigazítása vagy utánpótlása mutatkoznék szükségesnek, ez iránt intézkedik, illetve a pótszárnyparancsnoksághoz fordul.

2. Ha valamely ruházati vagy szerelvényi cikk nem rendes használat folytán, hanem más okból hasznavehetetlenné válik, akkor erről a tanosztályparancsnok és egy altiszt által felvett jegyzőkönyv terjesztendő fel további eljárás végett a pótszárnyparancsnokságnak.

Önhibából hasznavehetetlenné vált fegyveralkatrészeknek ármegtérítés mellett való pótlása iránt a pótszárnyparancsnoksághoz kell fordulni.

Ugyancsak a pótszárnyparancsnokság pótolja a rendes használat mellett hasznavehetetlenné vált fegyveralkatrészeket is, a rendes használat mellett történt hasznavehetetlenné válást igazoló átirat alapján (69. §. 3. pont).

Az önhibán kívül hasznavehetetlenné vált fegyverek helyreigazítását a 69. §. 1. pontjában előirt jelentés alapján a kerületi parancsnokság engedélyezi, ha pedig a helyreigazításnak szükségességeért a csendőr okozható, a fegyvernek az illető terhére leendő helyreigazítása iránt a pótszárnyparancsnokság intézkedik.

A céllovészetek alkalmával elhasznált töltények (Illetékszabályzat 72. §. 2. pont) a pótszárnyparancsnokságnak a céllovészeti kimutatásokkal számoltatnak be, a kilőtt töltények hüvelyei, továbbá a tölténytárak és tárdobozok pedig a 65. §. 3. pontja határozványainak figyelembe vételével nyugta és ellen nyugta mellett, a pótszárnyparancsnokságnak adandók át.

3. Ha szökevények szerelvényi vagy fegyverzeti cikkeket visznek el, akkor ezek beszerzési ára a szökevényi beadványban (108. §.) feltüntetendő, egyebekben pedig az 52. §. értelmében kell eljárni.

Az elhalt legénység ruházata, szerelvénye és fegyverzetével való elbánásra vonatkozólag az 53. §. határozványai mérvadók.

4. A 38., 39., 45., 48., 54., 56., 58. és 68. §§-ban az őrs-(járás)parancsnokokra vonatkozólag előirt határozványok szükség esetén hason értelemben a tanosztály parancsnokra is kiterjednek.

113. §.

A közzgazdálkodási pénzek kezelése.

A közzgazdálkodási pénzek kezelésére nézve a 78. §. határozványai mérvadók.

114. §.

Az irodai, írószer és egyéb átalányok elszámolása.

1. A tanosztályba berendelt hallgatók írószerátalányának felvételét a 109. §. szabályozza, a számvivő altisztképző tanfolyambeli hallgatók írószerátalányát a 75. számú melléklet szerint szerkesztett nyugta alapján a törzspénztárból a számvivőség vezetője veszi fel.

Az oktatótiszt írószerátalánya, valamint a tanosztályba berendelt legénység írószerátalánya a gazdasági átalányszámlakönyvbe (2. pont) bevételezve, ez utóbbi átalánynyal együtt számadásszerűleg kezelendő.

A bevételezett összegből a rendes kiadások a tanosztályparancsnok által láttamozott számlákra (nyugtákra) teljesítendő, a nem rendes kiadások fedezésére pedig a pótszárnyparancsnokság útján a csendőrkerületi parancsnokság engedélyét kell kikérni.

A számvivő altiszt tanoncok írószer átalányáról nem vezetendő előjegyzék.

2. A gazdasági átalány felvételét a 109. §. szabályozza.

Ezen átalányról az 57. számú melléklet szerint számlakönyv vezetendő, melybe az átalánypénz minden hóban egy tételszám alatt vételezendő be.

Az átalányszámlakönyvet egy altiszt vagy csendőr vezeti; az átalánypénz a számlakönyvvel együtt a pénztartó asztalban őrizendő.

A tanosztály átalányszámlakönyve megvizsgálás végett három havonként a vonatkozó közigazdálkodási könyvekkel együtt a pótszárny parancsnoksághoz terjesztendő fel.

Ha tanosztály nem áll fenn, akkor az átalány a számlakönyvvel együtt a pótszárnyparancsnokság pénztárában őrizendő.

3. Az együttesen kezelendő irodai, írószer és gazdasági átalányokból fölöslegesnek mutakozó maradványnak belgazdászati célokra való felhasználását a pótszárnyparancsnokság útján a kerületi parancsnokság engedélyezi.

115. §.

A szolgálati könyvek kezelése és nyilvántartása, továbbá nyomtatványok beszerzése.

1. A tanosztály részére rendszeresített szolgálati könyvek bekötve adatnak ki, utánkötések az átalányt (114. §.) terhelik. Ha valamely szolgálati könyv hosszú és rendes használat mellett hasznavehetetlenné válik, erről a pótszárnyparancsnok és a tanosztályparancsnok által felvett jegyzőkönyv terjesztendő fel a kerületi parancsnokságnak.

A tanosztály szolgálati könyvei a pótszárnyparancsnokság által tartatnak nyilván és a tanosztályparancsnoknak nyugtára vannak kiadva.

2. A tanosztályparancsnok, valamint a tanosztály számára szükséges irodai kellékek és nyomtatványok az átalányokból (114. §.) szerzendők be. (Illetékszabályzat 55. §.)

116. §.

Az elhelyezésre, továbbá a laktanyaberendezési tárgyak kezelésére vonatkozó teendők.

1. A tanosztály elhelyezéséről a kerületi parancsnokság gondoskodik.

2. A tanosztály laktanyaberendezési cikkei a pótszárny leltárában tartatnak nyilván, ezen berendezési cikkeknek gondozása azonban a tanosztályparancsnoknak a kötelessége, miért is azok általa nyugtázandók.

A tanosztály használatában álló összes laktanyaberendezési cikkeknek (beleértve a konyhaberendezési eszközöket is) jókarban tartásáról és utánpótlásáról, valamint a butorzat utánfestése és újbóli festéséről a kincstár gondoskodik.

Ha valamely berendezési cikknek helyreigazítása, vagy utánpótlása szükségessé válik, akkor erről a pótszárnyparancsnok és a tanosztályparancsnok által jegyzőkönyv (64. sz. melléklet) szerkesztendő s az a netáni költségkimutatással

(65. sz. melléklet), valamint az árujegyzékkel (66. sz. melléklet) felszerelve további eljárás végett a pótszárnyparancsnoksághoz beküldendő.

Zárhatározványok.

A csendőrségi őrs, tanosztály és pótlókeret-parancsnokságok gazdaságkezelése csakis az ezen utasításban előirt határozványok szerint történik.

Ennek folytán ezen utasítás életbelépte előtt használatban volt minden ide vágó utasítás, szabály, rendelet, szokás stb. ezennel hatályon kívül helyeztetik.

Ezen utasítástól eltérő intézkedések, újítások vagy bármilyen behozatalok, nemkülönben itt elő nem irt nyilvánosságok kötelező elrendelése, mintakönyvek, külön utmutatók stb. kiadása, továbbá ezen utasítás önkényű magyarázása személyes felelősség terhe mellett tilos.

Ezen utasítás határozványainak pontos betartásáért az illetékek és költségek folyósítására hivatott közegek felelősek s a mennyiben egyes intézkedések valódi értelme felől kételyek merülnének fel, az utbaigazításnak megadása kizárólag a belügyminister hatáskörébe tartozik.
